

**UCHWAŁA NR 684/VII/17
RADY MIEJSKIEJ W NAMYSŁOWIE**

z dnia 16 czerwca 2017 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Namysłów
na lata 2017-2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446, z późn. zm.), oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930, z późn. zm.) – Rada Miejska w Namysłowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Namysłów na lata 2017-2021, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Namysłowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Sylwester Zabielnny

Załącznik do uchwały Nr 684/VII/17
Rady Miejskiej w Namysłowie
z dnia 16 czerwca 2017 r.

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NAMYSŁÓW
NA LATA 2017-2021**

2017

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
I. UWARUNKOWANIA TWORZENIA STRATEGII	5
1. PODSTAWY PRAWNE	5
2. UWARUNKOWANIA STRATEGICZNE I PROGRAMOWE.....	6
II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE	13
1. DANE PODSTAWOWE O GMINIE	13
2. TRANSPORT I KOMUNIKACJA	15
3. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I ZASOBY MIESZKANIOWE	16
4. GOSPODARKA I SYTUACJA NA RYNKU PRACY	21
5. EDUKACJA I WYCHOWANIE	30
6. KULTURA, SPORT I REKREACJA, TURYSTYKA	32
7. ZDROWIE I PROBLEM NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	36
8. UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE	42
9. PROBLEM BEZDOMNOŚCI	49
10. PRZESTĘPCZOŚĆ.....	50
11. POMOC SPOŁECZNA	52
12. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE.....	66
13. WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH „PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU LOKALNYM” ...	76
14. ANALIZA SWOT	91
15. WNIOSKI Z DIAGNOZY	97
III. MISJA, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ	101
IV. PROGRAMY I PROJEKTY.....	111
V. WDROŻENIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII	112
SPIS TABEL I WYKRESÓW	116

WPROWADZENIE

Polityka społeczna oznacza racjonalną działalność państwa i innych podmiotów zmierzającą do kształtowania ogólnych warunków pracy i bytu ludności, pożądanych struktur społecznych i stosunków społeczno-kulturowych, służących efektywnemu i sprawiedliwemu zaspokojeniu potrzeb społeczeństwa. Na poziomie lokalnym jednym z podstawowych narzędzi służących jej realizacji jest strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych to dokument przedstawiający koncepcję działań zmierzających do racjonalizacji lokalnej polityki społecznej, szczególnie w aspekcie rozpoznawania zagrożeń społecznych, ich profilaktyki i minimalizowania negatywnych skutków występujących problemów społecznych. Strategia stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych w obliczu zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania lokalnej społeczności.

Niniejsza strategia została opracowana w Ośrodku Pomocy Społecznej w Namysłowie. Powstała w procesie partycypacyjnym z uwzględnieniem interesów różnych grup społecznych i przy szerokich konsultacjach społecznych. W pracach nad dokumentem uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, w tym sektora pomocy społecznej, oświaty, kultury, sportu i rekreacji, rynku pracy, ochrony zdrowia, a także policji, organizacji pozarządowych, kościoła oraz mieszkańcy gminy. Moderatorem prac nad dokumentem było Centrum Wspierania Służb Społecznych w Częstochowie.

Strategia została przygotowana na lata 2017-2021. Ma umocowanie w dokumentach strategicznych z zakresu polityki społecznej przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym skąd, stosownie do potrzeb mieszkańców, przenosi priorytetowe cele i kierunki działań na poziom lokalny. Dokument umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, i stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej.

Strategia składa się z pięciu części. W pierwszej z nich zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia dokumentu oraz jego uwarunkowania strategiczne i programowe.

Druga część strategii obejmuje podstawowe informacje na temat gminy oraz diagnozę sytuacji społecznej w gminie, która została przygotowana w oparciu o dane

pozyskane z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, identyfikację mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (analiza SWOT), a także analizę ankiet skierowanych do mieszkańców gminy, w tym przedstawicieli samorządu lokalnego. Diagnoza została przeprowadzona w następujących obszarach: *Transport i komunikacja; Sytuacja demograficzna i zasoby mieszkaniowe; Gospodarka i sytuacja na rynku pracy; Edukacja i wychowanie; Kultura, sport i rekreacja, turystyka; Zdrowie i problem niepełnosprawności; Uzależnienia i przemoc w rodzinie; Problem bezdomności; Przestępczość; Pomoc społeczna i Organizacje pozarządowe.*

W trzeciej części strategii, na podstawie wniosków płynących z przeprowadzonej diagnozy oraz przy uwzględnieniu kompetencji samorządu gminnego, zostały sformułowane: misja, cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań niezbędnych do podjęcia w okresie programowania dokumentu. Zostali również wskazani realizatorzy strategii, przedstawione źródła finansowania dokumentu i czas realizacji wyznaczonych w nim kierunków działań, ramy finansowe strategii oraz prognoza zmian.

W czwartej części dokumentu wskazane są programy oraz przedstawiona jest informacja na temat projektów mogących służyć realizacji strategii.

Piąta część strategii zawiera informacje na temat sposobu realizacji dokumentu oraz prowadzenia jego monitoringu i ewaluacji przy wykorzystaniu przygotowanego zestawu wskaźników monitoringowych.

Przy istniejącym obecnie ogromnym zapotrzebowaniu na myślenie i działanie strategiczne należy pamiętać, że sam fakt przygotowania strategii to dopiero część teoretyczna procesu, którą należy uzupełnić praktyką i działaniem, czyli wdrożeniem dokumentu. Tutaj, odpowiedzialność spada na lokalnych polityków, działaczy, przedstawicieli różnych instytucji, zarówno administracji samorządowej, jak i organizacji pozarządowych. I tylko ich skoordynowana współpraca, wola i determinacja w przeznaczaniu i pozyskiwaniu środków finansowych przełoży się na skuteczność realizacji strategii.

I. UWARUNKOWANIA TWORZENIA STRATEGII

1. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Namysłów na lata 2017-2021 wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Do aktów prawnych regulujących treść strategii oraz wpływających na jej realizację należą również m.in.:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446 ze zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 487),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 575 ze zm.),
- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1518 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 169 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 224 ze zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 645 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1828),

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2046),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1793 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.),
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1638),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 546 ze zm.),
- ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 833 ze zm.),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1610),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 966 ze zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1817),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1943 ze zm.).

2. UWARUNKOWANIA STRATEGICZNE I PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Namysłów na lata 2017-2021 pozostaje w zgodności z dokumentami strategicznymi i programowymi, które opracowano na szczeblu europejskim, krajowym i samorządowym. Należą do nich:

- Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu,

- Strategia Rozwoju Kraju 2020 – Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo,
- Umowa Partnerstwa – Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020,
- Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020,
- Wojewódzka Strategia w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016-2025,
- Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2023.

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest dokumentem, którego głównym celem jest wyjście z kryzysu, w jakim w ostatnich latach znalazła się gospodarka europejska, powrót na ścieżkę rozwoju, a następnie na niej pozostanie. Strategia, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

1. Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
2. Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

W ramach trzech priorytetów tematycznych przygotowano siedem projektów przewodnich. Projekt „*Unia innowacji*” ma na celu poprawę warunków ramowych i dostępu do finansowania badań i innowacji, co powinno wzmocnić rolę łańcucha innowacji i zwiększyć poziom inwestycji w całej Unii. Z kolei projekt „*Młodość w drodze*” służy poprawie wyników systemów kształcenia oraz podniesieniu atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego na arenie międzynarodowej, a projekt „*Europejska agenda cyfrowa*” zakłada upowszechnienie szybkiego Internetu oraz umożliwienie gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom czerpanie korzyści z jednolitego rynku cyfrowego.

Projekt „*Europa efektywnie korzystająca z zasobów*” ma na celu uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów poprzez zmniejszenie udziału emisji węgla w europejskiej gospodarce, większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, modernizację transportu i propagowanie efektywności energetycznej, natomiast projekt „*Polityka przemysłowa w erze globalizacji*” służy poprawie otoczenia biznesu, szczególnie

w odniesieniu do Małych i Średnich Przedsiębiorstw, oraz wspieraniu rozwoju silnej i zrównoważonej bazy przemysłowej, przygotowanej do konkurencji na rynkach światowych.

Celem projektu „*Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia*” jest modernizacja rynków pracy poprzez zwiększanie mobilności siły roboczej oraz rozwijanie kwalifikacji przez całe życie, co powinno podnieść współczynnik aktywności zawodowej i lepiej dopasować do siebie popyt i podaż na rynku pracy, a projekt „*Europejski program walki z ubóstwem*” zakłada zapewnienie spójności społecznej i terytorialnej, tak aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 to z kolei najważniejszy średniookresowy dokument rozwojowy na szczeblu krajowym, określający cele strategiczne do 2020 roku. Wyznacza on trzy obszary strategiczne: *Sprawne i efektywne państwo, Konkurencyjna gospodarka, Spójność społeczna i terytorialna*, w których koncentrują się główne działania, oraz określa, jakie interwencje są niezbędne w celu przyspieszenia procesów rozwojowych.

Celem głównym Strategii jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. Dokument z jednej strony wyznacza działania służące usuwaniu barier rozwojowych, w tym ujawnionych przez kryzys gospodarczy słabości polskiej gospodarki, a z drugiej skupia się na wspomnianych powyżej potencjałach, które będą stymulowały rozwój kraju.

Strategia stanowi bazę dla 9 strategii zintegrowanych (Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki, Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego, Strategia Rozwoju Transportu, Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko, Sprawne Państwo, Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP, Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa), które powinny przyczyniać się do realizacji założonych w niej celów, a zaprojektowane w nich działania rozwijać i uszczegóławiać reformy w niej wskazane. Dokument skierowany jest nie tylko do administracji publicznej, ale także do środowisk społecznych i gospodarczych, które

uczestniczą w procesach rozwojowych i mogą je wspomagać zarówno na szczeblu centralnym, jak i regionalnym.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 jest również odniesieniem na gruncie krajowym dla dokumentów strategicznych przygotowywanych w kraju na potrzeby programowania środków Unii Europejskiej na lata 2014-2020, tj. Umowy Partnerstwa i programów operacyjnych (uwzględniających środki z polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa). Wskazane w strategii cele rozwojowe i priorytety w znaczącym zakresie wpisują się w cele strategii unijnej „Europa 2020” i są z nią spójne.

Umowa Partnerstwa jest dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich w Polsce w latach 2014-2020 w ramach trzech polityk unijnych: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa. Instrumentami realizacji Umowy są krajowe programy operacyjne i regionalne programy operacyjne. Dokumenty te wraz z Umową tworzą spójny system dokumentów strategicznych i programowych na nową perspektywę finansową.

Umowa ściśle wiąże strategię wykorzystania środków europejskich z realizacją Strategii Rozwoju Kraju 2020 i Strategii Europa 2020. Celem konsekwentnie realizowanym w ramach nowej perspektywy finansowej 2014-2020 jest, zgodnie ze Strategią Rozwoju Kraju, oparcie rozwoju na dalszym zwiększaniu konkurencyjności gospodarki, poprawie spójności społecznej i terytorialnej oraz podnoszeniu sprawności i efektywności państwa. Biorąc pod uwagę wskazane powyżej cele rozwojowe kraju, w Umowie wyróżniono cztery priorytety finansowania ze środków europejskich, do których zaliczono: otoczenie sprzyjające przedsiębiorczości i innowacjom, spójność społeczną i aktywność zawodową, infrastrukturę sieciową na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz środowisko i efektywne gospodarowanie zasobami. Priorytety te będą realizowane w ramach właściwych celów tematycznych, wskazanych w projektach rozporządzeń Unii Europejskiej.

Umowa wskazuje m.in. rodzaje inwestycji, mogących liczyć na dofinansowanie, proponuje układ programów operacyjnych, prezentuje zarys systemu ich wdrażania, a także przedstawia ogólne założenia oparte na zasadzie subsydiarności podziału interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny. Zapewnieniu koordynacji pomiędzy funduszami polityki spójności na poziomie regionalnym służyć ma, umożliwiona po raz pierwszy w okresie programowania 2014-2020, realizacja przez samorządy województw programów

dwufunduszowych (Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego). Instrumentem zapewniającym komplementarność interwencji realizowanych przez rząd i samorząd terytorialny będzie kontrakt terytorialny.

Zgodnie z Umową Partnerstwa w latach 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny będzie współfinansował krajowy **Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020**, dotyczący rozwoju kompetencji i umiejętności, włączenia społecznego i dobrego rządzenia oraz 16 regionalnych programów operacyjnych. Krajowy program (zasili go 28% środków funduszu) będzie się koncentrował na zmianach strukturalnych poszczególnych polityk sektorowych, a także na takich przedsięwzięciach, które mają charakter ogólnopolski i są priorytetowe z punktu widzenia polityki państwa, natomiast na poziomie regionalnym interwencja Europejskiego Funduszu Społecznego (72% środków funduszu) będzie dotyczyła bezpośredniego wsparcia osób w celu poprawy ich sytuacji na rynku.

Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój obejmuje pięć następujących osi priorytetowych: I. Osoby młode na rynku pracy, II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa oraz V. Pomoc Techniczna.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 zawiera 11 osi priorytetowych. Problematykę społeczną ujęto głównie w ramach osi priorytetowych: 2. Konkurencyjna gospodarka, 7. Konkurencyjny rynek pracy, 8. Integracja społeczna, 10. Inwestycje w infrastrukturę społeczną.

Cele szczegółowe w ramach osi priorytetowej 2. zakładają zwiększenie zastosowania innowacji w przedsiębiorstwach sektora małych i średnich przedsiębiorstw, stworzenie lepszych warunków do ich rozwoju oraz zwiększenie poziom handlu zagranicznego tego sektora.

Cele szczegółowe sformułowane w ramach osi priorytetowej 7. skupiają się z kolei na zwiększeniu możliwości zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy oraz liczby trwałych miejsc pracy powstałych dzięki środkom przekazanych na założenie działalności gospodarczej, przeciwdziałaniu wykluczeniu z rynku pracy osób w wieku aktywności zawodowej dzięki realizacji programów zdrowotnych, dostosowaniu potencjału przedsiębiorstw małych i średnich przedsiębiorstw oraz kwalifikacji ich pracowników do potrzeb regionalnej gospodarki, poprawie adaptacyjności pracowników

zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia i zwolnionych do nowych warunków zawodowych oraz zwiększenie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3 i możliwości zatrudnienia lub kontynuowania zatrudnienia osób sprawujących nad nimi opiekę.

Cele szczegółowe wyznaczone w ramach osi priorytetowych 8. i 10. obejmują natomiast zwiększenie liczby świadczonych usług zdrowotnych i społecznych w regionie, zwiększenie gotowości do podjęcia zatrudnienia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym dzięki aktywnej integracji, zwiększenie zatrudnienia w ramach regionalnego sektora gospodarki społecznej, poprawę jakości życia mieszkańców oraz stworzenie warunków do wzrostu zatrudnienia na obszarach miejskich, lepsze dostosowanie infrastruktury zdrowotnej i społecznej do wyzwań demograficznych regionu, zwiększenie dostępności e-usług publicznych oraz zapewnienie lepszych warunków kształcenia zawodowego.

Wojewódzka Strategia w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016-2025 jest dokumentem, który wyznacza główne kierunki działań samorządu województwa opolskiego w zakresie polityki społecznej. Za cel główny strategii uznano „wspieranie działań i rozwój instytucji służących zabezpieczeniu podstawowych potrzeb mieszkańców województwa opolskiego, a także integrację społeczeństwa regionu poprzez wzmocnienie aktywności mieszkańców i współdziałanie instytucji publicznych, komercyjnych oraz organizacji pozarządowych”.

W ramach wyznaczonych 5 celów strategicznych (1. Bezpieczna i aktywna rodzina, 2. Opolski model wsparcia i aktywizacji seniorów, 3. Opolskie bez barier, 4. Włączenie społeczne, 5. Ekonomia społeczna drogą do integracji regionalnej), sformułowano cele operacyjne zakładające: wzmocnienie funkcji opiekuńczej i wychowawczej rodzin, wzmocnienie systemu pieczy zastępczej oraz wsparcie dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej, zwiększenie bezpieczeństwa publicznego i socjalnego rodzin, rozwijanie usług senioralnych, zwiększenie udziału osób starszych w życiu społecznym – aktywny udział w działaniach instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, wolontariacie, zwiększenie świadomości społecznej i zmianę postaw wobec problemów starości i starzenia się, ograniczenie poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego wśród niepełnosprawnych mieszkańców województwa, zwiększenie udziału sektora

ekonomii społecznej oraz innych organizacji pozarządowych w realizacji zadań reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, zmianę postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych, sprzyjającą integracji społecznej, rozwijanie usług aktywizacji społecznej i zawodowej, nawiązywanie partnerstw i podejmowanie współpracy na rzecz włączenia społecznego, usprawnienie koordynacji działań na rzecz włączenia społecznego, promowanie ekonomii społecznej w regionie, rozwijanie systemu wsparcia ekonomii społecznej oraz rozwijanie partnerstwa i otoczenia na rzecz ekonomii społecznej.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2023 jest podstawowym dokumentem programowym wyznaczającym cele polityki społecznej w powiecie namysłowskim. Na podstawie diagnozy sytuacji społecznej w powiecie, sformułowano misję strategii („Nieustanne udoskonalanie systemu wsparcia osób potrzebujących i społecznie wykluczonych, uwzględniającego różnorodne formy pomocy”) oraz 3 cele strategiczne (1. Kompleksowy system wsparcia rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem polityki senioralnej, 2. Zintensyfikowanie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej, 3. Rozwój zasobów pomocy społecznej).

Do kierunków rozwojowych zaliczono: zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców poprzez rozwój pieczy zastępczej, zwłaszcza jej rodzinnych form, rozwijanie systemu wsparcia i aktywizacji seniorów oraz osób niepełnosprawnych, zapewnienie specjalistycznego wsparcia, w tym ofiarom przemocy domowej, osobom wykluczonym i cudzoziemcom posiadającym status uchodźcy, tworzenie systemów partnerstwa w ramach realizowanych zadań dotyczących problemów społecznych oraz podniesienie poziomu usług świadczonych w obszarze polityki społecznej.

II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE

1. DANE PODSTAWOWE O GMINIE

Gmina Namysłów jest gminą miejsko-wiejską, położoną w północnej części województwa opolskiego, w powiecie namysłowskim. W obrębie województwa opolskiego sąsiaduje z gminami Domaszowice, Świerczów i Wilków (w powiecie namysłowskim) i Lubsza (w powiecie brzeskim), a także gminami województwa dolnośląskiego – Bierutów i Dziadkowa Kłoda (w powiecie oleśnickim) i Jelcz-Laskowice (w powiecie oławskim) oraz gminami województwa wielkopolskiego – Perzów i Rychtal (w powiecie kępińskim).

Gmina zajmuje powierzchnię 289,95 km², co stanowi 38,78% powierzchni powiatu, a w jej skład wchodzi: miasto Namysłów i 32 sołectwa: Baldwinowice, Barzyna, Brzezinka, Brzozowiec, Bukowa Śląska, Głuszyna, Igłowice, Jastrzębie, Józefków, Kamienna, Kowalowice, Krasowice, Ligota Książęca, Ligotka, Łączany, Michalice, Mikowice, Minkowskie, Niwki, Nowe Smarchowice, Nowy Folwark, Objazda, Pawłowice Namysłowskie, Przeczów, Rychnów, Smarchowice Małe, Smarchowice Śląskie, Smarchowice Wielkie, Smogorzów, Woskowice Małe, Ziemietowice i Żaba.

Gmina Namysłów położona jest na Równinie Oleśnickiej na wysokości od 137 do 194 m n.p.m. Swoim terytorium obejmuje znaczny obszar prawego pobrzeża Odry zamkniętego na północy Wałem Trzebnickim, a na wschodzie Wysoczyzną Wieruszowską. Południową granicę gminy Namysłów stanowi Stobrawa i dolina Odry.

Ziemia Namysłowska znajduje się na pograniczu Dolnego i Górnego Śląska oraz Wielkopolski. Krajobraz tego obszaru w północnej części to niemal bezleśna równina urozmaicona wyraźnie zaznaczonymi dolinami Widawy i jej dopływu Studnicy, zaś południowa część ma charakter falistych i płaskich równin, urozmaiconych wzniesieniami wydmowymi. Ten fragment jest częścią obszaru chronionego krajobrazu – Lasy Stobrawsko-Turawskie. Centralną arterią wodną Równiny Oleśnickiej jest rzeka Widawa, uchodząca do Odry na wysokości Wrocławia.

Pierwsze wzmianki o Namysłowie jako osadzie pojawiają się w 1041 roku, ale nie mają charakteru historycznego. Najpewniejszą datą dla powstania miejscowości jest ogólnie

przyjęty wiek XIII, natomiast prawa miejskie Namysłów otrzymał około 1249 roku. Od 1348 roku miasto było lennem Czech, a w 1526 roku przeszło pod panowanie Habsburgów.

W połowie XIV wieku wzniesiono fortyfikacje miejskie – mury obronne i cztery bramy miejskie, natomiast w 1360 roku rozpoczęto budowę zamku, który stał się następnie siedzibą starostów namysłowskich.

W XV wieku Namysłów był ważnym ośrodkiem handlowym na szlaku Wrocław – Kraków, później również ośrodkiem rzemiosła, głównie sukiennictwa. Podczas wojny trzydziestoletniej (1618-1648) miasto było oblegane i zdobyte przez Szwedów. W 1633 roku Namysłów nawiedziła epidemia dżumy, wskutek której zmarło 1.300 mieszkańców. W 1703 roku XIV-wieczny zamek książęcy został sprzedany Zakonowi Krzyżackiemu, a w 1741 roku miasto przeszło we władanie Prus. W czasie wojny siedmioletniej (1756-1763), Namysłów zajęli Austriacy, a następnie Rosjanie. Podczas wojny francusko-pruskiej (1806-1807) miasto było okupowane przez Francuzów.

XIX wiek był epoką rozwoju technicznego Namysłowa. Powstał nowoczesny browar Haselbacha, a w 1862 roku uruchomiono połączenie telegraficzne z Wrocławiem. W 1868 roku uruchomiono linię kolejową Wrocław – Kluczbork, a w 1899 roku drugą linię do Opola.

Podczas II wojny światowej Niemcy utworzyli w Namysłowie podobóz obozu Gross-Rosen oraz trzy obozy pracy przymusowej. Od 1943 roku w mieście działała Armia Krajowa. W styczniu 1945 roku Namysłów zajęły wojska radzieckie, zniszczeniu uległo 40% zabudowy miejskiej. 30 kwietnia 1945 roku Namysłów został przejęty przez polską administrację.

Mimo niszczących działań wojennych na Ziemi Namysłowskiej zachowało się wiele zabytkowych obiektów. Na terenie gminy znajduje się 106 zabytków wpisanych do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (w tym 45 w mieście). Wyjątkowo obficie reprezentowane są dworki, pałace i wiejskie parki oraz murowane kapliczki i drewniane krzyże. Wśród najciekawszych obiektów gminy wymienić należy: zamek książęcy, z 1360 roku, ratusz, z 1374 roku z 57 metrową wieżą, kościół parafialny pw. śś. Piotra i Pawła, późnogotycki z XV wieku, pozostałości murów obronnych, gotycki kościół farny pw. św. Franciszka z Asyżu i św. Piotra z Alkantary, Kościół filialny pw. Świętej Trójcy w Baldwinowicach, zespół dworski w Jastrzębiu oraz zespół pałacowy w Rychnowie.

2. TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Układ komunikacyjny gminy Namysłów jest bardzo korzystny; przez jej obszar przebiegają: droga krajowa nr 39 łącząca Namysłów z autostradą A4 i droga krajowa nr 42 (Namysłów – Kluczbork) oraz drogi wojewódzkie nr 451 (Namysłów – Oleśnica) i 454 (Namysłów – Opole). Gmina jest ważnym ośrodkiem tranzytowym, a z jej terenu w ciągu 3-4 godzin można dojechać do kilku europejskich stolic – Warszawy, Pragi, Berlina, Bratysławy i Wiednia.

W odległości 75 km od Namysłowa znajduje się Port lotniczy we Wrocławiu, a w odległości 35 km Port rzeczny w Brzegu.

Namysłów leży w odległości 54 km od stolicy województwa Opola, 60 km od Wrocławia, 160 km od Katowic. Od przejścia granicznego z Niemcami w Zgorzelcu dzieli go 257 km, a od granicy z Republiką Czeską i przejścia granicznego w Głuchołazach – 117 km.

System komunikacyjny gminy uzupełniają sieci dróg powiatowych (o łącznej długości 28 km) oraz dróg gminnych (o łącznej długości 99 km).

W mieście znajduje się również stacja kolejowa, z której odjeżdżają pociągi w kierunku Oleśnicy (i dalej Wrocławia) oraz Kluczborka i Lublińca. Przewozy autobusowe realizuje PKS w Namysłowie i PKS Opole.

Usługi komunikacyjne na terenie gminy świadczy Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Namysłowie – sp. z o.o. oraz Polskie Koleje Państwowe. Dobry dostęp do publicznej komunikacji mają mieszkańcy Namysłowa, Ziemiełowic, Jastrzębia i Kamiennej, natomiast z trudnościami komunikacyjnymi borykają się mieszkańcy większości miejscowości w gminie, do których należą: Objazda, Józefków, Michalice, Łączany, Kowalowice, Nowy Dwór, Smogorzów, Głuszyna, Brzezinka, Smarchowice Małe, Pawłowice, Smarchowice Wielkie, Nowe Smarchowice, Żaba, Krzemieniec, Minkowskie, Ligota Książęca, Mikowice, Brzozowiec, Barzyna, Przeczów, Niwki, Smarchowice Śląskie, Krasowice, Rychnów, Bukowa Śląska, Igłowice, Baldwinowice i Woskowice Małe.

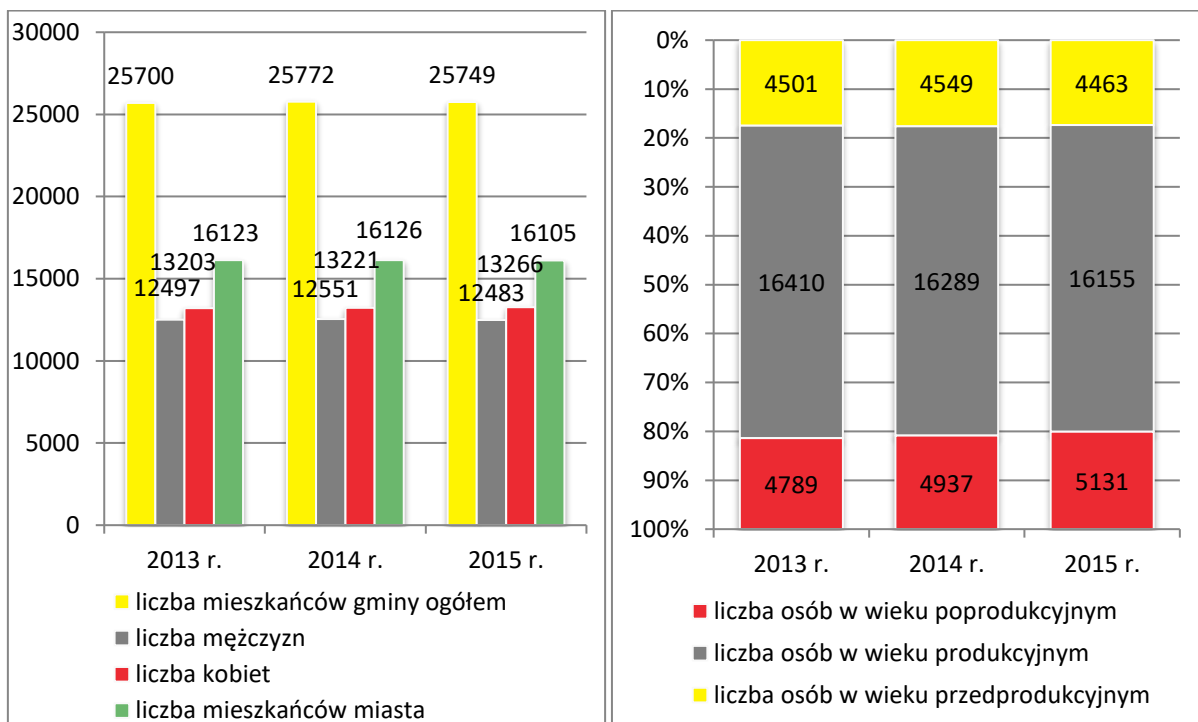
3. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I ZASOBY MIESZKANIOWE

W latach 2013-2015 liczba ludności gminy Namysłów pozostawała na zbliżonym poziomie (25.700 w 2013 r., 25.772 w 2014 r., 25.749 w 2015 r.), przy czym większość zamieszkiwała miasto (16.123 w 2013 r., 16.126 w 2014 r., 16.105 w 2015 r.). Na koniec kolejnych lat nieznaczną większość wśród ogółu mieszkańców gminy stanowiły kobiety (51,4% w 2013 r., 51,3% w 2014 r., 51,5% w 2015 r.).

Na koniec 2015 roku średnia gęstość zaludnienia w gminie wynosiła 89 osób na 1 km² i była zdecydowanie wyższa od średniej dla powiatu namysłowskiego – 57 osób na 1 km².

W analizowanym okresie wahanom ulegała liczba dzieci i młodzieży, zmniejszała się liczba osób w wieku produkcyjnym, natomiast z roku na rok rosła liczba osób starszych. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykresy 1-2. Ludność gminy oraz jej struktura wiekowa w latach 2013-2015

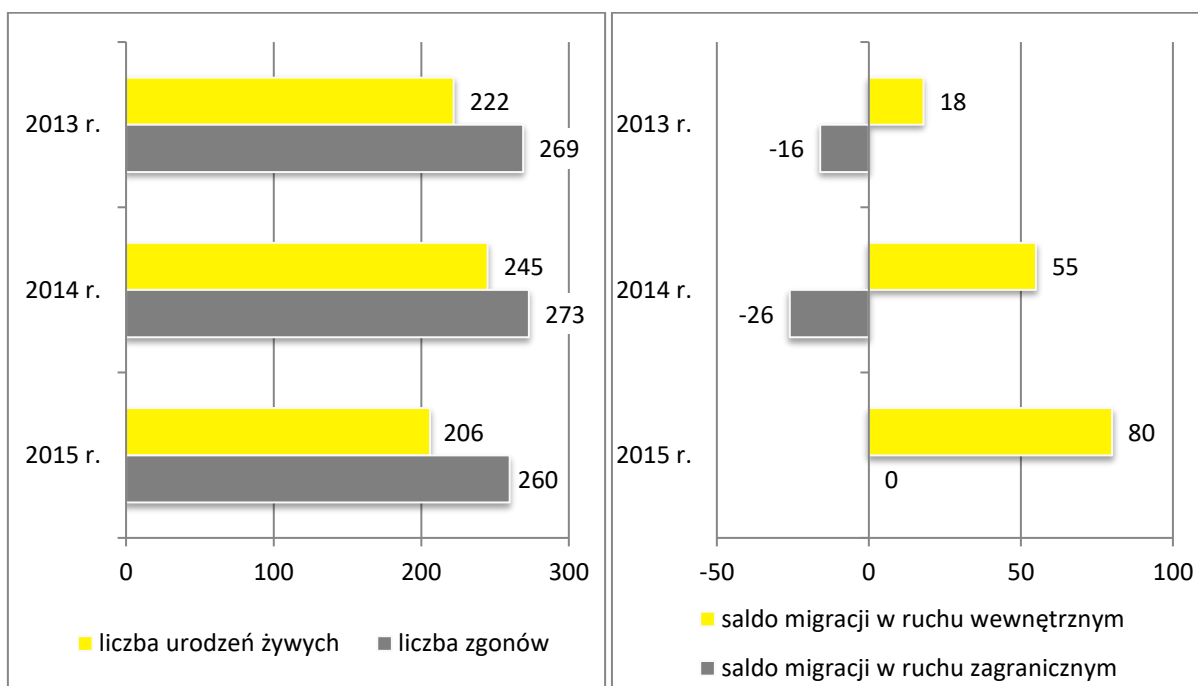
Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Utrzymująca się na zbliżonym poziomie liczba mieszkańców gminy była efektem zrównoważenia przez saldo migracji w ruchu wewnętrznym (18 w 2013 r., 55 w 2014 r.,

80 w 2015 r.) ujemnego przyrostu naturalnego (-47 w 2013 r., -28 w 2014 r. i -54 w 2015 r.), a także ujemnego salda migracji w ruchu zagranicznym (-16 w 2013 r., -26 w 2014 r.).

Dane szczegółowe na temat ruchu naturalnego i salda migracji mieszkańców gminy przedstawiają poniższe wykresy.

Wykresy 3-4. Ruch naturalny i saldo migracji ludności gminy w latach 2013-2015

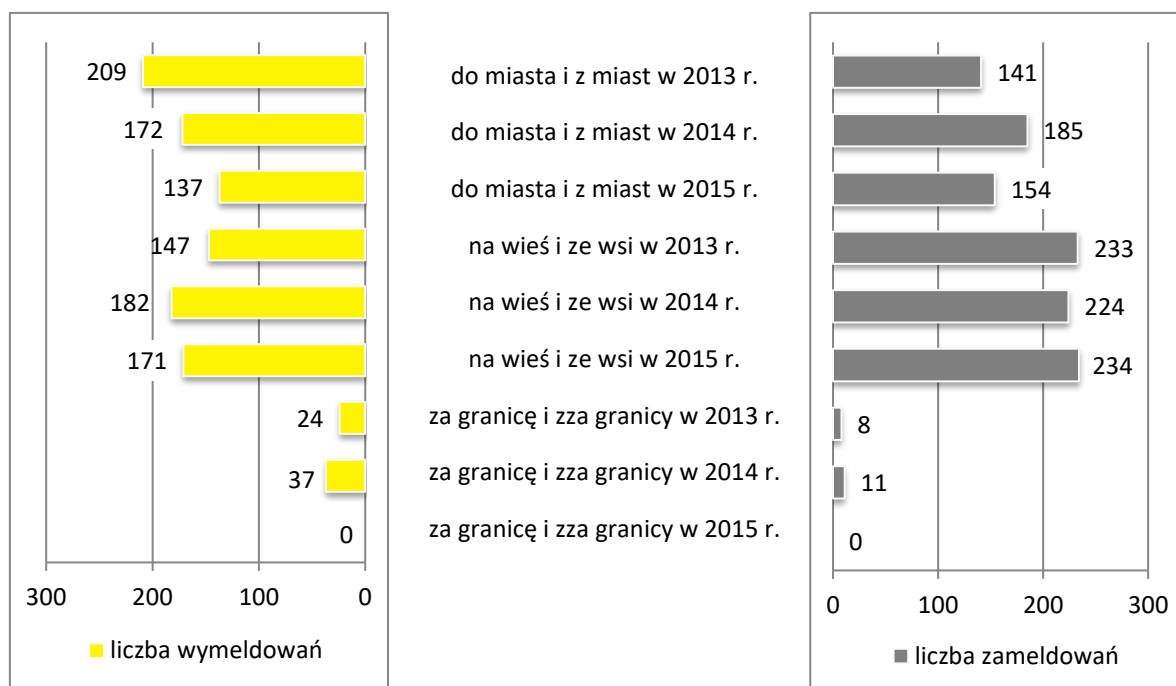

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Dla większości osób, które postanowiły się osiedlić w gminie, wcześniejszym miejscem zamieszkania były inne obszary wiejskie. Z kolei mieszkańcy gminy opuszczający jej teren w 2013 roku kierowali się przede wszystkim do innych jednostek miejskich, natomiast w latach 2014-2015 główny kierunek migracji stanowiły inne obszary wiejskie. W analizowanym okresie dużo mniejsze znaczenie miał ruch migracyjny odbywający się za granicę i zza granicy.

Dane szczegółowe na temat ruchu migracyjnego ludności gminy według typu i kierunku migracji przedstawia poniższy wykres.

Wykres 5. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2013-2015 według typu i kierunku migracji

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Obecnie gminę charakteryzuje mała dynamika zmian liczby ludności, niezdeformowana struktura wiekowa (zachowana jest proporcja osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym) oraz równowaga płci – co stanowi o korzystnych warunkach rozwoju demograficznego ludności.

Analizując sytuację demograficzną w gminie, należy jednak zwrócić uwagę na malejący udział w populacji gminy osób w wieku produkcyjnym oraz rosnący odsetek osób starszych. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców gminy zwiększył się z 18,6% w 2013 roku do 19,9% w 2015 roku. Przypuszczać należy, że w niedługim czasie gmina zmagać się będzie z postępującym procesem starzenia się społeczności lokalnej, co w niedługiej perspektywie będzie m.in. wymagało dostosowania w szerszym zakresie niż dotychczas wachlarza usług społecznych do potrzeb seniorów.

Sytuacja demograficzna w gminie jest jednym z uwarunkowań lokalnej polityki mieszkaniowej. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2013-2015 liczba mieszkań w gminie Namysłów systematycznie zwiększała się (z 9.240 w 2013 r. do 9.554 w 2015 r.) W analizowanym okresie liczba nowo oddanych mieszkań w gminie wyniosła: 93 w 2013 roku, 189 w 2014 roku, 135 w 2015 roku, a łączna liczba dostępnych w nich izb

oraz powierzchnia użytkowa wyniosła odpowiednio: 397 i 8.701 m² w 2013 roku, 726 i 15.604 m² w 2014 roku, 541 i 12.021 m² w 2015 roku.

Z danych Urzędu Miejskiego w Namysłowie wynika, że w latach 2013-2015 liczba mieszkań komunalnych będących w zasobach gminy była na tym samym poziomie (605 w 2014 r. i po 607 w 2013 i 2015 r.). Wśród nich było po 56 mieszkań socjalnych w latach 2013-2014 oraz 71 mieszkań socjalnych w 2015 roku. Łączna liczba dostępnych w nich izb oraz powierzchnia użytkowa wyniosła odpowiednio: 2.125 i 28.014 m² w 2013 roku, 2.118 i 27.683 m² w 2014 roku, 2.064 i 27.847 m² w 2015 roku. Z kolei przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania i przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wyniosła odpowiednio: 46,95 m² i 22,59 m² w 2013 roku, 45,71 m² i 22,14 m² w 2014 roku oraz 45,38 m² i 21,75 m² w 2015 roku.

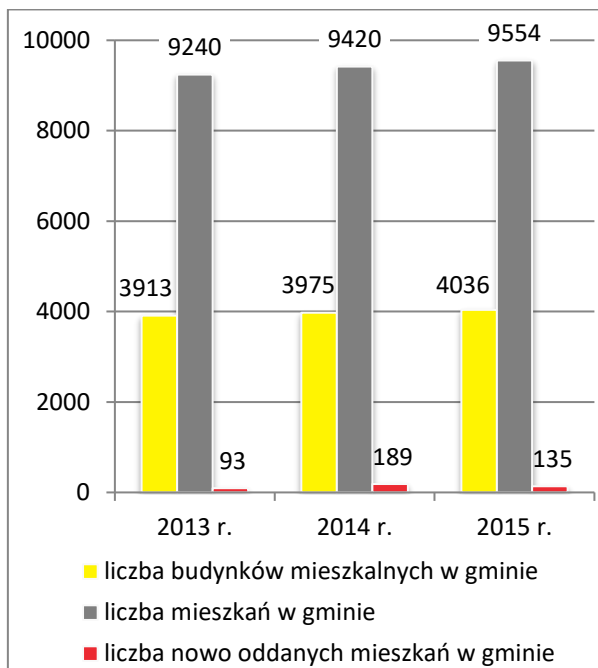
W analizowanym okresie złożono odpowiednio 70, 48 i 62 wnioski o przydział mieszkania komunalnego z zasobów gminy, natomiast liczba oczekujących na mieszkanie socjalne wynosiła odpowiednio: 46, 52 i 20 osób. Liczby te wskazują na potrzebę i zasadność budowy nowych mieszkań w gminie, m.in. w oparciu o pozabudżetowe środki finansowe pozyskane na ten cel. Warto dodać, że w latach 2014-2015 10 osób w gminie otrzymało wyrok eksmisyjny bez wskazania lokalu socjalnego.

Zadania gospodarki mieszkaniowej w gminie wykonuje Zakład Administracji Nieruchomości „ZAN” w Namysłowie, spółka ze 100% udziałem gminy. Przedmiotem jego działalności jest m.in.: budowa domów mieszkalnych i ich eksploatacja, nabywanie budynków mieszkalnych, wynajmowanie lokali użytkowych, przeprowadzanie remontów i modernizacji obiektów przeznaczonych na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych na zasadach najmu, pozyskiwanie i przygotowanie do zabudowy terenów budowlanych, pełnienie funkcji inwestora zastępczego w zakresie budownictwa mieszkaniowego i infrastruktury towarzyszącej.

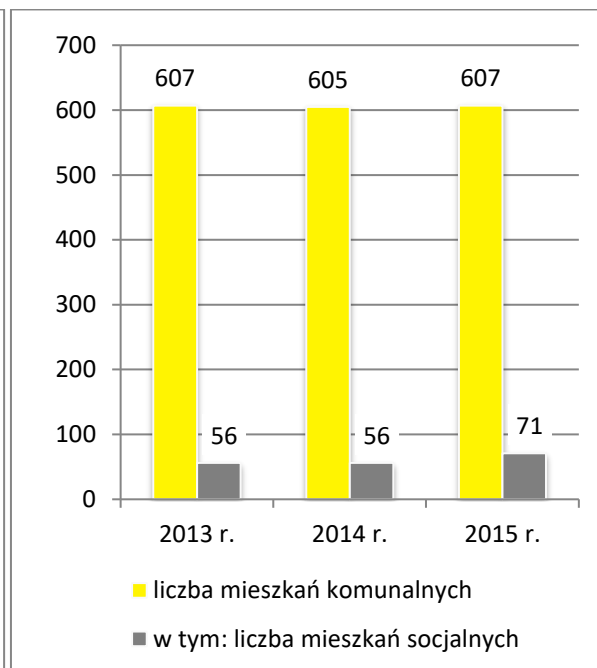
W najbliższych latach „ZAN” planuje budowę 35 mieszkań przy ul. Łaczańskiej 11 w Namysłowie (rozpoczęcie budowy – maj 2017 r., zakwaterowanie – II/III kwartał 2018 r.) oraz remont 8 mieszkań w budynku przy ul. Dubois 11 (rozpoczęcie remontu – wrzesień 2017 r., zakwaterowanie – I kwartał 2018 r.).

Dane szczegółowe na temat zasobów mieszkaniowych w gminie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 6. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2013-2015

Wykres 7. Mieszkania pozostające w zasobach gminy w latach 2013-2015

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny oraz Urząd Miejski w Namysłowie.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na koniec 2015 roku większość mieszkań w gminie była wyposażona w instalacje techniczno-sanitarne w postaci wodociągu, ustępu spłukiwanego, łazienki i centralnego ogrzewania. Najlepiej wyglądała sytuacja z dostępem do sieci wodociągowej, do której podłączonych było 99,5% mieszkań w mieście oraz 95,9% mieszkań na terenach wiejskich gminy. Ustęp spłukiwany i łazienkę posiadało odpowiednio 98,7% i 97,3% mieszkań w mieście oraz 95,2% i 87,5% mieszkań na wsi, a do centralnego ogrzewania dostęp miało 88% mieszkań w mieście i 76,2% mieszkań na obszarze wiejskim gminy. Z instalacji gazowej korzysta 54,8% mieszkańców gminy; funkcjonują 1.633 czynne przyłącza gazowe do budynków mieszkalnych. Sieć gazowa dostępna jest tylko w mieście.

Mieszkańcy gminy, którzy z uwagi na trudną sytuację materialną nie byli w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, otrzymywali, po spełnieniu określonych warunków, dodatki mieszkaniowe. Jest to świadczenie pieniężne udzielane w ramach zadań własnych gminy i realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Namysłowie. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2013-2015

	2013 r.	2014 r.	2015 r.
liczba gospodarstw, którym przyznano dodatki mieszkaniowe	292	397	303
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	2.581	2.521	2.508
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	472.363	462.452	455.595

Źródło danych: Urząd Miejski w Namysłowie i Główny Urząd Statystyczny.

W 2014 roku liczba gospodarstw domowych, którym przyznano dodatki mieszkaniowe znacznie wzrosła w stosunku do roku poprzedniego (z 292 w 2013 r. do 397 w 2014 r.), zaś w kolejnym roku spadła (do 303). Systematycznie zmniejszała się natomiast wysokość kwot wydatkowanych na ten cel (z 472.363 zł w 2013 r. do 455.595 zł w 2015 r.).

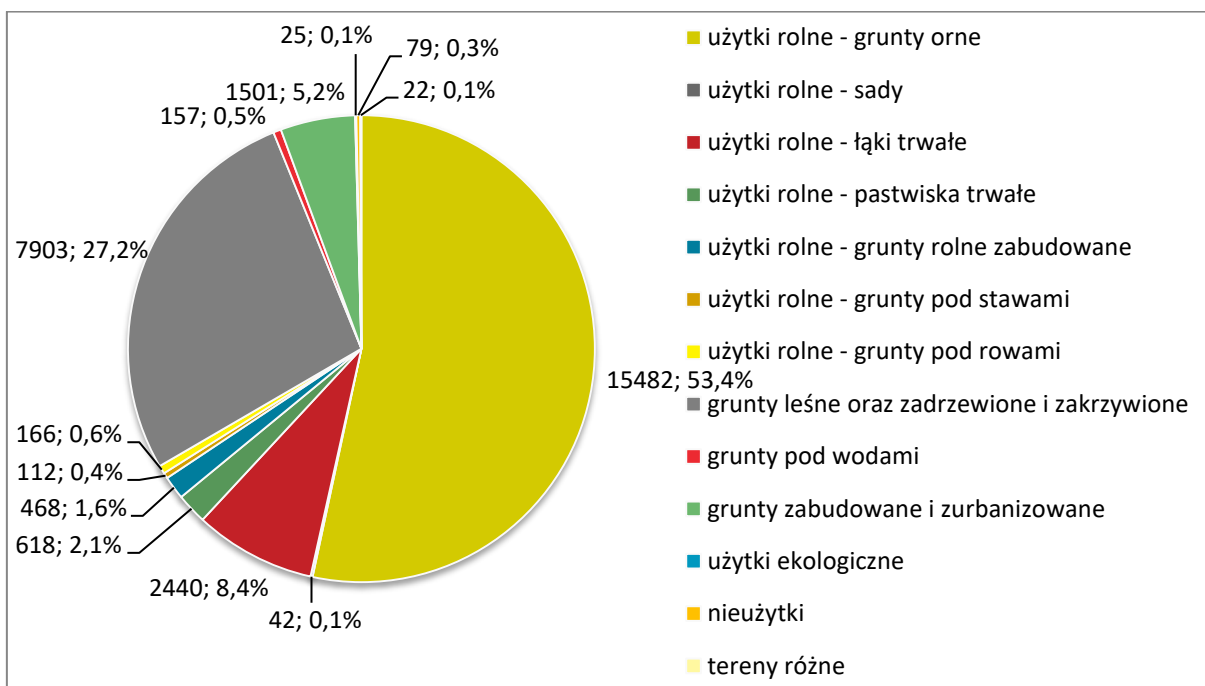
Warto dodać, iż w 2014 roku w gminie wypłacono 104 dodatki energetyczne na łączną kwotę 10.850 zł, natomiast rok później ich liczba wzrosła do 129 (na kwotę 15.024 zł). Ta forma pomocy udzielana jest osobom, którym przyznano dodatek mieszkaniowy oraz które są stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkują w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

4. GOSPODARKA I SYTUACJA NA RYNKU PRACY

Gmina Namysłów jest gminą o charakterze rolniczo-przemysłowym. Na jej terenach wiejskich dominują gospodarstwa rolne, natomiast w mieście obecny jest przemysł, m.in. firmy niemieckie, francuskie, duńskie a także kapitał polonii amerykańskiej.

W strukturze użytkowania gruntów przeważają użytki rolne (66,6%), wśród nich grunty orne (53,4%) oraz łąki i pastwiska (10,5%). Znaczny jest także udział gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych (27,2%). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 8. Użytki rolne, lasy i grunty leśne, pozostałe grunty i nieużytki (w ha) w gminie

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Gleby w gminie Namysłów charakteryzują się dużym zróżnicowaniem. Gleby dobre stanowią ok. 30% użytków rolnych (gleby bielicowe klasy IIIa i IIIb); średnio dobre – blisko 40% użytków rolnych (gleby brunatne i czarne ziemie klasy IVa i IVb); słabe i bardzo słabe – ok. 30% użytków rolnych (gleby bielicowe i brunatne oraz wylugowane, zbudowane z piasków klasy V i VI). Ogółem, przydatność rolnicza gleb w gminie jest średnio korzystna, natomiast region, w obrębie którego znajduje się gmina Namysłów, w zakresie stosunków termicznych należy do jednego z cieplejszych w Polsce; okres wegetacyjny trwa przez około 220 dni.

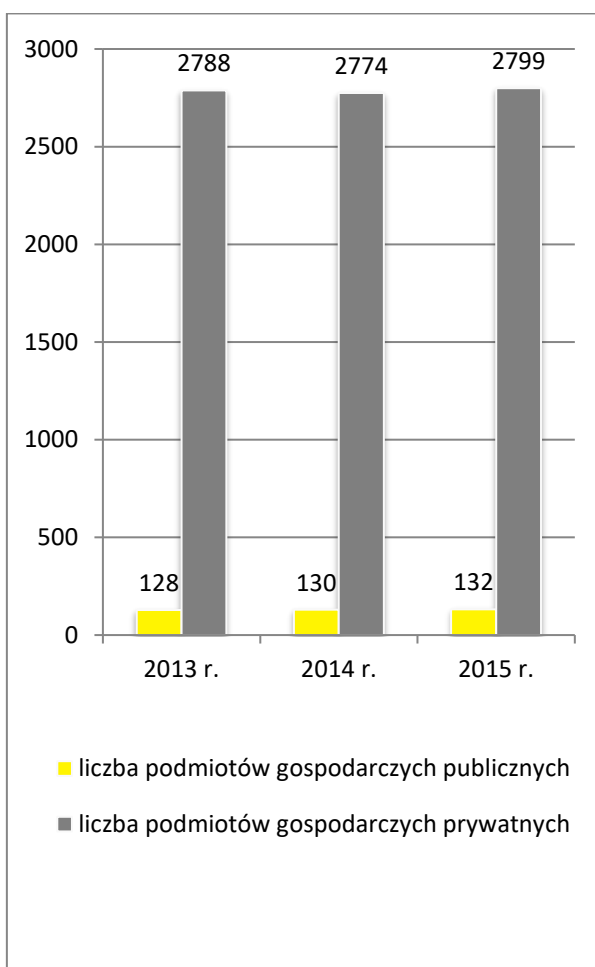
Według danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku w gminie funkcjonowały 1.104 gospodarstwa rolne, w tym 884 gospodarstwa prowadzące działalność rolniczą. Wśród nich było 39 gospodarstw małych o powierzchni do 1 ha, 343 gospodarstwa o powierzchni od 1 do 5 ha, 202 gospodarstwa o powierzchni od 5 do 10 ha, 105 gospodarstw o powierzchni od 10 do 15 ha oraz 195 gospodarstw o powierzchni 15 ha i więcej.

W strukturze upraw dominowały zboża (uprawą zbóż zajmowało się 736 gospodarstw rolnych spośród 798 trudniących się uprawą). Uprawiano także uprawy przemysłowe (387), rzepak i rzepik (367), ziemniaki (298) oraz buraki cukrowe (67), warzywa gruntowe (13) i rośliny strączkowe (9).

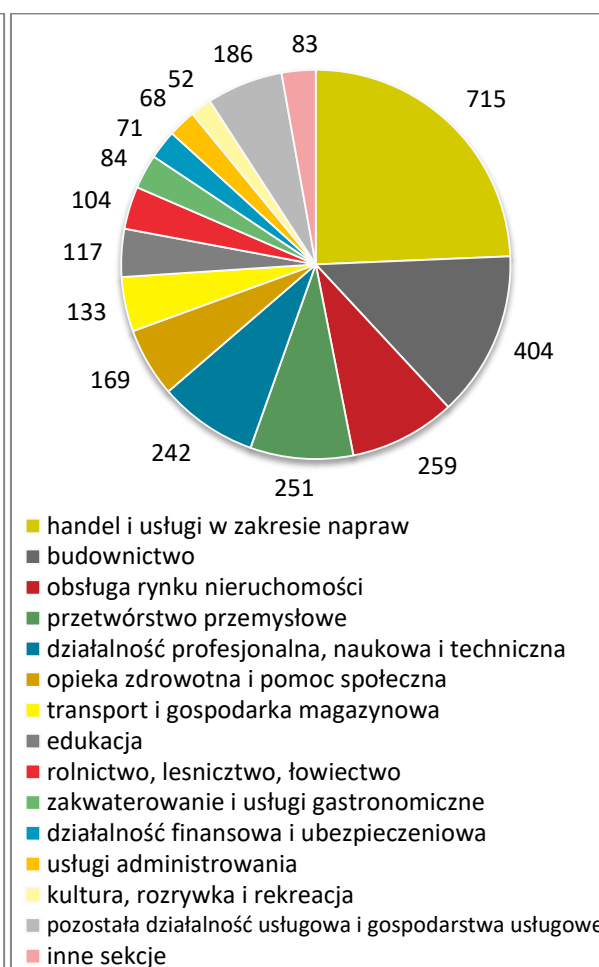
Podstawowy kierunek produkcji zwierzęcej stanowiła natomiast hodowla bydła (zajmowało się nią 161 gospodarstw spośród 368 utrzymujących zwierzęta gospodarskie) i trzody chlewnej (147). Pogłowie bydła liczyło 1.447 sztuk, a trzody chlewnej 2.802 sztuki. Prowadzono także chów koni (w 26 gospodarstwach), a w większości gospodarstw (257) hodowano drób, którego pogłowie liczyło łącznie: 98.280 sztuk.

W 2015 roku liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie wzrosła w stosunku do lat poprzednich (2.916 w 2013 r., 2905 w 2014 r., 2.940 w 2015 r.). Dane szczegółowe na temat podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 9. Podmioty gospodarcze w gminie w latach 2013-2015

Wykres 10. Podmioty gospodarcze w gminie w poszczególnych sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w 2015 roku

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Zdecydowana większość podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie znajdowała się w rękach prywatnych (2.788 w 2013 r., 2.774 w 2014 r., 2.799 w 2015 r.). W 2015 roku dominującym rodzajem działalności gospodarczej prowadzonej na jej terenie był handel i usługi w zakresie napraw (715 podmiotów). Na kolejnych miejscach znajdowały się podmioty zajmujące się budownictwem (404), obsługą rynku nieruchomości (259), przetwórstwem przemysłowym (251) oraz działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (242).

Do ważniejszych przedsiębiorstw w gminie należą: Browar Namysłów, producent lodów – Nestle Schöller, producent podzespołów do sprzętu AGD – Diehl Control Polska; zakład obróbki szkła – Aurys, producent ram do obrazów – Multiram oraz Velux – producent okien.

Sytuacja gospodarcza w gminie wpływa na kondycję lokalnego rynku pracy. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2015 roku liczba posiadających zatrudnienie mieszkańców gminy Namysłów była wyższa niż rok wcześniej, ale niższa niż w 2013 roku (5.783 w 2013 r., 5.118 w 2014 r., 5.267 w 2015 r.). Mimo iż dane te nie uwzględniają pełnej liczby osób zatrudnionych (nie obejmują osób pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób), na uwagę zasługuje większy w tym gronie odsetek kobiet niż mężczyzn (52,1% w 2013 r., 55,2% w 2014 r., 56% w 2015 r.).

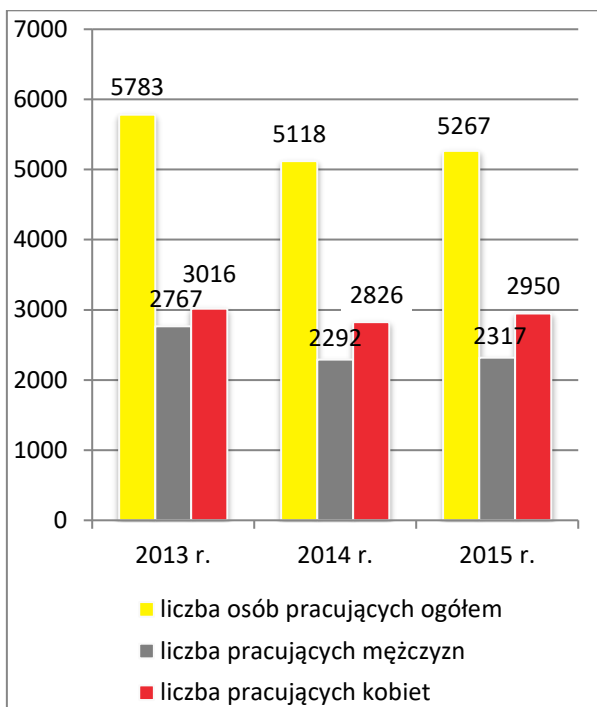
Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Namysłowie wynika, że w latach 2013-2015 liczba osób bezrobotnych w gminie zmniejszała się z roku na rok (z 1.479 w 2013 r. do 874 w 2015 r.). Wśród osób pozostających bez pracy większość stanowiły kobiety (53,1% w 2013 r., 56,4% w 2014 r., 59,3% w 2015 r.).

W analizowanym okresie stale zmniejszała się również liczba osób bezrobotnych długotrwale (796 w 2013 r., 749 w 2014 r., 464 w 2015 r.) oraz uprawnionych do pobierania zasiłku (167 w 2013 r., 130 w 2014 r., 104 w 2015 r.).

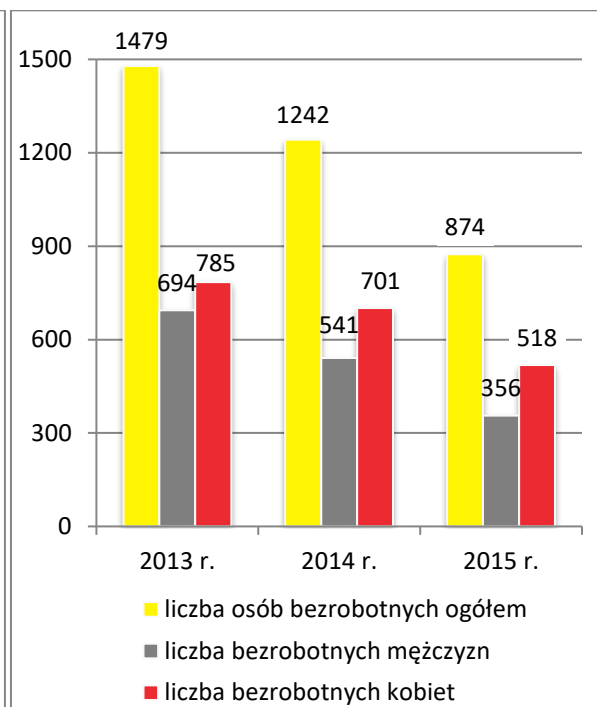
W latach 2013-2015 udział osób bezrobotnych w ogóle mieszkańców gminy będących w wieku produkcyjnym systematycznie zmniejszał się. W 2013 roku wyniósł 9%, rok później osiągnął poziom 7,6%, a w 2015 roku spadł do 5,4%.

Dane szczegółowe na temat pracujących i bezrobotnych mieszkańców gminy przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 11. Mieszkańcy gminy posiadający zatrudnienie w latach 2013-2015*

Wykres 12. Bezrobotni w gminie według płci w latach 2013-2015

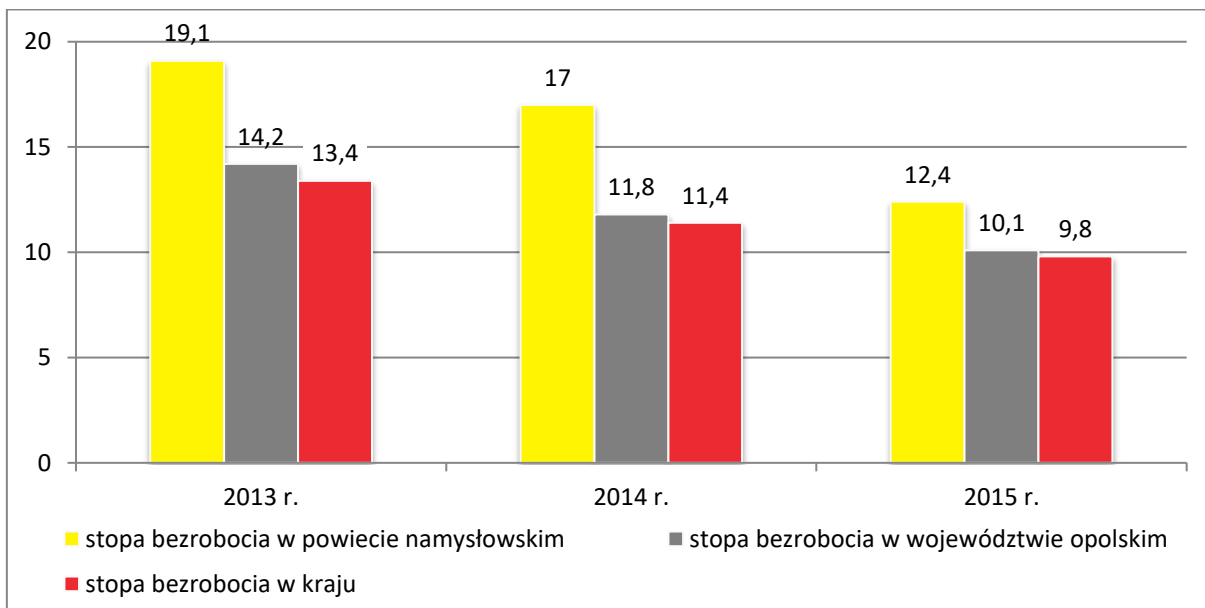
*bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny i Powiatowy Urząd Pracy w Namysłowie.

Spadek liczby osób bezrobotnych w gminie w latach 2014-2015 był efektem zarówno powstania na jej terenie nowych miejsc pracy, jak i podejmowania pracy przez mieszkańców w innych ośrodkach miejskich, m.in. w Opolu, Oleśnicy i Wrocławiu, oraz za granicą. Nie bez znaczenia było także wprowadzenie profilowania osób pozostających bez pracy w zależności od gotowości do podjęcia zatrudnienia. Z tego powodu wiele osób, które dotychczas rejestrowały się w Urzędzie Pracy tylko po to, by podlegać ubezpieczeniu zdrowotnemu, straciło status osoby bezrobotnej.

W latach 2013-2015 stopa bezrobocia w powiecie namysłowskim była wyższa niż w województwie opolskim i w kraju. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 13. Stopa bezrobocia w powiecie namysłowskim, w województwie opolskim i w kraju w latach 2013-2015 (w %)

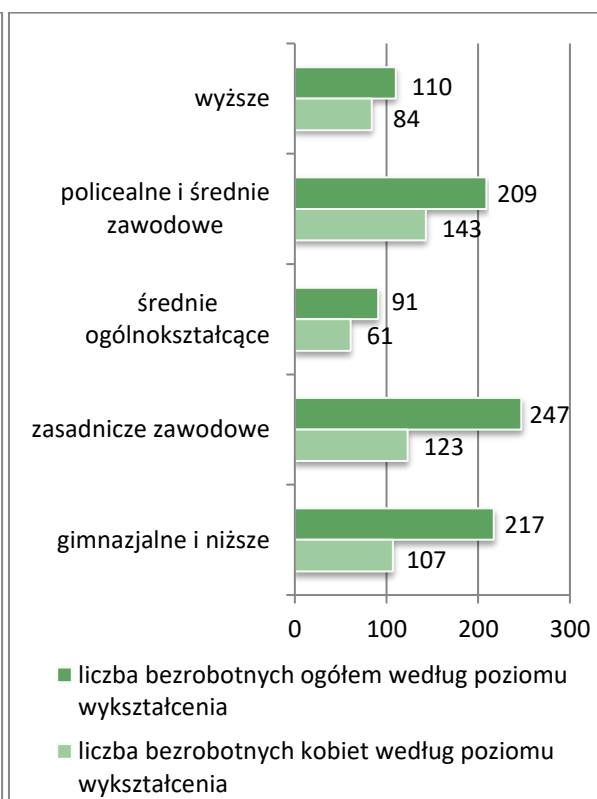
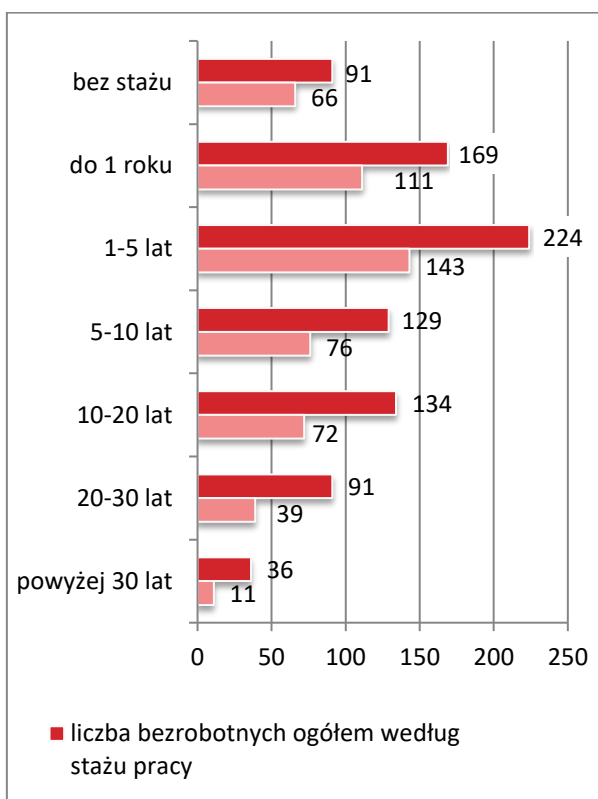
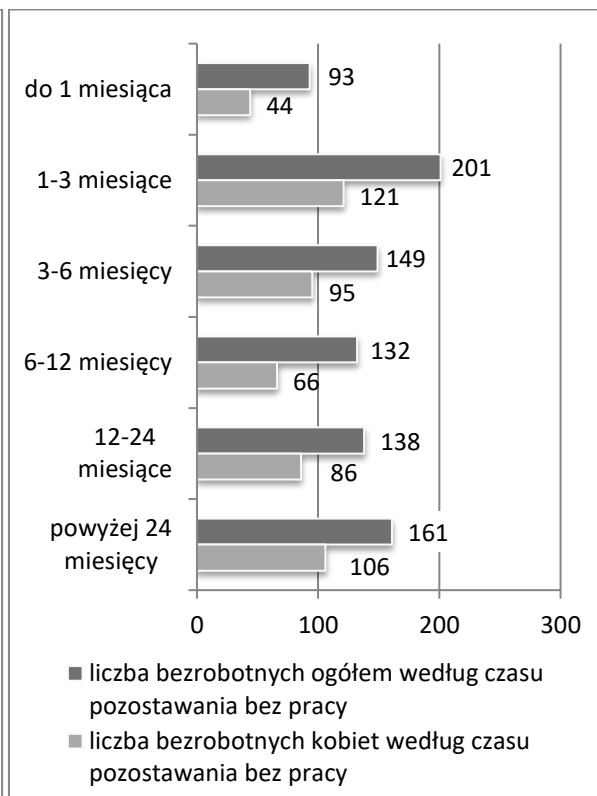
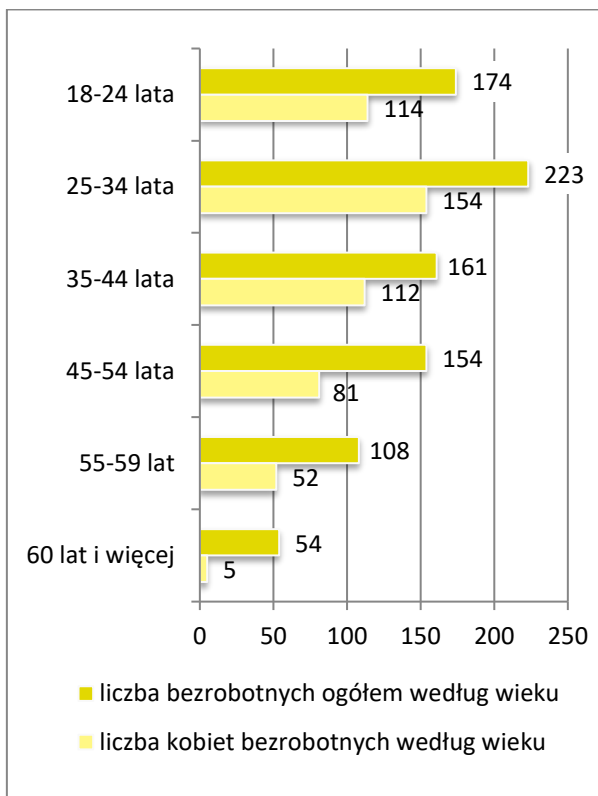
Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Na koniec 2015 roku wśród bezrobotnych w gminie największe grupy stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (223 osoby), osoby pozostające bez zatrudnienia długotrwale, tj. 12 miesięcy i więcej (w sumie 299 osób), osoby ze stażem pracy od roku do 5 lat (224 osoby), a także osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (247 osób) oraz gimnazjalnym i niższym (217 osób).

Największy odsetek kobiet wśród bezrobotnych odnotowano w gronie osób w wieku 35-44 lata (69,6%) oraz 25-34 lata (69,1%), pozostających bez pracy od 1-3 miesięcy (60,2%), bez stażu pracy (72,5%), a także osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (67%).

Dane szczegółowe uwzględniające podział bezrobotnych w gminie według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i poziomu wykształcenia przedstawiają poniższe wykresy.

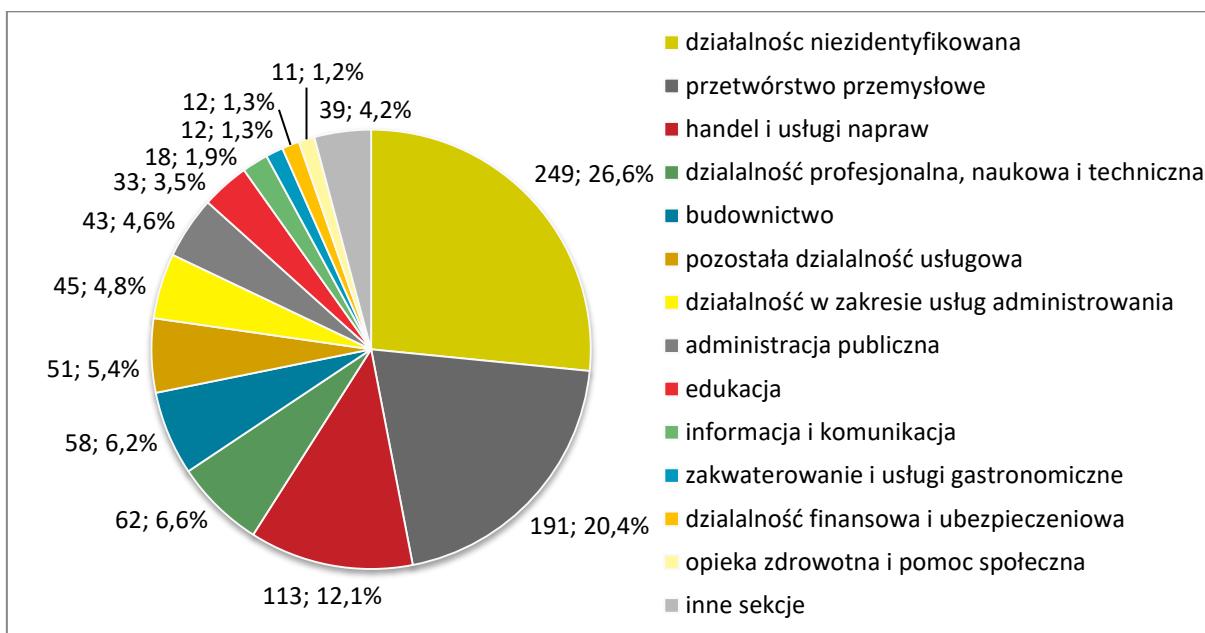
Wykresy 14-17. Bezrobotni w gminie na koniec 2015 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i poziomu wykształcenia

Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Namysłowie.

W 2015 roku wśród bezrobotnych w gminie największe grupy stanowiły osoby, których ostatnimi miejscami pracy były podmioty, dla których nie zidentyfikowano profilu działalności (249), a także zajmujące się przetwórstwem przemysłowym (191) oraz handlem i usługami w zakresie napraw (113). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 18. Bezrobotni w gminie w 2015 roku według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Namysłowie.

W 2015 roku w gminie zgłoszono 1.260 wolnych miejsc pracy, przy czym na koniec roku 164 były dostępne. Warto zaznaczyć iż wśród zgłoszonych wolnych miejsc pracy 229 dotyczyło zatrudnienia subsydiowanego – najwięcej w handlu (43) i administracji publicznej (38).

W 2015 roku w gminie Namysłów na 1.000 mieszkańców pracowało 205 osób, a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 3.609,87 zł, co odpowiadało 87% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy, 2.136 osób wyjeżdżało do pracy do innych gmin, a 1.692 pracujących przyjeżdżało do pracy spoza gminy; saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wyniosło -444.

Większość aktywnych zawodowo mieszkańców gminy (37,1%) pracowało w przemyśle i budownictwie, (27,3%) w sektorze rolniczym, a po 23,1% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia,

informacja i komunikacja) i w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Analizując sytuację gospodarczą gminy, należy zwrócić uwagę na jej korzystne położenie w pobliżu granicy z Niemcami i Czechami, w niewielkiej odległości od ważnych ciągów komunikacyjnych: autostrady A-4 i drogi krajowej nr 8 oraz w bliskości portów lotniczych (Wrocław, Katowice). Atutem gminy jest także sąsiedztwo dużych ośrodków miejskich – Wrocławia i Opola, będących centrami rozwoju gospodarczo-kulturalnego i edukacyjnego, oraz atrakcyjne tereny inwestycyjne wchodzące w skład Podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Warto też podkreślić przychylność władz gminy dla inwestorów i cały szereg adresowanych do nich ułatwień.

Na terenie gminy działa kilkanaście dużych podmiotów gospodarczych, także z kapitałem zagranicznym, które jednak nie w pełni zaspokajają potrzeby mieszkańców, o czym świadczy znaczny odsetek osób wyjeżdżających do pracy do innych ośrodków miejskich, m.in. Opola, Oleśnicy, Wrocławia, a także za granicę. W tym miejscu należy również zwrócić uwagę na niskie koszty pracy w gminie, co ma zarówno pozytywne skutki (firmy lokują tu swoje zakłady), jak i negatywne (niewielkie dochody z pracy). Ważnym segmentem gospodarki gminy jest również rolnictwo, które jednak nie generuje wystarczających dochodów i koniecznością staje się poszukiwanie przez mieszkańców gminy innych źródeł utrzymania.

Pomimo zmniejszania się liczby osób bezrobotnych w gminie, problem ten jest zauważalny, będąc jednym z dwóch głównych powodów (obok ubóstwa) korzystania ze świadczeń pomocy społecznej na jej terenie. W szczególnie trudnej sytuacji znajdują się ludzie młodzi, dla których brak pracy jest przesłanką do degradacji ekonomicznej, społecznej i osobowościowej, a także powodem opuszczania gminy w poszukiwaniu zatrudnienia.

Analizując położenie mieszkańców gminy pozostających bez zatrudnienia, należy zwrócić uwagę na usprawnienie procesu aktywizacji osób bezrobotnych, m.in. poprzez jeszcze szerszą popularyzację kształcenia ustawicznego, organizację szkoleń i kursów współfinansowanych ze środków unijnych, organizację staży, prac interwencyjnych i robót publicznych.

Szansy dla lokalnego rynku pracy można upatrywać także w rozwoju turystyki, do czego przyczynić mogłaby się promocja gminy, działania w kierunku utworzenia szlaków

turystycznych czy stworzenie partnerstw publiczno-społeczno-biznesowych na rzecz promocji i turystycznego rozwoju gminy.

5. EDUKACJA I WYCHOWANIE

W gminie Namysłów funkcjonuje: 11 przedszkoli, 8 szkół podstawowych, 4 gimnazja, niektóre połączone organizacyjnie w zespoły szkół. Gmina prowadzi również żłobek, co przyczynia się do zaspokojenia potrzeb w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3.

Na terenie gminy znajdują się również szkoły ponadgimnazjalne i policealne, tj. ogólnokształcące i zawodowe, w których młodzież może kontynuować naukę, a także szkoły artystyczne oraz dla dorosłych i specjalne.

Dane szczegółowe na temat placówek oświatowych działających w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Placówki oświatowe w gminie

lp.	nazwa placówki	adres placówki
1.	Przedszkole Nr 1 w Namysławie	ul. Partyzantów 2, 46-100 Namysłów
2.	Przedszkole Nr 3 w Namysławie	ul. Partyzantów 3, 46-100 Namysłów
3.	Przedszkole Nr 4 w Namysławie	ul. Reymonta 5b, 46-100 Namysłów
4.	Przedszkole Nr 5 w Namysławie	ul. Słoneczna 1, 46-100 Namysłów
5.	Przedszkole Integracyjne w Namysławie	ul. Parkowa 3, 46-100 Namysłów
6.	Przedszkole w Bukowie Śląskiej	Bukowa Śląska 7b, 46-100 Namysłów
7.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ligocie Książęcej	Ligota Książęca 87b, 46-100 Namysłów
8.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jastrzębiu	Jastrzębie, ul. Opolska 68, 46-100 Namysłów
9.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Głuszynie	Głuszyna, ul. Główna 115, 46-100 Namysłów
10.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Smarchowicach Wielkich	Smarchowice Wielkie, ul. Brzegowa 58, 46-100 Namysłów
11.	Zespół Placówek Oświatowych w Smogorzowie	Smogorzów, ul. Główna 69, 46-100 Namysłów
12.	Szkoła Podstawowa Nr 3 w Namysławie	ul. Łaczańska 1, 46-100 Namysłów
13.	Szkoła Podstawowa Nr 4 z Oddziałem Integracyjnym w Namysławie	ul. Reymonta 56, 46-100 Namysłów
14.	Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Bł. Jana Pawła II w Namysławie	ul. Pułaskiego 22, 46-100 Namysłów
15.	Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Kamiennej	Kamienna 22, 46-100 Namysłów
16.	Gimnazjum Nr 1 im. Szarych Szeregów w Namysławie	ul. 3 Maja 21, 46-100 Namysłów

17.	Gimnazjum Nr 2 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Namysłowie	ul. Reymonta 5, 46-100 Namysłów
18.	I Liceum Ogólnokształcące im. Jarosława Iwaszkiewicza w Namysłowie	ul. Mickiewicza 12, 46-100 Namysłów
19.	Zespół Szkół Mechanicznych im. Żołnierzy Września 1939 Roku w Namysłowie	ul. Pułaskiego 10, 46-100 Namysłów
	w tym: Technikum Nr 1 Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 1	
20.	Zespół Szkół Rolniczych im. Tadeusza Kościuszki w Namysłowie	ul. Pułaskiego 3, 46-100 Namysłów
	w tym: II Liceum Ogólnokształcące	
	Technikum Nr 2 Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 2	
21.	Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. Andrzeja Kurylewicza w Namysłowie	ul. Piłsudskiego 11, 46-100 Namysłów
22.	Niepubliczna Szkoła Policealna dla Dorosłych w Namysłowie	ul. Reymonta 56, 46-100 Namysłów
23.	Szkoła Policealna Centrum Szkoleniowego „Wiedza” w Namysłowie	ul. Łączańska 1, 46-100 Namysłów
24.	Liceum Ogólnokształcące Centrum Szkoleniowego „Wiedza” w Namysłowie	ul. Łączańska 1, 46-100 Namysłów
25.	Niepubliczna Zasadnicza Szkoła Zawodowa Towarzystwa „Razem w Przyszłość” w Namysłowie	ul. Piastowska 8, 46-100 Namysłów
26.	Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Namysłowie	ul. Reymonta 56, 46-100 Namysłów
27.	Zaoczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Amikus” w Namysłowie	ul. 3 Maja 21, 46-100 Namysłów
28.	Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Namysłowie	ul. Pułaskiego 3c, 46-100 Namysłów
	w tym: Publiczne Liceum Ogólnokształcące Szkoła Policealna dla Dorosłych	
29.	Zespół Szkół Specjalnych im. Adama Mickiewicza w Namysłowie	ul. Staszica 8, 46-100 Namysłów
	w tym: Szkoła Podstawowa Specjalna	
	Gimnazjum Specjalne	
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 4 w Namysłowie Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy	

Źródło danych: Urząd Miejski w Namysłowie.

W roku szkolnym 2015/2016 do placówek przedszkolnych uczęszczało łącznie 808 dzieci, w szkołach podstawowych naukę pobierało 1.678, a w gimnazjach 653 uczniów. W gminnych placówkach oświatowych zatrudnionych było łącznie 397 nauczycieli, z czego 99 nauczycieli w przedszkolach, 196 nauczycieli w szkołach podstawowych oraz 102 nauczycieli w gimnazjach.

Placówki oświatowe w gminie zapewniają dostęp do sali gimnastycznej, świetlicy, biblioteki, stołówki i sprzętu komputerowego, organizują zajęcia pozalekcyjne, w tym koła zainteresowań, uczestniczą w projektach i programach służących rozwijaniu zainteresowań i umiejętności uczniów, wyrównywaniu ich szans edukacyjnych i doskonaleniu nauczycieli, a także realizują programy profilaktyczne i wychowawcze.

Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku, 12,5% ludności gminy Namysłów posiadało wykształcenie wyższe, 2,2% policealne, 12% średnie ogólnokształcące, 18,5% średnie zawodowe, 26,6% zasadnicze zawodowe, 5,7% gimnazjalne, 21,1% podstawowe ukończone, a 1,4% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

W porównaniu do całego województwa opolskiego mieszkańcy gminy Namysłów charakteryzowali się podobnym poziomem wykształcenia. Największy odsetek kobiet posiadał wykształcenie podstawowe ukończone (23,5%) i zasadnicze zawodowe (20,2%), z kolei mężczyźni najczęściej mieli wykształcenie zasadnicze zawodowe (33,3%) oraz średnie zawodowe (18,8%).

6. KULTURA, SPORT I REKREACJA, TURYSTYKA

Główną instytucją prowadzącą działalność kulturalną w gminie Namysłów jest Namysłowski Ośrodek Kultury, w skład którego wchodzi Biblioteka Publiczna w Namysławie. Ośrodek zajmuje się prowadzeniem wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby mieszkańców gminy w zakresie kultury, a w szczególności: rozpoznawaniem oraz rozbudzaniem zainteresowań i potrzeb kulturalnych, kształtowaniem wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze, utrwalaniem tradycji kulturalnych, inspirowaniem i rozwijaniem zainteresowań amatorską twórczością artystyczną, organizowaniem rozrywki, zabaw oraz imprez kulturalnych, artystycznych, oświatowych i rozrywkowych oraz prowadzeniem własnych zespołów, kół i klubów zainteresowań.

Ośrodek zakresem swojej działalności obejmuje Dom Kultury, Bibliotekę Publiczną i Punkt Muzealny, a także wiejskie placówki świetlicowe i punkty biblioteczne działające na terenie gminy. W ramach prowadzonej działalności kulturalnej placówka organizuje wystawy, wieczory poetyckie, inscenizacje teatralne, koncerty.

Ważny kierunek działalności Ośrodka zajmuje organizacja i współorganizacja imprez rozrywkowych i kulturalnych dla mieszkańców gminy. Jedną z najważniejszych imprez plenerowych dla mieszkańców Namysłowa i okolicznych gmin są Dni Namysłowa, podczas których m.in. prezentowane są miasta partnerskie Namysłowa: Hlucin z Czech, Linz nad Renem i Nebelschutz z Niemiec, Jaremca z Ukrainy, Kiskore z Węgier oraz gmina Zagon z Rumunii. W kalendarzu imprez organizowanych, współorganizowanych i wspieranych przez NOK znajdują się również: Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Konkurs na Amatorską Twórczość Artystyczną Namysłowska Majowa Giełda, Przegląd Szkolnych Zespołów Amatorskich, Dożynki wiejskie, Konkurs historyczny „Dzieje Namysłowa”, Jarmark Rozmaitości (wspólnie z PFRON), a także liczne imprezy okolicznościowe, jak np. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Zielone Świątki, Narodowe Święto Niepodległości.

Placówka zatrudnia 14 etatowych pracowników. Podejmując działania ściśle współpracuje z placówkami oświatowymi, sołectwami, instytucjami kościelnymi oraz z organizacjami działającymi na terenie gminy.

Biblioteka Publiczna w Namysłowie zapewnia mieszkańcom gminy obsługę biblioteczną, a jej działalność służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych, informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych społeczności lokalnej, upowszechnianiu wiedzy i nauki oraz rozwojowi czytelnictwa i kultury. Do podstawowych zadań placówki należy gromadzenie, opracowanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dokumentujących dorobek kulturalny, naukowy i gospodarczy regionu. Biblioteka udostępnia zbiory na miejscu, wypożycza na zewnątrz, a także prowadzi wypożyczenia międzybiblioteczne ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych.

Oprócz statutowej działalności związanej z udostępnianiem księgozbioru, placówka podejmuje działania promujące czytelnictwo i kulturę, prowadzi działalność mającą na celu upowszechnianie dorobku literackiego, promuje twórczość piszących dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych oraz stwarza odpowiednie warunki do rozwijania talentów literackich. Biblioteka integruje środowisko lokalne, m.in. poprzez organizowanie licznych konkursów, jest też inspiratorem imprez integracyjnych. W placówce działają Dyskusyjny Klub Książki i Klub Młodych Twórców „Wena”, prowadzona jest także działalność wydawnicza.

Biblioteka zatrudnia 6 etatowych pracowników. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2015 roku księgozbiór Biblioteki Publicznej w Namysłowie liczył 56.368 woluminów, liczba czytelników – 2.149 osób, a liczba wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz – 30.271 woluminów.

W działalność kulturalną na terenie gminy wpisują się również funkcjonujące w strukturach NOK – Izba Regionalna i Muzeum Techniki Młynarskiej. Izba Regionalna mieści się w gmachu dawnej szkoły ewangelickiej z XVIII wieku, a jej najcenniejszymi eksponatami są starodruki i kroniki okolicznych wsi i parafii, natomiast Izba Techniki Młynarskiej ma do zaprezentowania m.in. oryginalne wyposażenie z przełomu XIX i XX wieku służące do mielenia ziarna.

Poniższa tabela zawiera wykaz placówek kulturalnych funkcjonujących w gminie.

Tabela 3. Placówki kulturalne w gminie

lp.	nazwa placówki	adres placówki
1.	Namysłowski Ośrodek Kultury – Dom Kultury w Namysłowie	Plac Powstańców Śląskich 2, 46-100 Namysłów
2.	Izba Regionalna w Namysłowie	ul. Szkolna 2, 46-100 Namysłów
3.	Muzeum Techniki Młynarskiej w Namysłowie	ul. Piastowska 12, 46-100 Namysłów
4.	Biblioteka Publiczna im. Stanisława Wasylewskiego w Namysłowie	ul. Bohaterów Warszawy 5, 46-100 Namysłów
5.	Biblioteka Publiczna, Filia w Krasowicach	Krasowice 12, 46-100 Namysłów
6.	Biblioteka Publiczna, Filia w Bukowie Śląskiej	Bukowa Śląska 7b, 46-100 Namysłów
7.	Świetlica osiedlowa w Namysłowie	ul. Dworcowa 7, 46-100 Namysłów
8.	Świetlica wiejska Smarchowicach Małych	Smarchowice Małe 15b, 46-100 Namysłów
9.	Świetlica wiejska w Igłowicach	Igłowice 9b, 46-100 Namysłów
10.	Świetlica wiejska w Woskowicach Małych	Woskowice Małe, ul. Główna 8b, 46-100 Namysłów
11.	Świetlica wiejska w Baldwinowicach	Baldwinowice 4-5, 46-100 Namysłów
12.	Świetlica wiejska w Nowym Folwarku	Nowy Folwark 1, 46-100 Namysłów
13.	Świetlica wiejska w Brzozowcu	Brzozowiec 76, 46-100 Namysłów
14.	Świetlica wiejska w Ligocie Książęcej	Ligota Książęca 86a, 46-100 Namysłów
15.	Świetlica wiejska w Mikowicach	Mikowice 80, 46-100 Namysłów
16.	Świetlica wiejska w Krasowicach	Krasowice 12, 46-100 Namysłów
17.	Świetlica wiejska w Rychnowie	Rychnów 10a, 46-100 Namysłów
18.	Świetlica wiejska w Bukowie Śląskiej	Bukowa Śląska 7b, 46-100 Namysłów
19.	Świetlica wiejska w Nowych Smarchowicach	Nowe Smarchowice, ul. Zielony Dąb 1a, 46-100 Namysłów

20.	Świetlica wiejska w Objaździe	Objazda 27, 46-100 Namysłów
21.	Świetlica wiejska w Ziemiełowicach	Ziemiełowice 11b, 46-100 Namysłów
22.	Świetlica wiejska w Kowalowicach	Kowalowice, ul. Szkolna 3, 46-100 Namysłów
23.	Świetlica wiejska w Przeczowie	Przeczów 18a, 46-100 Namysłów
24.	Świetlica wiejska w Ligotce	Ligotka 13b, 46-100 Namysłów
25.	Świetlica wiejska w Smarchowicach Śląskich	Smarchowice Śląskie, ul. Żymierskiego 24, 46-100 Namysłów
26.	Świetlica wiejska w Kamiennej	Kamienna 23, 46-100 Namysłów
27.	Świetlica wiejska w Minkowskim	Minkowskie 80b, 46-100 Namysłów
28.	Świetlica wiejska w Łączanach	Łączany 14a, 46-100 Namysłów

Źródło danych: Urząd Miejski w Namysławie.

Popularyzacją kultury fizycznej oraz organizowaniem zajęć, zawodów i imprez sportowo-rekreacyjnych na terenie gminy zajmują się pracownicy Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu oraz kluby sportowe, zarówno w ramach własnej działalności, jak i we współpracy z innymi podmiotami. Organizatorami rozgrywek sportowych na terenie gminy są również placówki oświatowe.

Upowszechnianiu kultury fizycznej, sportu i rekreacji w gminie służy dostępna na jej terenie infrastruktura sportowo-rekreacyjna. W jej skład wchodzi m. in.: pływalnia miejska – Centrum Turystyki i Rekreacji „Delfin” (ul. Konopnickiej 2, 46-100 Namysłów), obiekty znajdujące się przy gminnych placówkach oświatowych, korty tenisowe oraz ośrodek jeździecki.

Gmina posiada zasoby przyrodnicze i kulturowe o znacznej wartości, pozwalające na rozwój na jej terenie turystyki weekendowej i wypoczynku wakacyjnego. Szczególnie ciekawy pod tym względem jest zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Wyspa” na rzece Widawie. Warto również wymienić użytki ekologiczne: Młyńskie-Staw i Bagno Młynki oraz zbiornik retencyjny w Michalicach o powierzchni ok. 100 ha z przystanią wodną, gdzie można wypożyczyć kajaki, łódki, rowery wodne.

Obecnie bazę turystyczną na terenie gminy stanowią: w Namysławie – Hotel „Polonia” (ul. Obrońców Pokoju 28, 46-100 Namysłów), Hotelik „Zorza” (ul. Wały Jana III 2, 46-100 Namysłów), Hotelik „Na stadionie” (ul. Pułaskiego 5, 46-100 Namysłów), Hotelik „Na basenie” (ul. Konopnickiej 2, 46-100 Namysłów), a także Pensjonat „Krystyna” w Rychnowie

(Rychnów 5c, 46-100 Namysłów), Agroturystyka „Nad Zalewem” w Józefkowie (Józefków 12, 46-100 Namysłów) i Agroturystyka „Nad Stawami” w Dębniku (Dębnik 2, 46-113 Wilków).

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2015 roku na terenie gminy Namysłów funkcjonowało 7 turystycznych obiektów noclegowych posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.

7. ZDROWIE I PROBLEM NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

W gminie Namysłów funkcjonują 4 zakłady opieki zdrowotnej, 7 poradni specjalistycznych, prowadzonych jest 9 praktyk stomatologicznych oraz działa 11 aptek i 2 punkty apteczne. Dane szczegółowe na temat zakładów opieki zdrowotnej, poradni specjalistycznych i praktyk stomatologicznych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Zakłady opieki zdrowotnej, poradnie specjalistyczne i praktyki stomatologiczne w gminie

lp.	nazwa podmiotu	adres podmiotu
podstawowa opieka zdrowotna		
1.	Przychodnie „Medyk” Sp. Partnerska – Przychodnia nr 1	ul. Sikorskiego 6, 46-100 Namysłów
2.	Przychodnie „Medyk” Sp. Partnerska – Przychodnia nr 2	ul. Szkolna 2, 46-100 Kowalowice
3.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Grupowa Praktyka Lekarska „Pro Familia” Sp. z o.o.	ul. Pocztowa 7, 46-100 Namysłów
		Ligota Książęca 51, 46-100 Namysłów
4.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” s.c.	ul. Mickiewicza 8, 46-100 Namysłów
poradnie specjalistyczne		
1.	Grupowa Praktyka Lekarska „SPEC – MEDICA” s.c. – Poradnia pulmonologiczna, neurologiczna, reumatologiczna, ginekologiczno-położnicza, diabetologiczna, okulistyczna	ul. Mickiewicza 8, 46-100 Namysłów
2.	Indywidualny Specjalistyczny Gabinet Dermatologiczno-Wenerologiczny lek. med. specj. dermatolog Ewa Łabędzka	ul. Kościelna 2, 46-100 Namysłów
3.	Indywidualna Praktyka Lekarska Gabinet okulistyczny lek. med. specj. okulista Alicja Wawrzyniak	ul. Kościelna 2, 46-100 Namysłów
4.	lek. med. specj. ginekolog położnik Teresa Niedbałka Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Gabinet Ginekologiczno-Położniczy	ul. Kościelna 2, 46-100 Namysłów
5.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Gabinet Laryngologiczny, lek. med. specj. laryngolog Cezary Mędykowski	ul. Mickiewicza 8, 46-100 Namysłów
6.	Poradnia Alergologiczna „Alergomed 1”	ul. Pocztowa 7, 46-100 Namysłów

7.	Namysłowskie Centrum Zdrowa S.A. – Poradnie: chirurgii ogólnej, urazowo-ortopedyczna, kardiologiczna, ginekologiczno-położnicza, urologiczna, zdrowia psychicznego	ul. Oleśnicka 4, ul. Braterska 1, 46-100 Namysłłów
praktyki stomatologiczne		
1.	Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Bartosz Ocharski	ul. Komuny Paryskiej 2/2, 46-100 Namysłłów
2.	Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Anna Jaworska-Białowąg	ul. Pocztowa 7, 46-100 Namysłłów
3.	Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Barbara Górka	ul. 3-go Maja 17/1, 46-100 Namysłłów
4.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna lek. stom. Bożena Kopryna	ul. Obrońców Pokoju 9a/2, 46-100 Namysłłów
5.	Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Beata Kosturek	ul. Sikorskiego 6, 46-100 Namysłłów
6.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna lek. stom. Elżbieta Mrózek	ul. Obrońców Pokoju 9b/4, 46-100 Namysłłów
7.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna lek. stom. Bożena Maleszyk	ul. Kościelna 2, 46-100 Namysłłów
8.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Nikoldent” lek. stom. Artur Włodarczyk	ul. Szkolna 2, 46-100 Kowalowice
9.	Prywatne Centrum Stomatologiczne	NCZ, ul. Oleśnicka 4, 46-100 Namysłłów

Źródło danych: Urząd Miejski w Namysłowie.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2013-2015 liczba porad udzielonych w gminie w ramach podstawowej opieki zdrowotnej ulegała wahaniom. W 2013 roku wyniosła ona 109.674, rok później 103.395, a w 2015 roku 117.757. Jednocześnie w 2015 roku, w porównaniu z latami poprzednimi, znacznie wzrosła liczba porad udzielonych w gminie w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. W 2013 roku wyniosła ona 174.960, rok później 174.365, a w 2015 roku 193.346.

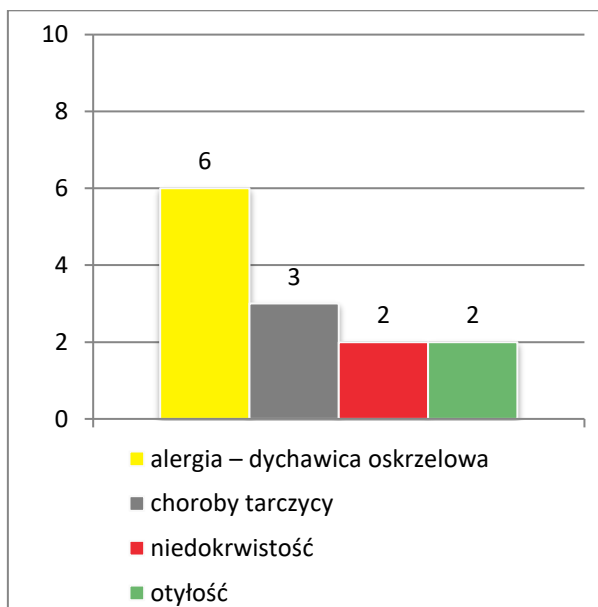
Świadczenia zdrowotne w warunkach zamkniętych oraz nocną i świąteczną opiekę lekarską i pielęgniarską dla mieszkańców gminy realizuje Namysłowskie Centrum Zdrowia S.A. w Namysłowie (ul. Oleśnicka 4, 46-100 Namysłłów). W jego ramach funkcjonują: izba przyjęć, 6 oddziałów (wewnętrzny, chirurgii ogólnej, dziecięcy, noworodków, ginekologiczno-położniczy, urologiczny), 7 poradni (kardiologiczna, ginekologiczna, chirurgiczna, chirurgii urazowo-ortopedycznej, urologiczna, zdrowia psychicznego, diagnostyczna) oraz, w ramach opieki długoterminowej, zakład opiekuńczo-leczniczy i oddział medycyny paliatywnej.

Informacji na temat stanu zdrowia mieszkańców gminy dostarczają dane przekazane przez Grupową Praktykę Lekarską „Pro-Familia” Sp. z o.o. w Namysłowie. Wynika z nich, że w 2015 roku z powodu chorób przewlekłych pod opieką czynną lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej pozostawało 16 dzieci i młodzieży oraz 1.239 osób dorosłych. Najczęściej stwierdzanymi u osób w wieku przedprodukcyjnym schorzeniami były: alergia – dychawica oskrzelowa (6), choroby tarczycy (3) oraz niedokrwistości i otyłość (po 2). Z kolei u osób dorosłych najczęściej odnotowywano choroby układu krążenia (606 osób), choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej (324), cukrzycę (195), przewlekłe choroby układu trawiennego (101), choroby obwodowego układu nerwowego (94), choroby tarczycy (49), przewlekły nieżyt oskrzeli – dychawicę oskrzelową (33), nowotwory (24) i niedokrwistość (16).

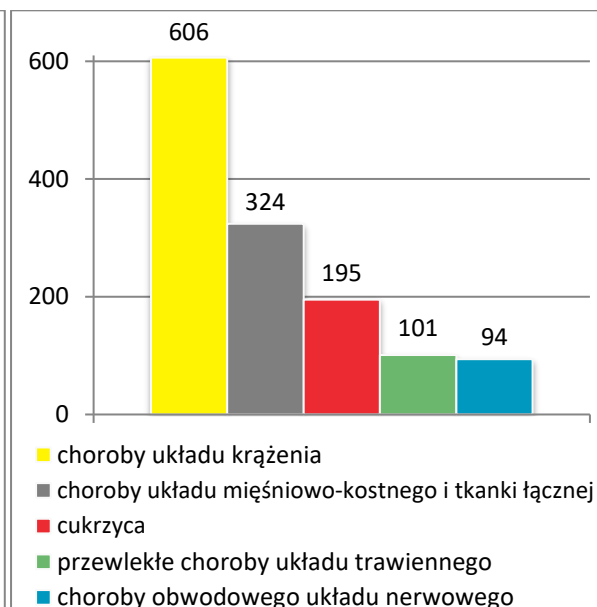
Na koniec 2015 roku łączna liczba osób zadeklarowanych do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej w ww. placówce wynosiła 5.121, w tym 967 dzieci i 4.154 osoby dorosłe.

Dane szczegółowe na temat schorzeń najczęściej stwierdzanych u dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 19. Schorzenia najczęściej stwierdzane u dzieci i młodzieży w 2015 roku

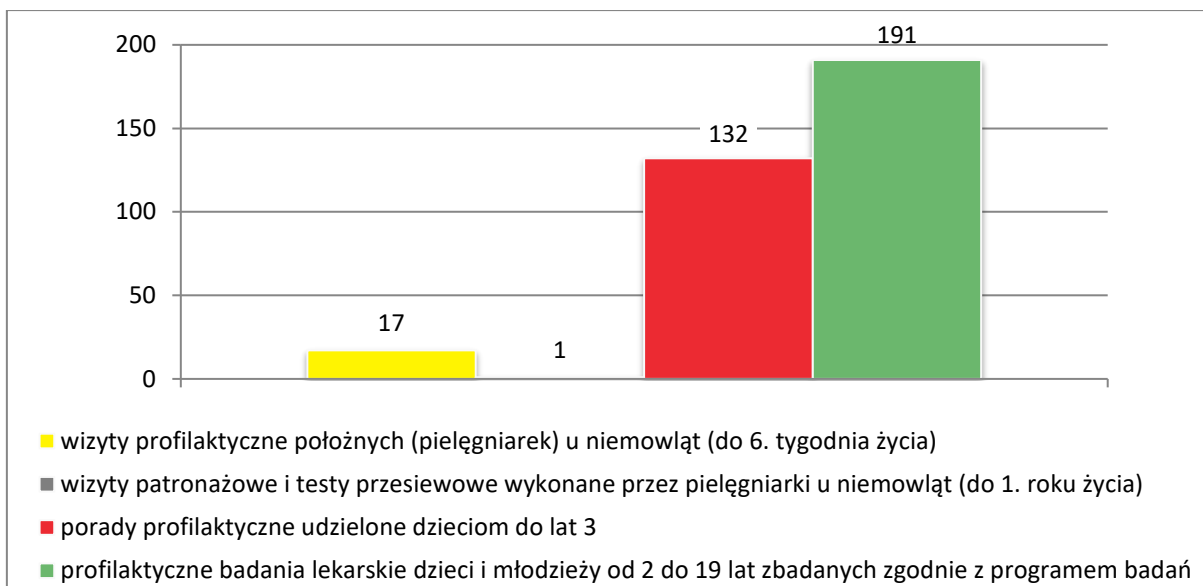
Wykres 20. Schorzenia najczęściej stwierdzane u osób dorosłych w 2015 roku

Źródło danych: Grupowa Praktyka Lekarska „Pro-Familia” Sp. z o.o. w Namysłowie.

W analizowanym roku Grupowa Praktyka Lekarska „Pro-Familia” Sp. z o.o. w Namysłowie sprawowała także opiekę profilaktyczną nad matką i dzieckiem. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 21. Opieka profilaktyczna nad matką i dzieckiem w 2015 roku

Źródło danych: Grupowa Praktyka Lekarska „Pro-Familia” Sp. z o.o. w Namysłowie.

W 2015 roku liczba wizyt profilaktycznych położnych (pielęgniarek) oraz wizyt patronażowych pielęgniarek i testów przesiewowych u niemowląt do 1. roku życia wyniosła odpowiednio 17 i 1. Z porad profilaktycznych korzystały również dzieci do lat 3 (udzielono 132 takie porady), natomiast profilaktycznym badaniom lekarskim poddano 191 dzieci i młodzieży w wieku od 2 do 19 lat.

Schorzeniami najczęściej stwierdzanymi u dorosłej populacji są choroby układu krążenia. Obok schorzeń narządów ruchu i neurologicznych należą one do najczęstszych przyczyn niepełnosprawności, która oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Relatywnie rzadziej o obniżonej sprawności w codziennym życiu decydują uszkodzenia narządu wzroku i słuchu, choroba psychiczna oraz upośledzenie umysłowe.

Mimo upływu ponad dziesięciu lat, jedynym, pełnym źródłem informacji, które na szczeblu gminnym pozwala ustalić liczbę osób niepełnosprawnych oraz dokonać ich charakterystyki są dane Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku. Wyniki ostatniego,

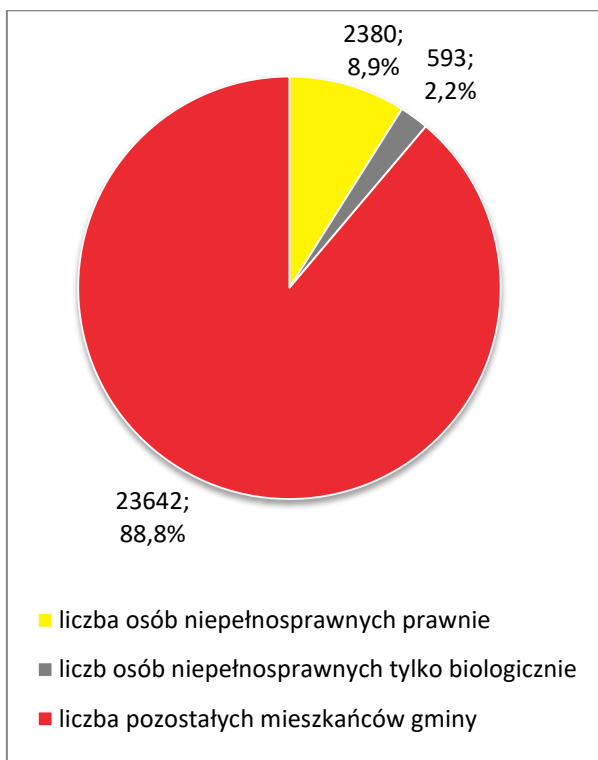

przeprowadzonego w 2011 roku Spisu nie zostały bowiem szczegółowo opracowane na szczeblu gminnym.

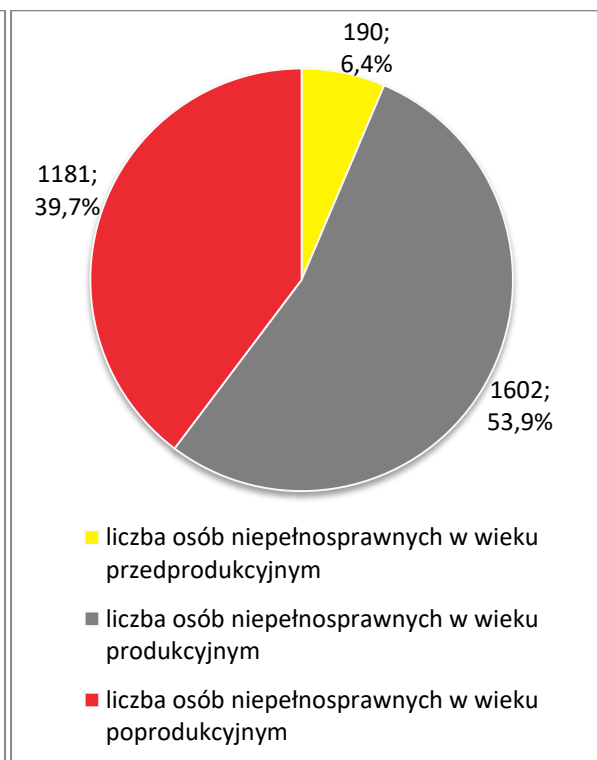
W 2002 roku w gminie Namysłów mieszkali 2.973 osoby niepełnosprawne, w tym 1.461 mężczyzn i 1.512 kobiet. Wśród nich zdecydowaną większość stanowiły osoby niepełnosprawne prawnie (2.380 osób, tj. 80,1%), czyli takie, które w czasie badania posiadały aktualne orzeczenie ustalające niezdolność do pracy, stopień niepełnosprawności, celowość przekwalifikowania lub inwalidztwo (osoby w wieku 16 lat i więcej) lub dysponowały uprawnieniem do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego (dzieci poniżej 16 roku życia). Osoby niepełnosprawne tylko biologicznie, czyli takie, które nie posiadały orzeczenia, ale miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych, stanowiły grupę 593 osób (19,9%).

Udział osób dotkniętych niepełnosprawnością w ogóle mieszkańców gminy wynosił 11,2%, a w ich strukturze wiekowej dominowały osoby w wieku produkcyjnym (1.602 osoby, tj. 53,9%) i poprodukcyjnym (1.181 osób, tj. 39,7%). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 22. Osoby niepełnosprawne w ogóle mieszkańców gminy w 2002 roku

Wykres 23. Struktura wiekowa osób niepełnosprawnych w gminie w 2002 roku

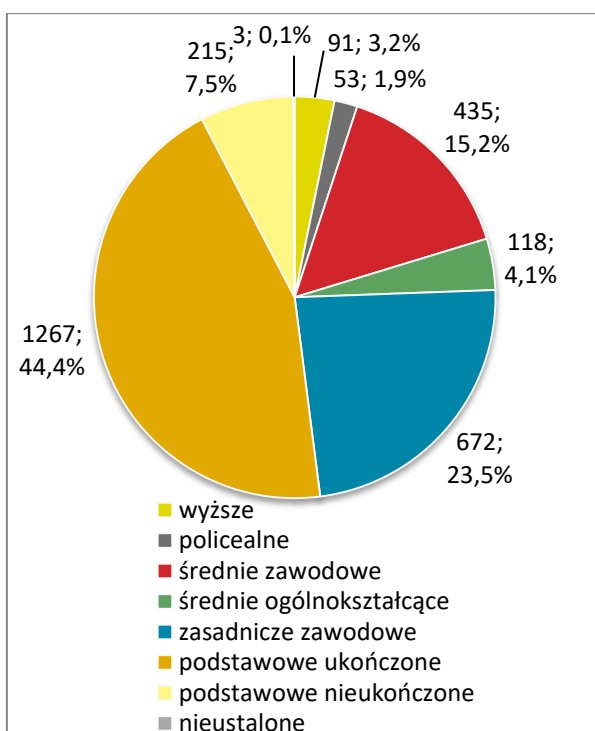
Źródło danych: Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2002.

Osoby niepełnosprawne będące w wieku produkcyjnym stanowiły 9,7% ogółu ludności gminy będącej w tej ekonomicznej grupie wieku w 2002 roku. Dużo większy był udział osób dotkniętych niepełnosprawnością w gronie osób w wieku poprodukcyjnym, wynosił on bowiem 30,6%.

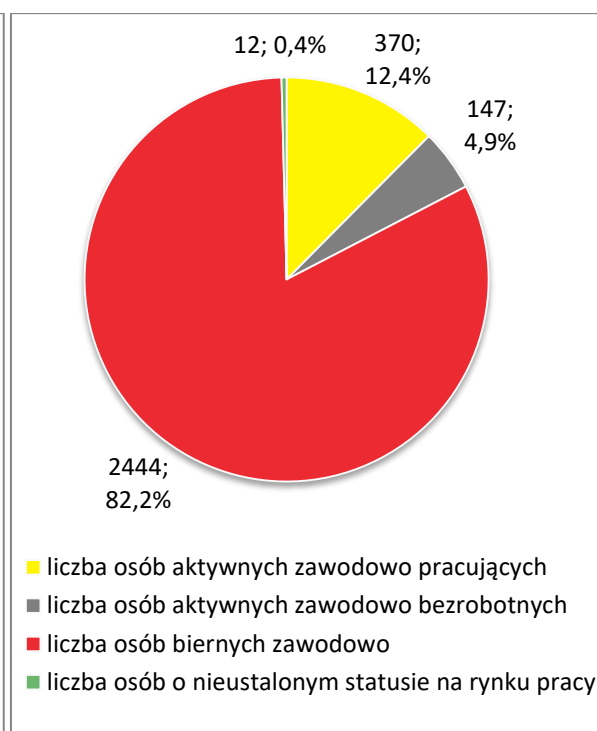
Na poziom uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym ma wpływ nie tylko rodzaj i stopień niepełnosprawności czy wiek, ale również posiadane wykształcenie, a co za tym idzie przygotowanie zawodowe. W 2002 roku wśród mieszkańców gminy w wieku 13 lat i więcej dotkniętych niepełnosprawnością największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym (1.267 osób, tj. 44,4%). Niski poziom wykształcenia w znaczący sposób utrudniał osobom niepełnosprawnym znalezienie i utrzymanie zatrudnienia. Potwierdzają to dane dotyczące poziomu ich aktywności zawodowej, z których wynika, że zdecydowana większość osób dotkniętych niepełnosprawnością była bierna zawodowo (2.444 osoby, tj. 82,2%).

Dane szczegółowe na temat poziomu wykształcenia osób niepełnosprawnych z gminy oraz ich aktywności ekonomicznej przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 24. Osoby niepełnosprawne w wieku 13 lat i więcej w gminie według poziomu wykształcenia w 2002 roku

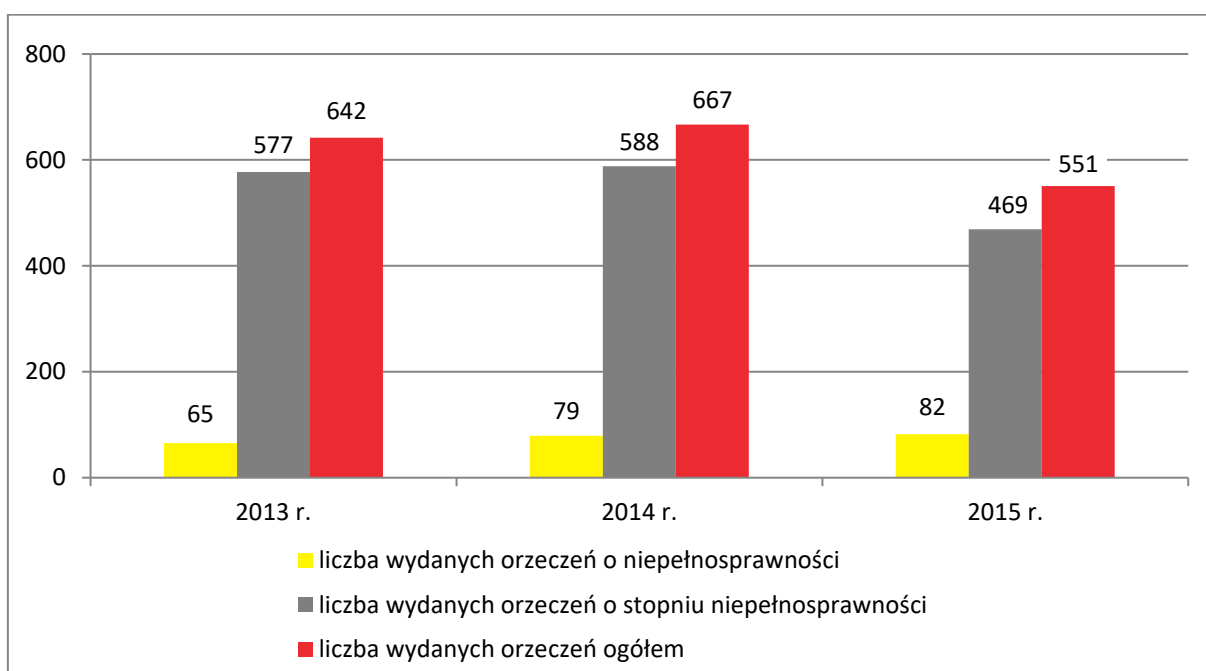
Wykres 25. Osoby niepełnosprawne w gminie według aktywności ekonomicznej w 2002 roku

Źródło danych: Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2002.

Orzecznictwem o niepełnosprawności w odniesieniu do mieszkańców gminy Namysłów zajmuje się Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Namysłowie. Według jego danych, w latach 2013-2015 liczba wydanych mieszkańcom gminy orzeczeń o niepełnosprawności (dla dzieci do 16 roku życia) zwiększała się z roku na rok (65 w 2013 r., 79 w 2014 r., 82 w 2015 r.), natomiast liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w 2015 roku była znacznie niższa niż w latach 2013-2014 (dla osób powyżej 16 roku życia; 577 w 2013 r., 588 w 2014 r., 469 w 2015 r.). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 26. Mieszkańcy gminy zaliczeni przez PZOON w Namysłowie do osób niepełnosprawnych i stopnia niepełnosprawności w latach 2013-2015

Źródło danych: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Namysłowie.

8. UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie są problemami społecznymi, które powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne i międzyludzkie, a także zdolność do konkurencji na rynku pracy.

Wśród przyczyn popadania w alkoholizm zasadniczą rolę odgrywają uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych i utrata zatrudnienia.

Szerzeniu się narkomanii sprzyjają natomiast coraz większa powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie, chęć poszukiwania nowych wrażeń i doznań oraz traktowanie narkotyków jako środków umożliwiających ucieczkę od trudności życia codziennego, rozładowanie stresu i konfliktów. Przemoc w rodzinie jest z kolei problemem mającym często swoje źródło w uzależnieniach i ubóstwie. Jej ofiarami są niejednokrotnie osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne od sprawcy. Na ogół są to kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Trudno jest ustalić liczbę osób zmagających się z problemami alkoholowymi, które niejednokrotnie są przyczyną wystąpienia przemocy w rodzinie. Dane szacunkowe w tym zakresie przygotowała Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zawiera je poniższa tabela.

Tabela 5. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych

		w Polsce	w 100-tys. mieście	w 25-tys. mieście	w 10-tys. gminie
liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	ok. 1.330 osób: dorosłych i dzieci	ok. 530 osób: dorosłych i dzieci

Źródło danych szacunkowych: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

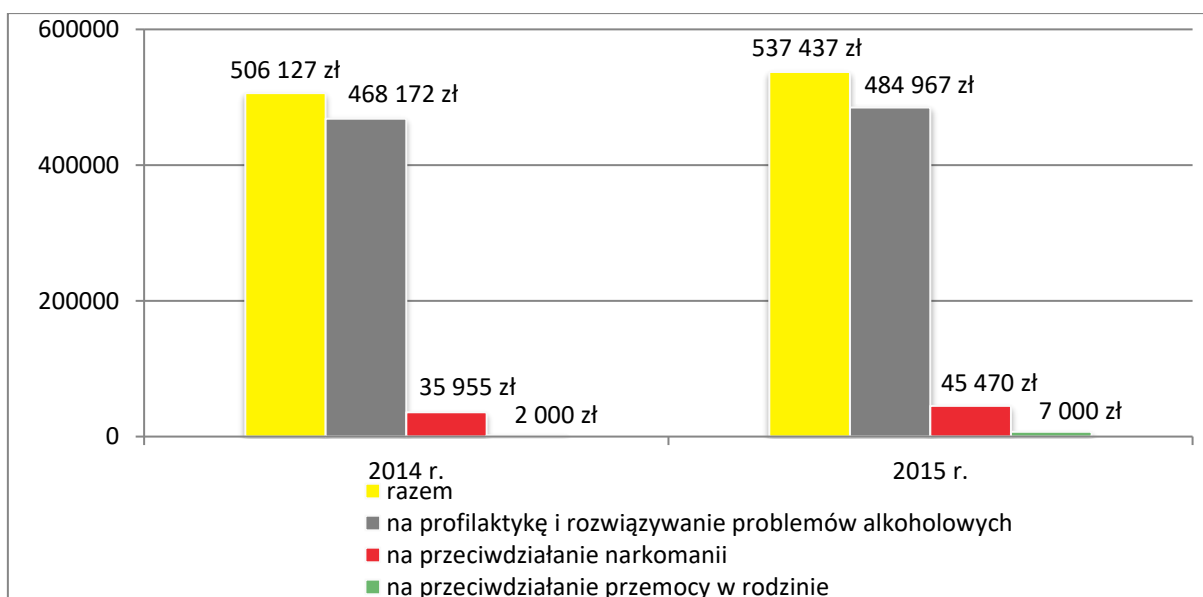
Dane zamieszczone w powyższym zestawieniu pozwalają określić szacunkową liczbę mieszkańców gminy Namysłów dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie. Z wyliczeń wynika, że na jej terenie żyje ok. 515 osób uzależnionych od alkoholu (2% populacji), ok. 1.030 osób współuzależnionych (4% populacji), ok. 1.290-1.800 osób pijących szkodliwie alkohol (5-7% populacji), ok. 1.030 dzieci wychowujących się w rodzinach

z problemem alkoholowym (4% populacji) oraz ok. 1.370 ofiar przemocy domowej w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym. Analizując powyższe dane należy mieć świadomość, iż nie odzwierciedlają one w pełni rzeczywistej skali problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie.

Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych należy do zadań własnych gminy. Działania te podejmowane są w oparciu o gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz przy wykorzystaniu zaplanowanych w ich ramach środków finansowych.

Poniższy wykres przedstawia wysokość środków finansowych wydatkowanych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii i przemocy w rodzinie w gminie Namysłów w latach 2014-2015.

Wykres 27. Środki finansowe wydatkowane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie w latach 2014-2015

Źródło danych: Urząd Miejski w Namysłowie.

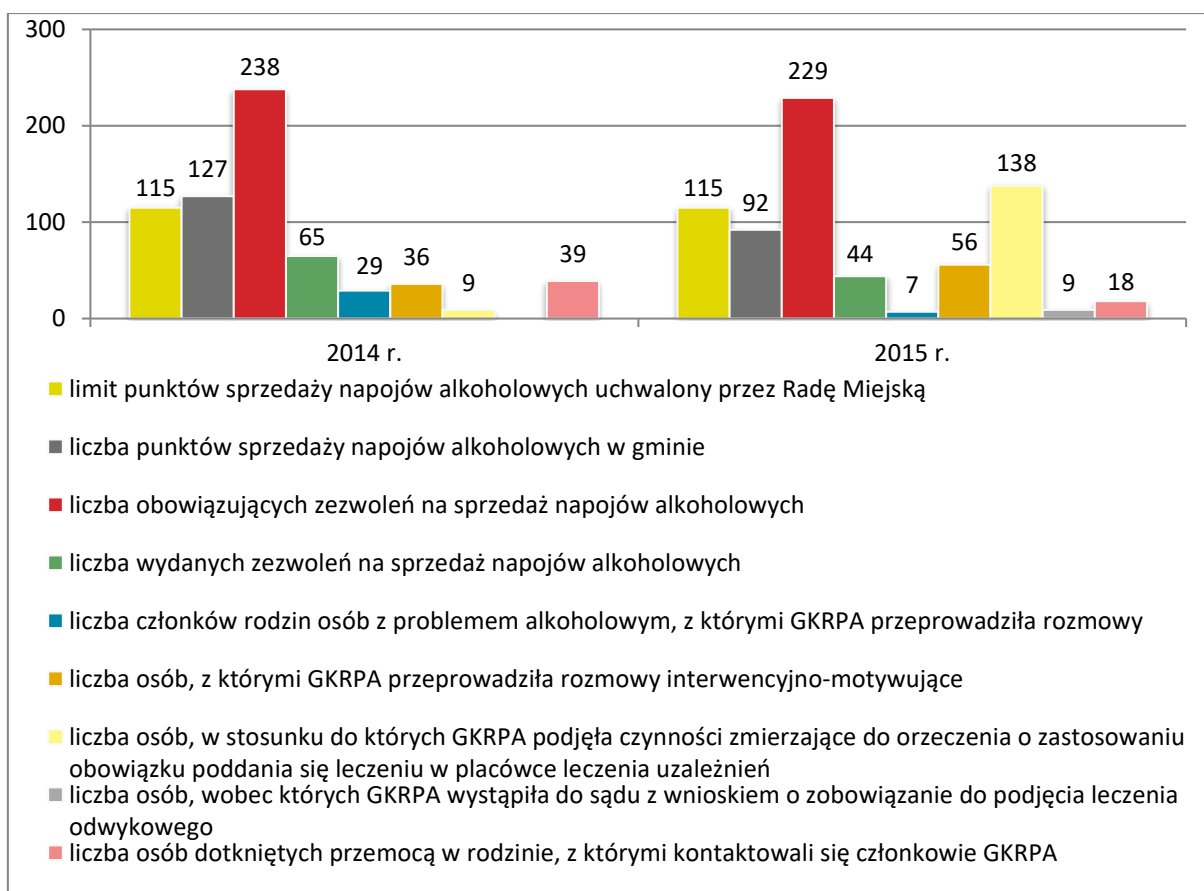
W 2015 roku wysokość środków finansowych wydatkowanych w gminie na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii i przemocy w rodzinie zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim (506.127 zł w 2014 r. do 537.437 zł w 2015 r.). Wpływ na to miał wzrost kwot przeznaczonych zarówno na

profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii, jak i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz integracją społeczną osób uzależnionych w gminie Namysłów zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do jej ustawowych zadań należy m.in.: podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, a także kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.

Wybrane dane dotyczące działań podejmowanych przez Komisję, a także lokalnego rynku napojów alkoholowych przedstawia poniższy wykres.

Wykres 28. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie oraz działalności GKRPA w latach 2014-2015

Źródło danych: Urząd Miejski w Namysłowie.

W latach 2014-2015 uchwalony przez Radę Miejską limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie był taki sam (115 w każdym roku). W 2015 roku liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych była niższa niż rok wcześniej (127 w 2014 r., 92 w 2015 r.), podobnie jak liczba obowiązujących (238 w 2014 r., 229 w 2015 r.) i wydanych zezwoleń na ich sprzedaż (65 w 2014 r., 44 w 2015 r.). Jednocześnie w analizowanym okresie GKRPA nie przeprowadziła żadnej kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Warto dodać, że w latach 2014-2015 nie wydano żadnej decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2015 roku liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy, była niższa niż rok wcześniej (29 w 2014 r., 7 w 2015 r.), a liczba osób, z którymi Komisja przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące, wzrosła (z 36 w 2014 r. do 56 w 2015 r.).

W latach 2014-2015 GKRPA podejmowała również czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnień (wobec 9 w 2014 r. i 138 w 2015 r.), a także występowała w tej sprawie do sądu (w przypadku 9 osób w 2015 r.). W 2015 roku liczba osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA, była niższa niż rok wcześniej (39 w 2014 r., 18 w 2015 r.).

Obok Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie gminy odgrywają: w Namysłowie – Punkt Konsultacyjno-Informacyjny, grupy samopomocowe AA i AN, Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, placówki wsparcia dziennego realizujące program opiekuńczo-wychowawczy i socjoterapeutyczny, Namysłowskie Stowarzyszenie Trzeźwościowe oraz Poradnia Leczenia Uzależnień i Ośrodek Leczenia Uzależnień w Woskowicach Małych.

Dane szczegółowe na ich temat podmiotów mogących wspierać mieszkańców gminy dotkniętych problemami uzależnień i przemocy oraz liczby osób objętych przez nich wsparciem w 2015 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Podmioty mogące wspierać mieszkańców gminy dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie

nazwa i adres jednostki	liczba osób z gminy objętych wsparciem w 2015 r.
Punkt Konsultacyjno-Informacyjny w Namysłowie, ul. Harcerska 1, 46-100 Namysłów	234 (osoby z problemem alkoholowym)
Punkt Konsultacyjno-Informacyjny w Namysłowie, ul. Harcerska 1, 46-100 Namysłów	30 (osoby doznające przemocy w rodzinie)
Grupa AA „Stacja”, Świetlica PKP w Namysłowie	10
Grupa AN, Świetlica PKP w Namysłowie	4
Grupa AA „Nowe Życie”, Skwer Kardynała S. Wyszyńskiego 2, 46-100 Namysłów	15
Namysłowskie Stowarzyszenie Trzeźwościowe, ul. Harcerska 1, 46-100 Namysłów	63
Ośrodek Pomocy Społecznej w Namysłowie, ul. Harcerska 1, 46-100 Namysłów	z powodu alkoholizmu: 40 rodzin, z powodu narkomanii: 2 rodziny, z powodu przemocy w rodzinie: 8 rodzin
Ośrodek interwencji kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie, Plac Wolności 12a, 46-100 Namysłów	120
Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ul. Harcerska 1, 46-100 Namysłów	150
Świetlica realizująca program socjoterapeutyczny przy Szkole Podstawowej Nr 3 w Namysłowie, ul. Łączańska 1, 46-100 Namysłów	30
Świetlica realizująca program opiekuńczo-wychowawczy przy Szkole Podstawowej Nr 4 w Namysłowie, ul. Reymonta 56, 46-100 Namysłów	40
Samopomocowa grupa wsparcia, ul. Harcerska 1, 46-100 Namysłów	51
Poradnia leczenia uzależnień w Woskowicach Małych, Woskowice Małe 15, 46-100 Namysłów	60
Ośrodek leczenia uzależnień w Woskowicach Małych, Woskowice Małe 15, 46-100 Namysłów	50

Źródło danych: Urząd Miejski w Namysłowie.

W ramach działającego w gminie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego usługi świadczą specjaliści psychoterapii uzależnień, psycholog i prawnik. Oferując poradnictwo i konsultacje dokonują oni wstępnej diagnozy osób z problemami uzależnień i przemocy, prowadzą terapię motywacyjną do podjęcia leczenia, udzielają wsparcia i pomocy osobom z ww. problemami oraz kierują do placówek specjalistycznych. W latach 2014-2015

ze wsparcia w Punkcie skorzystały odpowiednio 60 i 204 osoby z problemem alkoholowym oraz odpowiednio 55 i 30 dorosłych członków rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnionych i dorosłych dzieci alkoholików). Pomocą obejmowane były również osoby doznające przemocy w rodzinie – 7 w 2014 roku i 31 w 2015 roku oraz osoby stosujące przemoc – 1 w 2014 roku i 2 w 2015 roku.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Namysłowie wynika, że w latach 2013-2015 liczba rodzin objętych wsparciem z powodu alkoholizmu zmniejszała się z roku na rok (86 rodzin liczących 135 osób w 2013 r., 73 rodziny liczące 147 osób w 2014 r., 40 rodzin liczących 70 osób w 2015 r.). Jednocześnie znacznym wahaniom ulegała liczba rodzin objętych wsparciem z powodu przemocy w rodzinie (17 rodzin liczących 55 osób w 2013 r., 65 osób liczących 211 osób w 2014 r., 8 rodzin liczących 24 osoby w 2015 r.). Z kolei narkomania była powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie w 2013 (dla 1 rodziny liczącej 2 osoby) i 2015 roku (dla 2 rodzin liczących 5 osób).

W skład funkcjonującego w gminie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie wchodzi przedstawiciele: Ośrodka Pomocy Społecznej w Namysłowie, Namysłowskiego Stowarzyszenia Trzeźwościowego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Powiatowej Policji, placówek oświatowych, namysłowskiej ochrony zdrowia oraz kurator sądowy. W latach 2014-2015 Zespół otrzymał odpowiednio 68 i 74 „Niebieskie Karty”, na podstawie których podejmowano działania wobec ofiar i sprawców przemocy. Powołano odpowiednio 53 i 66 grup roboczych, które odbyły łącznie odpowiednio 118 i 112 posiedzeń. Zespół interdyscyplinarny spotkał się odpowiednio 5 i 6 razy. Ponadto członkowie zespołu prowadzili pogadanki w szkołach oraz brali udział w ogólnopolskich akcjach przeciwko przemocy w rodzinie.

Prowadzona w gminie działalność profilaktyczna z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie (w szczególności w funkcjonujących na jej terenie placówkach oświatowych i placówkach wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży) obejmuje m.in. organizowanie i realizowanie programów profilaktycznych, prelekcji i pogadank, spektakli i konkursów profilaktycznych, festynów i innych imprez plenerowych oraz imprez sportowych, skierowanych do grup rówieśniczych programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, szkoleń/warsztatów dla

rodziców, nauczycieli i wychowawców, wypoczynku dla dzieci i młodzieży oraz zajęć w świetlicach szkolnych i wiejskich.

W 2015 roku programami profilaktycznymi rekomendowanymi przez Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii lub Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych objęto w gminie 400 dzieci, 35 nauczycieli i 70 rodziców, innymi programami profilaktycznymi – 1.200 dzieci, 40 nauczycieli i 150 rodziców, w prelekcjach i pogadankach uczestniczyło 400 osób, w spektaklach profilaktycznych 3.300 osób, w festynach i innych imprezach plenerowych – 1.550 osób, w imprezach sportowych – 360 osób, w konkursach – 300 osób, w skierowanych do grup rówieśniczych programach i przedsięwzięciach profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież – 650 osób, w szkoleniach/warsztatach dla rodziców – 75 osób, w szkoleniach/warsztatach dla nauczycieli/wychowawców – 80 osób, w zajęciach świetlicowych – 70 dzieci, a w koloniach i obozach z programem zajęć profilaktycznych – 40 dzieci.

9. PROBLEM BEZDOMNOŚCI

W ujęciu socjologicznym bezdomność jest problemem społecznym charakteryzującym się brakiem stałego miejsca zamieszkania. Ze względu na trudną do określenia skalę, złożone przyczyny oraz szczególnie dotkliwe społeczno-ekonomiczne skutki jest zjawiskiem o zasięgu i znaczeniu globalnym, mającym jednocześnie specyficzne regionalne i lokalne uwarunkowania, które wpływają na dobór odpowiednich środków przeciwdziałania.

Zapobieganie bezdomności wymaga aktywnego, zintegrowanego i kompleksowego działania. Wykorzystanie istniejących zasobów środowiska i tworzenie warunków do wdrażania nowych form wsparcia na rzecz osób bezdomnych i ich integracji z otoczeniem powinno stanowić podstawowy cel prowadzonej na szczeblu lokalnym polityki społecznej.

W latach 2013-2015, w gminie Namysłów bezdomność była powodem przyznania świadczeń z pomocy społecznej dla 44 rodzin w 2013 roku, 27 w 2014 roku i 30 w 2015 roku. W rodzinach tych żyło odpowiednio: 45, 34 i 36 osób. Pomoc osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością świadczy Ośrodek Pomocy Społecznej w Namysłowie.

W gminie nie ma żadnych placówek zapewniających osobom bezdomnym schronienie. W razie potrzeby osoby te mogą być kierowane do placówek funkcjonujących

poza jej terenem. W województwie opolskim znajduje się 15 placówek zapewniających miejsca noclegowe dla osób bezdomnych, w tym 9 domów oferujących usługę całodobową, tj. czasowe lub stałe zamieszkanie, pełne wyżywienie oraz kompleksową pomoc opiekuńczą i socjalną. Doraźnie, w okresie zimowym, osoby bez dachu nad głową mogą liczyć na miejsce w ogrzewalni usytuowanej w budynku Centrum Turystyki i Rekreacji w Namysłowie przy ul. Marii Konopnickiej 2.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Namysłowie w zakresie udzielania pomocy osobom bezdomnym współpracuje głównie z Kołem Brzeskim Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Pępicach oraz Kołem Bielickim Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Łambinowicach – prowadzącymi schroniska dla osób bezdomnych oraz z Zakładem Wodociągów i Usług Komunalnych „EKOWOD” Sp. z o.o. odnośnie przewozu osób bezdomnych do schronisk.

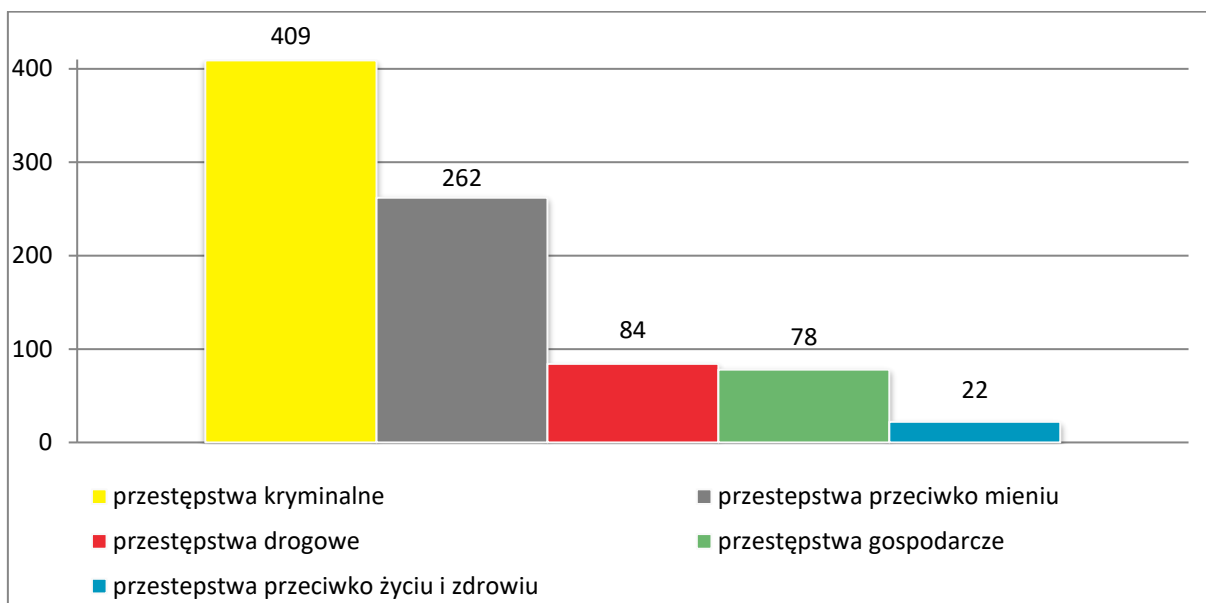
10. PRZESTĘPCZOŚĆ

Przestępczość jest dynamicznym, podlegającym rozwojowi zjawiskiem społecznym, które stanowi zagrożenie dla obowiązującego porządku prawnego. W zależności od swej intensywności i częstotliwości wpływa na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciska piętno na jej funkcjonowaniu.

Zapobieganie przestępczości wymaga zastosowania rozwiązań kompleksowych, zakładających wspólne zaangażowanie instytucji i organizacji państwowych, samorządowych i społecznych, przedstawicieli społeczności lokalnych oraz środków masowego przekazu. Ważną rolę w zakresie inicjowania i organizowania tej działalności odgrywa policja.

Za ochronę mieszkańców oraz utrzymywanie bezpieczeństwa i porządku publicznego w gminie odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Namysłowie (ul. Piłsudskiego 4, 46-100 Namysłów). Według jej danych, w 2015 roku na terenie powiatu namysłowskiego stwierdzono 855 przestępstw, w tym 409 przestępstw o charakterze kryminalnym. Dane szczegółowe na temat przestępczości w powiecie w 2015 roku przedstawia poniższy wykres.

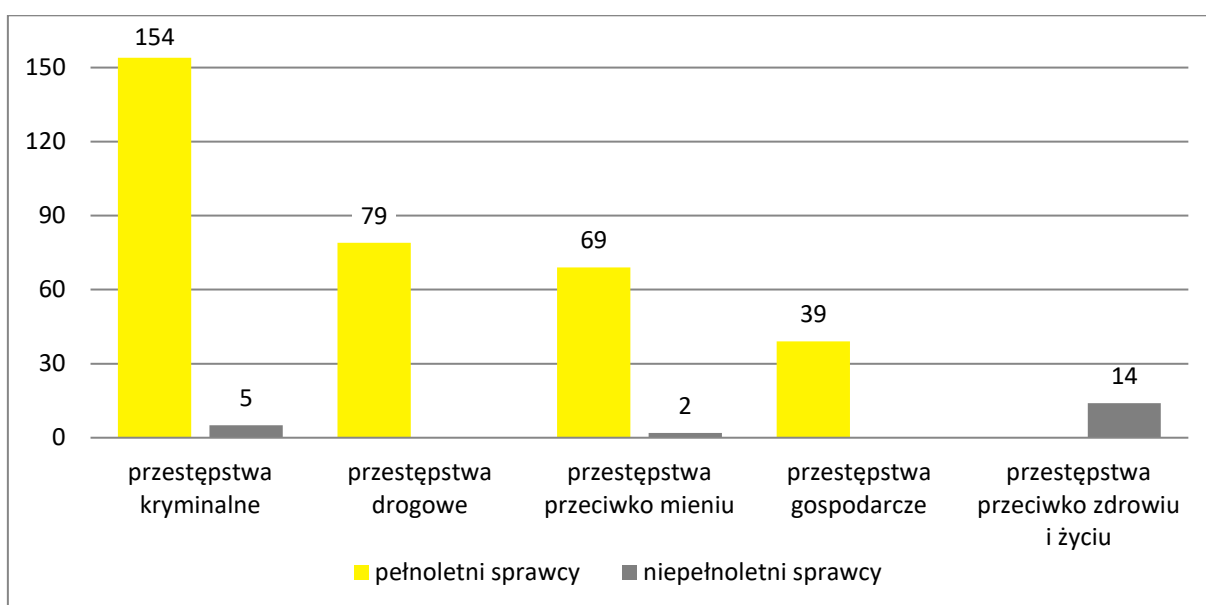
Wykres 29. Przepęstwa popełnione w powiecie namysłowskim w 2015 roku

Źródło danych: Komenda Powiatowa Policji w Namysłowie.

W przypadku stwierdzonych w 2015 roku przęstw ujawniono 362 sprawców, w tym 21 osób nieletnich. Spośród nieletnich sprawców czynów karalnych większość (14) dopuściła się przęstw przeciwko życiu i zdrowiu. Dane szczegółowe na temat sprawców przęstw popełnionych w powiecie namysłowskim w 2015 roku przedstawia poniższy wykres.

Wykres 30. Sprawcy przęstw popełnionych w powiecie namysłowskim w 2015 roku

Źródło danych: Komenda Powiatowa Policji w Namysłowie.

Prewencyjne i porządkowe działania Policji wspiera Straż Miejska w Namysłowie. W 2015 roku na terenie gminy pracowało 3 strażników miejskich. Zajmowali się oni w szczególności: ochroną spokoju i porządku w miejscach publicznych, kontrolą ruchu drogowego, ochroną obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej, współdziałaniem z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych, a także inicjowaniem działań mających na celu zapobieganie przestępstwom i wykroczeniom. Ważny aspekt działalności funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Namysłowie stanowiła realizacja kompleksowych kursów samoobrony, np. „Bezpieczna kobieta”.

11. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 2 pkt 1 i art. 3 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej).

Zadania pomocy społecznej w gminie Namysłów wykonuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Namysłowie. Podejmuje on działania m.in. na podstawie następujących przepisów prawa: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawa o Karcie Dużej Rodziny, ustawa o dodatkach mieszkaniowych oraz ustawa – Prawo energetyczne.

Realizując zadania Ośrodek współpracuje m.in. z: Urzędem Miejskim w Namysłowie, radnymi, sołtysami, placówkami ochrony zdrowia, poradniami specjalistycznymi, Policją, placówkami oświatowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowym Urzędem Pracy w Namysłowie, Domem Pomocy Społecznej w Namysłowie, Warsztatem Terapii Zajęciowej w Namysłowie, organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze polityki

społecznej, m.in. Chrześcijańską Misją Pomocy Osobom Uzależnionym w Bielawie, Kołem Brzeskim Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Pępicach, Śląską Fundacją Błękitny Krzyż z siedzibą w Bielsku-Białej, Kołem Bielickim Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta w Łambinowicach, Namysłowskim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym, oraz z kuratorami sądowymi Sądu Rejonowego w Kluczborku.

W 2015 roku kadrę Ośrodka stanowiło 27 osób, w tym kierownik i jego zastępca, 13 pracowników socjalnych, główny księgowy, a także pracownicy działu świadczeń rodzinnych i dodatków mieszkaniowych, działu administracyjno-księgowego i sekcji świadczeń. Ośrodek zatrudniał również asystenta rodziny i psychologa. W 2017 roku z powodu konieczności realizacji nowych zadań liczba pracowników Ośrodka wzrosła do 30 osób.

W analizowanym roku Ośrodek spełniał wynikający z art. 110 ust. 11-12 ustawy o pomocy społecznej obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników, bowiem na 1 pracownika socjalnego przypadało 1.983 mieszkańców gminy.

Dane szczegółowe na temat stanu zatrudnienia w OPS-ie i kwalifikacji pracujących w nim osób przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Kadra OPS-u i jej kwalifikacje w 2015 roku

	liczba osób
kadra kierownicza	2
wykształcenie wyższe	2
specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	2
pracownicy socjalni	13
wykształcenie wyższe	8
wykształcenie średnie	5
specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	9
specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	2
specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	0
pozostali pracownicy	12
wykształcenie wyższe	9
wykształcenie średnie	2
wykształcenie inne	1

wolontariusze	0
pracownicy zatrudnieni w ramach zatrudnienia subsydiowanego	2
staże	1

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Namysłowie.

Ze wsparcia udzielanego przez OPS mogą korzystać osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych. W odniesieniu do świadczeń z pomocy społecznej jednym z nich jest kryterium dochodowe, które jest ustalone na poziomie 634 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 514 zł na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe stosowane jest również przy przyznawaniu zasiłków rodzinnych i świadczeń alimentacyjnych. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeśli dochód rodziny na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza 674 zł, a gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeśli dochód ten nie przekracza 764 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują z kolei, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł.

W latach 2014-2015 wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej w gminie były wyższe niż w 2013 roku (10.360.194 zł w 2013 r., 10.842.174 zł w 2014 r., 10.841.333 zł w 2015 r.). W analizowanym okresie systematycznie zwiększały się środki finansowe przeznaczone m.in. na pokrycie kosztów pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej, utrzymanie dzieci z gminy w pieczy zastępczej, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, składki na ubezpieczenia zdrowotne, zasiłki stałe oraz prowadzenie żłobków. W 2015 roku, w stosunku do lat poprzednich, zmniejszyły się natomiast środki wydatkowane m.in. na ośrodek wsparcia i dodatki mieszkaniowe. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej w gminie w latach 2013-2015

rozdziały	wysokość wydatków (w zł)		
	w 2013 r.	w 2014 r.	w 2015 r.
ochrona zdrowia			
przeciwdziałanie narkomanii	40.000	35.955	45.471
przeciwdziałanie alkoholizmowi	438.443	468.172	484.967
pomoc społeczna			
domy pomocy społecznej	585.526	592.287	675.936
ośrodki wsparcia	495.110	549.677	15.326
rodziny zastępcze	21.738	63.678	158.266
przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	1.833	1.717	1.875
wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	21.579	39.626	31.968
świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	5.114.171	5.245.885	5.382.697
składki na ubezpieczenia zdrowotne	40.753	41.524	50.631
zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	380.498	392.501	302.787
dotatki mieszkaniowe	472.363	462.452	455.596
zasiłki stałe	374.092	386.765	407.515
Ośrodek Pomocy Społecznej	1.217.834	1.358.625	1.335.142
usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	170.733	139.973	163.761
usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0	0	111.000
pozostała działalność	606.855	619.268	514.085
pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej			
żłobki	197.000	208.503	523.709
edukacyjna opieka wychowawcza			
pomoc materialna dla uczniów	181.666	179.693	180.601
ogółem	10.360.194	10.842.174	10.841.333
w tym w budżecie OPS-u	9.032.515	9.362.661	9.605.585

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Namysłowie.

W latach 2014-2015 liczba osób, którym udzielono pomocy i wsparcia, była niższa niż w 2013 roku (1.349 w 2013 r., 1.224 w 2014 r., 1.263 w 2015 r.), z roku na rok spadała natomiast liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie (z 1.600 w 2013 r. do 1.263 w 2015 r.).

W gronie osób korzystających z pomocy społecznej w gminie, większość stanowiły osoby w wieku produkcyjnym (528 w 2013 r., 467 w 2014 r., 352 w 2015 r.). Ich udział w ogóle odbiorców pomocy społecznej, którym przyznano świadczenie, zmniejszył się z roku na rok (55,3% w 2013 r., 53,4% w 2014 r., 43,8% w 2015 r.).

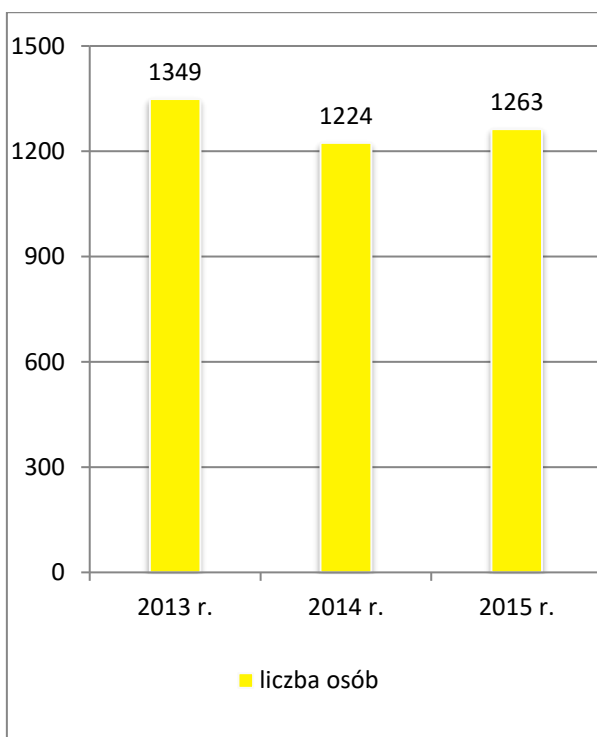
Największą grupę wśród odbiorców wsparcia udzielanego przez OPS stanowiły osoby długotrwale korzystające z pomocy społecznej (495 w 2013 r., 406 w 2014 r., 410 w 2015 r.). Ich odsetek w gronie beneficjentów Ośrodka, którym przyznano świadczenie, oscylował pomiędzy 46 a 52% (51,9% w 2013 r., 46,4% w 2014 r., 51% w 2015 r.).

W latach 2013-2015 liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie pieniężne, systematycznie zmniejszała się (z 1.260 w 2013 r. do 989 w 2015 r.), podobnie jak liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie niepieniężne (z 1.019 w 2013 r. do 905 w 2015 r.).

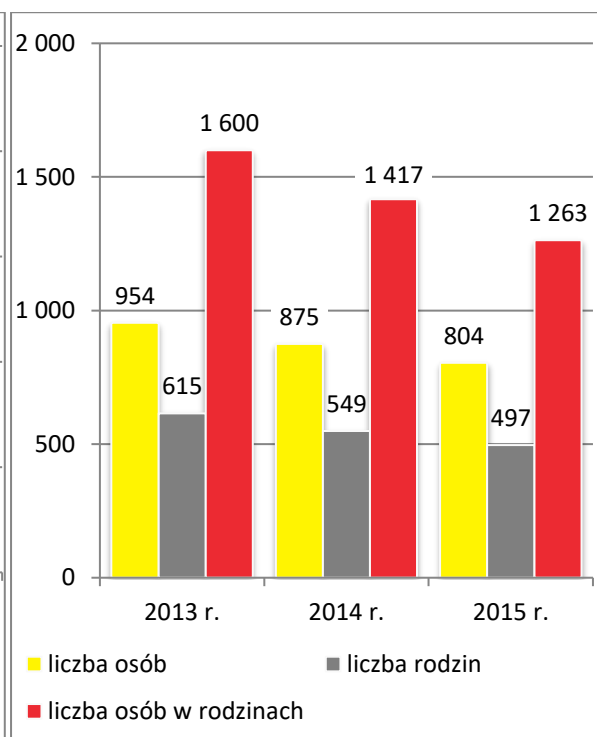
W analizowanym okresie z roku na rok stale zmniejszała się liczba rodzin, z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy (z 655 w 2013 r. do 580 w 2015 r.), podobnie jak liczba osób przebywających w tych rodzinach (z 1.638 w 2013 r. do 1.453 w 2015 r.).

Poniższe wykresy przedstawiają dane szczegółowe na temat korzystających z pomocy społecznej w gminie.

Wykres 31. Osoby w gminie, którym w latach 2013-2015 udzielono pomocy i wsparcia

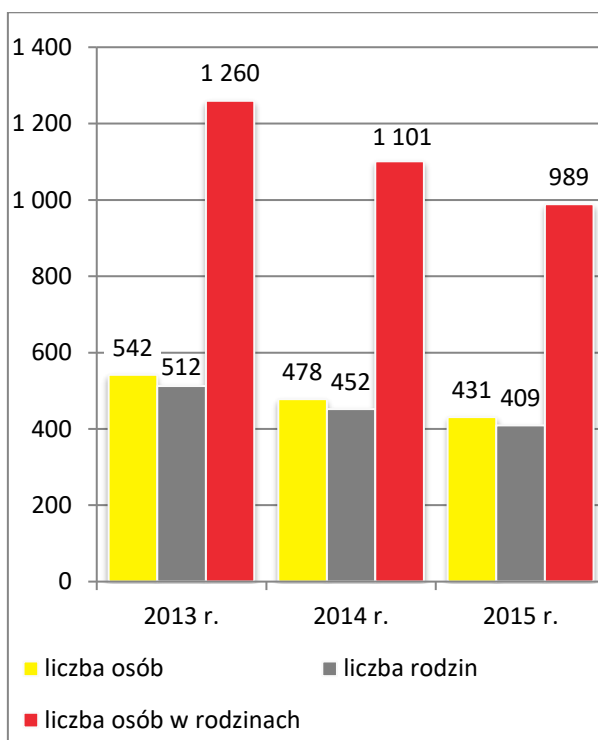

Wykres 32. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2013-2015 przyznano świadczenie

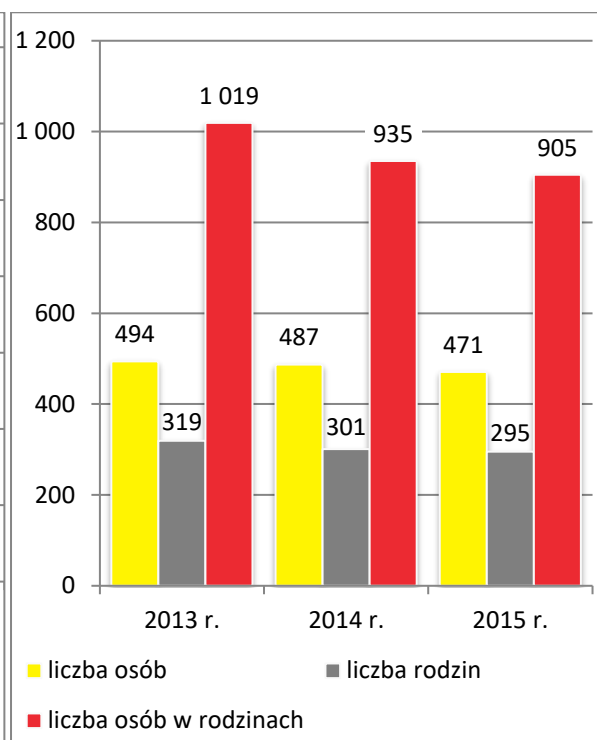

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Namysłowie.

Wykres 33. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2013-2015 przyznano świadczenie pieniężne

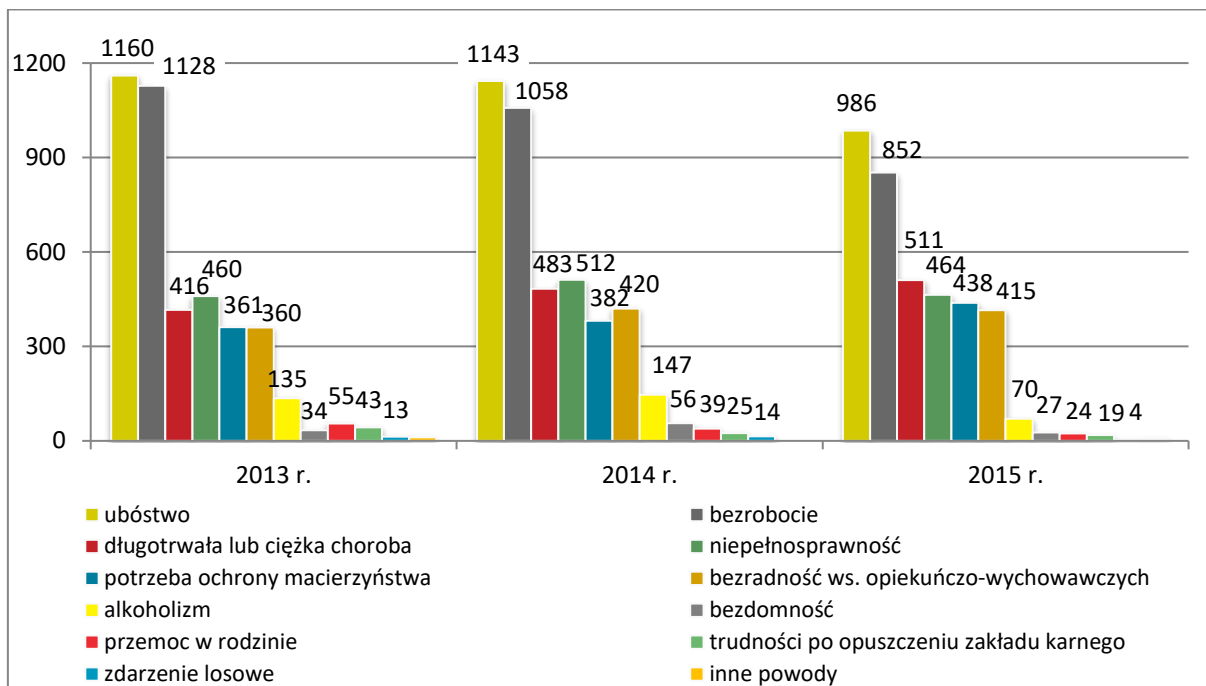
Wykres 34. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2013-2015 przyznano świadczenie niepieniężne

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Namysłowie.

Wśród mieszkańców gminy korzystających ze wsparcia OPS-u w latach 2013-2015 najliczniejsze grupy stanowiły rodziny dotknięte ubóstwem, bezrobociem, niepełnosprawnością oraz długotrwałą lub ciężką chorobą, a także wymagające ochrony macierzyństwa i doświadczające bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 35. Powody przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2013-2015 (liczba osób w rodzinach)

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Namysłowie.

W latach 2013-2015 systematycznie zmniejszała się liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia OPS-u z dwóch zasadniczych powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie, tj. ubóstwa (z 1.160 w 2013 r. do 986 w 2015 r.) oraz bezrobocia (z 1.128 w 2013 r. do 852 w 2015 r.). Jednocześnie rosła liczba odbiorców pomocy społecznej dotkniętych długotrwałą lub ciężką chorobą (z 416 w 2013 r. do 511 w 2015 r.) i wymagających ochrony macierzyństwa (z 361 w 2013 r. do 438 w 2015 r.).

W latach 2014-2015, w porównaniu z rokiem 2013, wyższa była liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia OPS-u w związku z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego (360 w 2013 r., 420 w 2014 r., 415 w 2015 r.). Jednocześnie w 2015 roku, w stosunku do lat poprzednich, znacznie zmniejszyła się liczba beneficjentów pomocy społecznej zmagających się z alkoholizmem (135 w 2013 r., 147 w 2014 r. i 70 w 2015).

Świadczenia pomocy społecznej udzielane przez OPS mają głównie charakter pieniężny, niepieniężny i usługowy. Dane szczegółowe w tym zakresie za lata 2013-2015 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Formy świadczeń pomocy społecznej udzielonych w gminie przez OPS w latach 2013-2015

formy świadczeń		liczba osób			liczba świadczeń		
		2013 r.	2014 r.	2015 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
pieniężne	zasiłek stały	96	94	98	915	964	959
	zasiłek okresowy	88	63	69	464	347	318
	zasiłek celowy	492	436	388	X	X	X
	w tym: zasiłek celowy przyznany w ramach programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	363	317	312	1.069	882	896
niepieniężne	posiłek	451	432	423	59.747	55.200	56.870
	w tym: posiłek przyznany w ramach programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	451	432	423	59.747	55.200	56.870
	schronienie	0	4	7	0	246	1.802
	ubranie	0	0	0	0	0	0
	sprawienie pogrzebu	3	5	4	3	5	4
	odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	30	29	34	318	311	353
	usługi opiekuńcze	37	43	42	7.570	6.656	8.331
specjalistyczne usługi opiekuńcze	13	11	14	3.137	2.895	3.229	
specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi	10	8	9	2.630	2.544	2.704	
poradnictwo specjalistyczne	52*	65*	5*	X	X	X	
praca socjalna	164*	190*	124*	X	X	X	
interwencja kryzysowa	3*	5*	0*	X	X	X	
kontrakt socjalny	15	15	40	X	X	X	
indywidualne programy pomocy	indywidualny program wychodzenia z bezdomności	0	0	0	X	X	X
	indywidualny program zatrudnienia socjalnego (CIS)	0	0	0	X	X	X
wspieranie rodziny i piecza zastępcza	wspieranie rodziny przez asystenta rodziny (liczba asystentów rodziny)	6* (1)	12* (1)	13* (1)	X	X	X
	odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (w zł)	21.738	63.678	158.266	X	X	X

*liczba rodzin

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Namysłowie.

Spośród świadczeń pieniężnych najczęściej udzielaną formą pomocy w latach 2013-2015 były zasiłek celowy. Jest on przyznawany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, obuwia, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, opłat za gaz, energię, wodę i czynsz, a także kosztów pogrzebu. Liczba osób nim objętych systematycznie zmniejszała się (z 492 w 2013 r. do 388 w 2015 r.).

Dominujący rodzaj pomocy niepieniężnej stanowił z kolei posiłek, który był wsparciem udzielanym głównie dzieciom w ramach wieloletniego programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (obowiązywał on do końca 2013 roku; na lata 2014-2020 Rada Ministrów przyjęła wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”). Celem tego Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych. W latach 2013-2015 liczba osób objętych posiłkiem nieznacznie spadała (z 451 w 2013 r. do 423 w 2015 r.).

Ważną formą wsparcia niepieniężnego było również pokrywanie kosztów pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej. Z roku na rok zwiększa się w gminie liczba osób starszych, samotnych i schorowanych wymagających całodobowej opieki w miejscu zamieszkania lub umieszczenia w placówce zapewniającej całodobową opiekę. W latach 2013-2015 gmina pokrywała koszt pobytu w domach pomocy społecznej za odpowiednio 30, 29 i 34 osoby.

W analizowanym okresie w Namysłowie działał Ośrodek wsparcia dla osób samotnie wychowujących małoletnie dzieci i ofiar przemocy w rodzinie (ul. Pułaskiego 3b, 46-100 Namysłów), którego działalność wygaszono w czerwcu 2015 roku. W 2015 roku w placówce przebywało 14 kobiet i 21 dzieci. W 2013 roku na utrzymanie placówki wydano 495.110 zł, rok później – 549.677 zł, a w 2015 roku – 15.326 zł.

Wśród usług najistotniejszą rolę odgrywała praca socjalna mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie

warunków sprzyjających temu celowi. Była ona prowadzona m.in. w oparciu o zawarte kontrakty socjalne (po 215 w latach 2013-2014 oraz 40 w 2015 r.). W latach 2013-2015 liczba rodzin, które objęto pracą socjalną, ulegała wahaniom (164 w 2013 r., 190 w 2014 r., 124 w 2015 r.).

Praca socjalna świadczona w gminie nakierowana była przede wszystkim na podejmowanie takich działań, które zmotywują wnioskodawców do maksymalnego wykorzystania własnych możliwości w rozwiązywaniu sytuacji, w której rodzina się znalazła. Ważnym elementem pracy socjalnej było poradnictwo prawne, rodzinne, opiekuńczo-wychowawcze czy pomoc w załatwianiu spraw alimentacyjnych, emerytalno-rentowych, sądowych, podatkowych itp.

W ramach pracy socjalnej pracownicy OPS-u współpracują z Policją, Powiatowym Urzędem Pracy, Urzędem Miejskim, Zakładem Administracji Nieruchomości, zakładami opieki zdrowotnej, organizacjami pozarządowymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Namysłowskim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym oraz z sądami i sądytami.

W latach 2013-2015 Ośrodek organizował także usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zlecając ich prowadzenie zewnętrznym firmom wyłonionym w drodze przetargu.

Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Gmina, przyznając ww. pomoc ustalała jej zakres oraz określała w drodze uchwały Rady Miejskiej, szczegółowe zasady jej przyznawania i odpłatności, częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz tryb ich pobierania.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane były do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia i niepełnosprawności. Usługi te świadczone były w miejscu zamieszkania przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem na wniosek lekarza i osoby zainteresowanej. Zasady odpłatności oraz warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat ustalał minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w drodze rozporządzenia.

Liczba osób objętych w latach 2013-2015 usługami opiekuńczymi, specjalistycznymi usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami

psychicznymi była na zbliżonym poziomie (odpowiednio 37, 13 i 10 w 2013 r., 43, 11 i 8 w 2014 r. i 42, 14 i 9 w 2015 r.).

W analizowanym okresie OPS realizował również zadania z zakresu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej, zatrudniając od kwietnia 2013 roku asystenta rodziny. W 2013 roku usługami asystenta rodziny zostało objętych 6 rodzin wychowujących 17 dzieci, w 2014 roku – 12 rodzin wychowujących 22 dzieci, a w 2015 roku – 13 rodzin wychowujących 25 dzieci.

W latach 2013-2015 Ośrodek partycypował także w kosztach utrzymania dzieci z gminy w pieczy zastępczej. Tylko w 2015 roku w pieczy zastępczej przebywało 26 dzieci, w tym 7 w rodzinie zastępczej spokrewnionej, 1 w niespokrewnionej, 6 w rodzinie zastępczej zawodowej, a 12 w domach dziecka w Namysłowie, Skrobowie, Bochni i Chmielowicach.

W analizowanym okresie OPS realizował także zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, będąc odpowiedzialnym za obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także delegując do niego swoich pracowników.

W roku latach 2014-2015 Zespół otrzymał odpowiednio 68 i 74 „Niebieskie Karty”, w oparciu o które przeprowadzano działania wobec ofiar i sprawców przemocy. W analizowanym okresie Zespół spotkał się odpowiednio 5 i 6 razy, powołano odpowiednio 53 i 66 grup roboczych, które odbyły łącznie 118 i 112 posiedzeń. Członkowie Zespołu prowadzili także pogadanki w szkołach oraz brali udział w ogólnopolskich akcjach przeciwko przemocy w rodzinie.

W latach 2013-2015 w gminie wypłacano również stypendia szkolne i zasiłki szkolne. Najczęściej wsparcie te kierowane jest do dzieci pochodzących z rodzin ubogich lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, np. dotkniętych bezrobociem, i służy zmniejszeniu różnic w dostępie do edukacji. W latach 2013-2015 liczba osób nim objętych zmniejszyła się z roku na rok (223 w 2013 r., 248 w 2014 r., 202 w 2015 r.), a kwota udzielonych świadczeń wyniosła: 195.466 zł w 2013 roku, 176.693 zł w 2014 roku i 173.938 zł w 2015 roku.

Od 2014 roku w gminie realizowany jest również rządowy program pomocy dla rodzin wielodzietnych. Koordynacją jego realizacji zajmuje się OPS, który wydaje uprawnionym Karty Dużej Rodziny.

W ramach realizowanych zadań OPS przyznawał również świadczenia rodzinne. W latach 2013-2015 ogólna liczba udzielonych świadczeń zmniejszała się z roku na rok (z 27.830 w 2013 r. do 24.619 w 2015 r.), na co zasadniczy wpływ miał systematyczny spadek wypłacanych zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków (z 18.730 w 2013 r. do 15.953 w 2015 r.)

W analizowanym okresie wahaniom ulegała liczba wypłaconych zasiłków pielęgnacyjnych (7.886 w 2013 r., 7.956 w 2014 r., 7.807 w 2015 r.), natomiast z roku na rok zmniejszała się liczba przyznanych świadczeń pielęgnacyjnych (z 764 w 2013 r. do 631 w 2015 r.).

Dane szczegółowe na temat przyznanych w gminie świadczeń rodzinnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2013-2015

	2013 r.	2014 r.	2015 r.
zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych			
liczba świadczeń	18.730	17.387	15.953
zasiłek pielęgnacyjny			
liczba świadczeń	7.886	7.956	7.807
świadczenia pielęgnacyjne			
liczba świadczeń	764	624	631
dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego			
liczba świadczeń	286	0	0
specjalny zasiłek opiekuńczy			
liczba świadczeń	0	12	77
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka			
liczba świadczeń	164	200	151
ogółem			
liczba świadczeń	27.830	26.179	24.619
zasiłek dla opiekunów			
liczba świadczeń	X	363	205

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Namysłowie.

Od 2014 roku Ośrodek przyznawał zasiłek dla opiekunów osób niepełnosprawnych. Przysługuje on osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca

2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa (na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2012 r., poz. 1548) decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. W latach 2014-2015 GOPS przyznał odpowiednio 363 i 205 takie zasiłki na kwotę odpowiednio 188.674 i 106.565 zł.

Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy (od 2013 roku) OPS opłacał składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz zdrowotne. Liczba tych składek i ich wartość ulegały wahaniom (1.029 na kwotę 5.577 zł w 2013 r., 615 na kwotę 8.750 zł w 2014 r., 722 na kwotę 192.823 zł w 2015 r.).

Kolejną formę pomocy udzielanej przez Ośrodek stanowiły świadczenia z funduszu alimentacyjnego, które służą wsparciu osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych. W latach 2015 roku liczba rodzin, którym przyznano tę pomoc, była znacznie niższa niż w latach 2013-2014 (365 w 2013 r., 341 w 2014 r., 225 w 2015 r.), natomiast w 2015 roku liczba wypłaconych świadczeń była wyższa niż w latach 2013-2014 (2.782 w 2013 r., 2.716 w 2014 r., 2.823 w 2015 r.). Jednocześnie w latach 2013-2014 liczba dłużników alimentacyjnych w gminie była wyższa niż w 2015 roku (107 w 2013 r., 113 w 2014 r., 87 w 2015 r.). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2013-2015

	2013 r.	2014 r.	2015 r.
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	365	341	225
liczba wypłaconych świadczeń	2.782	2.716	2.823
liczba dłużników alimentacyjnych	107	113	87
łącznie kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	1.071.937	1.064.690	1.134.675

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Namysłowie.

Ośrodek jest także realizatorem działań środowiskowych i integracyjnych. W 2015 roku obejmowały one m.in.: prowadzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, zorganizowanie zbiórki i rozdysponowanie sprzętu gospodarstwa domowego, mebli i odzieży wśród ok. 100 osób potrzebujących, zorganizowanie wspólnie z Opolskim Centrum Onkologii prelekcji dla 37 kobiet na temat profilaktyki wczesnego wykrywania raka piersi i szyjki macicy

oraz zasad zdrowego stylu życia, zorganizowanie spotkania terapeutyczno-edukacyjnego dla ofiar przemocy w rodzinie, a także przyjęcia mikołajkowego dla dzieci i kolacji wigilijnej dla osób starszych i samotnych.

Pomoc społeczna polega również na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej. Obejmuje ona zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne. W gminie Namysłów, obok Ośrodka Pomocy Społecznej, funkcjonują: – w Namysłowie: Środowiskowy Dom Samopomocy, Warsztat Terapii Zajęciowej, Dom Dziecka wraz z filią, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, a także Dom Pomocy Społecznej w Kamiennej. Dane szczegółowe na temat instytucji wsparcia w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Instytucje wsparcia w gminie

nazwa i adres instytucji oraz podmiot prowadzący	zakres oferowanych usług oraz kategoria klienta oraz potrzeby w zakresie rozwoju instytucji
Środowiskowy Dom Samopomocy w Namysłowie, ul. Kolejowa 1, 46-100 Namysłów. Podmiot prowadzący: Gmina Namysłów.	Zakres oferowanych usług: kształtowanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w środowisku społecznym oraz podejmowanie działań na rzecz integracji społecznej. Kategoria klienta: osoby przewlekłe psychicznie chore, upośledzone umysłowo, wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.
Warsztat Terapii Zajęciowej w Namysłowie, ul. Pułaskiego 3, 46-100 Namysłów. Podmiot prowadzący: Stowarzyszenie Przyjaciół Chorych „Nadzieja” w Namysłowie.	Zakres oferowanych usług: rehabilitacja społeczna i zawodowa zmiernająca do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku. Kategoria klienta: osoby niepełnosprawne z terenu powiatu namysłowskiego.
Dom Dziecka i Filia Domu Dziecka w Namysłowie, ul. Pułaskiego 1 i 3b, 46-100 Namysłów Podmiot prowadzący: Powiat namysłowski.	Zakres oferowanych usług: placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego Kategoria klienta: dzieci powyżej 10 roku życia, aż do osiągnięcia pełnoletniości, jednak nie dłużej niż do 25 roku życia
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie, pl. Wolności 12a, 46-100 Namysłów. Podmiot prowadzący: Powiat namysłowski.	Zakres oferowanych usług: realizacja zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej, rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Kategoria klienta: mieszkańcy powiatu.

Dom Pomocy Społecznej „Promyk” w Kamiennej, Kamienna 22, 46-100 Namysłów. Podmiot prowadzący: Powiat namysłowski.	Zakres oferowanych usług: całodobowa opieka zgodnie ze standardem określonym dla danego typu domu, w oparciu o indywidualne potrzeby jego mieszkańców. Kategoria klienta: osoby w podeszłym wieku.
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Namysławie, ul. Mickiewicza 14, 46-100 Namysłów. Podmiot prowadzący: Powiat namysłowski.	Zakres oferowanych usług: udzielanie dzieciom i młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej, rehabilitacyjnej i innej, specjalistycznej w związku z problemami rozwojowymi dzieci i młodzieży, ich wychowaniem i kształceniem. Kategoria klienta: dzieci, młodzież, rodzice i nauczyciele z terenu powiatu namysłowskiego.

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Namysławie i Starostwo Powiatowe w Namysławie.

Na terenie gminy znajduje się także Zespół Szkół Specjalnych (ul. Staszica 8, 46-100 Namysłów) prowadzony przez Powiat namysłowski. Jest to placówka dla dzieci niepełnosprawnych intelektualnie prowadząca kształcenie i wychowanie dzieci i młodzieży z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, wymagającymi stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy.

Mieszkańcy gminy korzystają również z instytucji wsparcia działających poza gminą. Są to głównie domy dziecka (w Skrobowie, Bochni i Chmielowicach) oraz schroniska dla osób bezdomnych (w Pępicach i Łambinowicach). Mogą również korzystać z oferty placówek wsparcia dostępnych telefonicznie, jak: Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka – 800.121.212, „Telefon Nadziei” dla kobiet w ciąży i matek w trudnej sytuacji życiowej – 800.112.800, Telefon zaufania dla dzieci w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa w Internecie helpline.org.pl – 800.100.100, Niebieska Linia telefon dla ofiar przemocy w rodzinie – 801.120.012, a także placówek zapewniających miejsca noclegowe dla osób bezdomnych w województwie opolskim – informację telefoniczną w tym zakresie udostępnia infolinia: 800.105.410.

12. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form jego aktywności. Pełnią istotną rolę nie tylko w konsolidacji społeczności lokalnej, organizacyjnym wzmocnieniu władz lokalnych, lecz również zwiększają szanse rozwoju

małych i średnich miejscowości. Dobrze zorganizowane środowisko może sprzyjać aktywizowaniu nie tylko pojedynczych osób i marginalizowanych grup społecznych, ale ich lokalnego otoczenia, sprzyja budowaniu samowystarczalności społeczności lokalnych poprzez uruchomienie i wykorzystanie jej zasobów.

Współpraca samorządu lokalnego z podmiotami należącymi do sektora pozarządowego nie tylko pozwala skuteczniej i efektywniej działać na rzecz rozwoju oraz poprawy warunków i jakości życia mieszkańców, lecz również umożliwia istotne odciążenie sektora publicznego w realizacji zadań.

W gminie Namysłów funkcjonuje ponad 80 organizacji pozarządowych. Samorząd gminy posiada corocznie uchwalany Program współpracy Gminy Namysłów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, w oparciu o który ma możliwość podejmowania z nimi współpracy w następujących formach:

- zlecenia podmiotom realizacji zadań publicznych poprzez powierzanie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji oraz wspieranie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji,
- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności,
- prowadzenie na stronie internetowej Urzędu serwisu informacyjnego zawierającego dane o podmiotach prowadzących działalność na terenie gminy (w oparciu o otrzymane informacje od podmiotów) i bieżąca aktualizacja tego serwisu,
- promowanie osiągnięć i działalności podmiotów na łamach gazety samorządowej, na stronie internetowej Urzędu oraz pomoc w tworzeniu ich dobrego wizerunku,
- przekazywanie informacji o szkoleniach dotyczących sposobów pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej oraz budżetu Państwa,
- udostępnianie informacji o środkach przeznaczonych na realizację zadań publicznych i zasadach przyznawania dotacji,
- koordynowanie współpracy z podmiotami przez koordynatora ds. współpracy,
- przygotowanie i prowadzenie konsultacji społecznych, a zwłaszcza konsultacji projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji,
- zapraszanie podmiotów na spotkania, konferencje organizowane przez gminę,
- pomoc przy pozyskiwaniu środków finansowych,

- inicjowanie i współorganizowanie szkoleń podnoszących jakość współpracy gminy z podmiotami w sferze zadań publicznych,
- pomoc w organizowaniu konferencji, przeglądów, spotkań, podczas których podmioty mogą zaprezentować swoje osiągnięcia oraz wymieniać doświadczenia,
- udostępnianie podmiotom w drodze bezprzetargowej lokali z zasobów gminnych oraz bezpłatnie pomieszczeń Urzędu w celu odbywania spotkań, konferencji i szkoleń,
- udzielanie rekomendacji podmiotom współpracującym z gminą,
- przekazywanie, na wniosek podmiotów, materiałów promocyjnych,
- pomoc w nawiązywaniu przez organizacje kontaktów międzynarodowych,
- sprawowanie patronatu przez Burmistrza Namysłowa nad przedsięwzięciami realizowanymi przez organizacje,
- promocja działalności organizacji.

Pracownicy socjalni na bieżąco monitorują działalność organizacji funkcjonujących na terenie gminy i realizujących różne zadania na rzecz społeczności lokalnej. Stale współpracują z organizacjami w zakresie: organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, dożywiania, prowadzenia terapii z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi, udzielania specjalistycznego poradnictwa. W ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 „FEAD”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, wspólnie ze związkami i kołami emerytów i rencistów zajmują się dystrybucją żywności.

W latach 2013-2014 Ośrodek Pomocy Społecznej w Namysłowie współpracował z 9, a w 2015 roku z 13 organizacjami pozarządowymi. Organizacje te otrzymały odpowiednio: 22, 26 i 25 zleceń w trybie działalności pożytku publicznego, a wartość przekazanych im dotacji wyniosła: 100.000 zł w 2013 roku, 109.962 zł w 2014 roku i 110.000 zł w 2015 roku.

Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat sektora pozarządowego w gminie.

Tabela 13. Organizacje pozarządowe w gminie

lp.	nazwa i adres organizacji	charakterystyka działania
1.	Forum Rozwoju Ziemi Namysłowskiej w Namysłowie , ul. Pastewna 1a, 46-100 Namysłów.	Działalność na rzecz rozwoju lokalnego.
2.	Towarzystwo Przyjaciół Namysłowa i Ziemi Namysłowskiej , ul. Kopernika 22, lok. 16, 46-100 Namysłów.	Promowanie Namysłowa i okolicy, zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu oraz zwiększenie świadomości lokalnej społeczności.
3.	Zrzeszenie na rzecz Rozwoju Lokalnego „Zielona Wieś” , ul. Główna 115, 46-134 Głuszyna.	Działalność na rzecz rozwoju lokalnego.
4.	Stowarzyszenie na rzecz Renowacji Zabytkowego Kościoła Św. Ap. Piotra i Pawła w Namysłowie , ul. Kościelna 5, 46-100 Namysłów.	Działalność w zakresie ochrony zabytków, dziedzictwa i tradycji narodowej.
5.	Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi „Pierścień” , Rychnów 8, 46-142 Rychnów.	Działalność na rzecz rozwoju lokalnego.
6.	Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci z Domu Dziecka w Namysłowie „Kraina Przyjaźni” , ul. Pułaskiego 1, 46-100 Namysłów.	Działalność na rzecz dzieci i młodzieży w zakresie edukacji i wychowania.
7.	Europejska Fundacja Rozwoju Regionu Opolskiego , ul. Łączańska 11, lok. 22, 46-100 Namysłów.	Działalność na rzecz integracji europejskiej.
8.	Towarzystwo Rozwoju Ziemi Namysłowskiej „Zachód” Ligota Książęca 87b, 46-166 Ligota Książęca.	Działalność na rzecz rozwoju lokalnego.
9.	Stowarzyszenie Aktywności Wiejskiej „Południe” , ul. Opolska 68, 46-100 Jastrzębie.	Wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem sołectw: Jastrzębie, Nowy Folwark, Minkowskie, Nowe Smarchowice, Smarchowice Wielkie, Żaba.
10.	Stowarzyszenie Inicjatyw Wiejskich „Nad Zalewem” , 46-142 Objazda.	Wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.
11.	Namysłowski Ruch Społeczny , ul. Komuny Paryskiej 2/3, 46-100 Namysłów.	Podejmowanie i realizowanie inicjatyw społeczności lokalnej.

12.	Młodzi Demokratycznego Porozumienia Lewicy w Namysłowie , Rynek-Ratusz, p. 21, 46-100 Namysłów.	Budowanie aktywności społecznej oraz idei społeczeństwa obywatelskiego; upowszechnianie i wspomaganie działań na rzecz rozwoju kultury, sportu, turystyki, edukacji i ochrony środowiska.
13.	Towarzystwo Miłośników Ziemi Namysłowskiej , ul. Bohaterów Warszawy 26, 46-100 Namysłów.	Działalność na rzecz integracji mieszkańców i promocji Ziemi Namysłowskiej oraz rozwoju turystyki w regionie.
14.	Stowarzyszenie Miłośników Kultury Wczesnośredniowiecznej w Namysłowie „Trollabanin” , ul. Bohaterów Warszawy 29, lok. 1, 46-100 Namysłów.	Promowanie kultury, historii i obyczajów wczesnośredniowiecznych z Eurazji; promowanie zapomnianego, starego rzemiosła i dawnej sztuki wojennej; promowanie Ziemi Namysłowskiej.
15.	Porozumienie Namysłowskie , Rynek-Ratusz, 46-100 Namysłów.	Wspieranie i kreowanie wszelkich form aktywności społecznych, dążących do budowy społeczeństwa obywatelskiego.
16.	Bowarto , ul. Partyzantów 1, 46-100 Namysłów.	Propagowanie idei kształcenia przez całe życie i uniwersytetów dziecięcych, wspieranie zdolnych i ambitnych uczniów w zdobywaniu wykształcenia, promowanie przedsięwzięć służących rozwojowi oświaty, wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, aktywizacja społeczna osób starszych.
17.	Stowarzyszenie Wspierające Państwową Szkołę Muzyczną I st. w Namysłowie , ul. Piłsudskiego 11, 46-100 Namysłów.	Rozwijanie i propagowanie inicjatyw, postaw i działań sprzyjających artystycznemu i osobowościowemu rozwojowi uczniów oraz upowszechnianie edukacji i kultury muzycznej.
18.	Stowarzyszenie „Edukacja dla Przyszłości” , Plac Wolności 12a, 46-100 Namysłów.	Budowanie świadomości i aktywności obywatelskiej wśród młodzieży, wspieranie inicjatyw ludzi młodych, udzielanie wsparcia finansowego.
19.	Stowarzyszenie „Namysłowska Dobra Szkoła” , ul. Mickiewicza 12, 46-100 Namysłów.	Pomoc szkole i uczniom I Liceum Ogólnokształcącego w Namysłowie w stworzeniu lepszej i atrakcyjniejszej edukacji zwiększającej szanse życiowe młodzieży.
20.	Towarzystwo Społecznych Działań na rzecz Dzieci i Młodzieży „Razem w Przyszłość” , ul. Grunwaldzka 51d, 46-100 Namysłów.	Udzielanie wszechstronnej pomocy w sytuacjach kryzysowych dzieciom, młodzieży i ich rodzicom, prowadzenie działalności profilaktycznej wobec występujących zagrożeń patologią społeczną, prowadzenie działalności edukacyjnej, opiekuńczej, wychowawczej i resocjalizacyjnej, działalność na rzecz zapobiegania marginalizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, propagowanie i tworzenie ruchu zastępczego rodzicielstwa.
21.	Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Zespołu Szkół Mechanicznych w Namysłowie „Nasz Mechanik” , ul. Pułaskiego 10, 46-100 Namysłów.	Wspieranie edukacyjne, rzeczowe i organizacyjne Zespołu Szkół Mechanicznych im. Żołnierzy Września 1939 Roku w Namysłowie.

22.	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Lekarzy Weterynarii Wolnej Praktyki „Medicus Veterinarius”, ul. 1 Maja 9, 46-100 Namysłów.	Konsolidacja środowiska lekarzy wolno praktykujących.
23.	Stowarzyszenie Promocji Polskich Przedsiębiorstw na Ukrainie, ul. Kolejowa 4e/3, 46-100 Namysłów.	Wspieranie rozwoju regionalnego poprzez promowanie regionalnej przedsiębiorczości na terenie Ukrainy, konsolidacja środowiska przedsiębiorców polskich i ukraińskich.
24.	Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Inwestycyjnych, ul. Dworcowa 4, 46-100 Namysłów.	Zrzeszanie osób fizycznych występujących ze wspólną inicjatywą.
25.	Bractwo Rycerskie Jazdy Śląskiej, ul. Polska 7, 46-100 Smarchowice Śląskie.	Popularyzacja hippiki, a także szeroko rozumianej kultury średniowiecznej, integracja osób i instytucji zainteresowanych tym okresem historycznym oraz sportem i rekreacją konną.
26.	Grupa Rekonstrukcji Historycznej OKA, ul. Polska 7b, Smarchowice Śląskie, 46-100 Namysłów.	Propagowanie idei i wartości patriotycznych, popularyzowanie wiedzy o dziejach żołnierza polskiego, uczestnictwo w rekonstrukcjach bitew, imprezach historycznych i uroczystościach patriotycznych.
27.	Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów „Sami Dla Siebie”, Rynek – Ratusz 1, 46-100 Namysłów.	Integracja społeczności senioralnej, reprezentowanie interesów środowiska, tworzenie warunków do czynnego uczestnictwa środowiska w życiu kulturalnym i społecznym.
28.	Stowarzyszenie Ponad Podziałami ul. Łączańska 16b lok. 3, 46-100 Namysłów.	Działalność na rzecz integracji europejskiej, animacja społeczno-kulturalna, edukacja kulturalna, profilaktyka uzależnień.
29.	Stowarzyszenie Aktywnych Kobiet „SAK”, Rynek 20, 46-100 Namysłów.	Działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn, propagowanie idei integracji gospodarczej, przeciwdziałanie przemocy, narkomanii, alkoholizmowi, poradnictwo społeczno-prawne i rodzinie.
30.	Stowarzyszenie Nasz Smogorzów, ul. Wiejska 69, 46-100 Smogorzów.	Dbłość o sołectwo Smogorzów, zaspokajanie potrzeb jego mieszkańców oraz promocja wsi i jej historii.
31.	Stowarzyszenie Opieki Długoterminowej, ul. Oleśnicka 4, 46-100 Namysłów.	Poprawa warunków na Oddziale Opieki Paliatywnej oraz w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym przy szpitalu w Namysławie.
32.	Stowarzyszenie Przyjaciół Chorych „Nadzieja”, ul. Pułaskiego 3b, 46-100 Namysłów.	Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, chorych, potrzebujących pomocy, ochrona i promocja zdrowia, prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej.
33.	Rejonowe Koło Pszczelarzy w Namysławie, ul. Reymonta 34/3, 46-100 Namysłów.	Integracja pszczelarzy, promocja działalności pszczelarskiej, dbłość o społeczny i ekonomiczny status pszczelarzy, upowszechnianie wiedzy i etyki zawodowej wśród pszczelarzy, kształtowanie społecznej świadomości na temat roli i znaczenia pszczoły w środowisku naturalnym.

34.	Koło Łowieckie „Bazant” w Namysłowie , ul. Reymonta 82a/6, 46-100 Namysłów.	Ochrona przyrody i gospodarka łowiecka.
35.	Koło Łowieckie „Bór” w Namysłowie , ul. Parkowa 15, 46-100 Namysłów.	Ochrona przyrody i gospodarka łowiecka.
36.	Koło Łowieckie „Łoś” w Namysłowie , ul. Reymonta 52/7, 46-100 Namysłów.	Ochrona przyrody i gospodarka łowiecka.
37.	Koło Łowieckie „Dzik” w Namysłowie , ul. Reymonta 86a/4, 46-100 Namysłów.	Ochrona przyrody i gospodarka łowiecka.
38.	Fundacja Aktywnej Rehabilitacji „FAR” , ul. Konopnickiej 2, 46-100 Namysłów.	Realizowanie i rozwijanie kompleksowego programu aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
39.	Namysłowskie Stowarzyszenie Trzeźwościowe , ul. Łączańska 11, lok. 17, 46-100 Namysłów.	Propagowanie, rozwijanie i utrwalanie postaw abstynenckich i trzeźwościowych wśród jego członków i ich bliskich oraz w społeczeństwie.
40.	Stowarzyszenie Ludzi Dobrej Woli na rzecz Osób Niepełnosprawnych Ziemi Namysłowskiej „Tacy Sami” ul. Bohaterów Warszawy 32, lok. 1, 46-100 Namysłów.	Pomoc osobom chorym i niepełnosprawnym.
41.	Stowarzyszenie Profilaktyki i Resocjalizacji „In Pectore” ul. Podleśna 4h, 46-100 Namysłów.	Działalność społeczna na rzecz więźniów i byłych więźniów, prowadzenie działalności profilaktycznej wobec zagrożonych patologią społeczną, popularyzowanie wiedzy o problemach młodzieży, ratownictwo i ochrona ludności.
42.	Wspólnota Obywatelska 2006 , Rynek, 46-100 Namysłów.	Działalność na rzecz rozwoju gospodarczego, społecznego i kulturalnego mieszkańców Ziemi Namysłowskiej.
43.	Namysłowska Inicjatywa na rzecz Ekologii i Rozwoju ul. Wrocławska 16, 46-100 Namysłów.	Wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, promocja i upowszechnianie idei rolnictwa ekologicznego, działalność na rzecz podniesienia turystycznej atrakcyjności ziemi namysłowskiej, działalność o charakterze kulturalnym.
44.	Namysłowskie Stowarzyszenie Ogrodów Działkowych „Storczyk” , ul. Piłsudskiego 7, lok. 2, 46-100 Namysłów.	Szerzenie zamiłowania do obcowania z naturą, uprawy działek i pielęgnowania ogrodów, upowszechnianie wiedzy ekologicznej, działalność opiekuńcza, kulturalna, oświatowa, wychowawcza oraz sportowa i turystyczna.
45.	Stowarzyszenie Namysłowska Grupa Rowerowa , ul. Namysłowska 12, 46-100 Smarchowice Wielkie.	Działalność na rzecz popularyzacji aktywnego wypoczynku oraz promocja zdrowego stylu życia.

46.	Motoryzacja i Sporty Samochodowe , ul. M. Skłodowskiej-Curie 12b, 46-100 Namysłów.	Wspieranie zawodników i sekcji sportowych uczestniczących w Ogólnopolskim Współzawodnictwie Dzieci i Młodzieży.
47.	Namysłowski Klub Biegacza „KB Zryw” , ul. Okrzei 22, 46-100 Namysłów.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu.
48.	Klub Sportowy „Namysłowianka” ul. Gombrowicza 2, 46-100 Namysłów.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu.
49.	Ludowy Klub Sportowy „Orzeł” w Namysławie , ul. Kolejowa 1, 46-100 Namysłów.	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.
50.	Namysłowski Klub Sportowy „Start” ul. Pułaskiego 5, 46-100 Namysłów.	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.
51.	Stowarzyszenie Sportu i Japońskich Sztuk Walki Bushi ul. Łączańska 20b lok. 10, 46-100 Namysłów	Propagowanie sztuk walki, rekreacji ruchowej i sportów, działania na rzecz osób niepełnosprawnych; ochrona i promocja zdrowia; działania na rzecz krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży; przeciwdziałanie patologiom społecznym
52.	Namysłowskie Towarzystwo Triathlonowe „Triada” , ul. Konopnickiej 2, 46-100 Namysłów.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu.
53.	Klub Sportowy Bila , ul. Bohaterów Warszawy 16, 46-100 Namysłów.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu.
54.	Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej Znicz , ul. Piłsudskiego 1, lok. 2, 46-100 Namysłów.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu.
55.	Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Namysławie , ul. Dubois 3, 46-100 Namysłów.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu.
56.	Namysłowskie Stowarzyszenie Motocyklistów , Plac Powstańców Śląskich 2, 46-100 Namysłów.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu.
57.	Namysłowski Klub Sportowy NKS „Namysłów” , ul. 1 Maja 14e/4, 46-100 Namysłów.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu.
58.	Ludowy Zespół Sportowy „Żubry” , ul. Żymierskiego 1b, 46-100 Smarchowice Śląskie.	Popularyzacja sportu, turystyki i rekreacji.

59.	Uczniowski Klub Sportowy „Delfin” , ul. Konopnickiej 2, 46-100 Namysłów.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży szkolnej.
60.	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Dwójka” , ul. Reymonta 5, 46-100 Namysłów.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży szkolnej.
61.	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Orły” , ul. Kolejowa 1, 46-100 Namysłów.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży szkolnej.
62.	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy Orlik w Namysłowie , ul. Pułaskiego 3, 46-100 Namysłów.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży szkolnej.
63.	Uczniowski Klub Sportowy „Mechanik” , ul. Pułaskiego 10, 46-100 Namysłów.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży szkolnej.
64.	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Ligocie Książęcej , Ligota Książęca 87a, 46-166 Ligota Książęca.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży szkolnej.
65.	Ludowy Zespół Sportowy „Kłosa” Rychnów , Rychnów 52, lok. 4, 46-100 Rychnów.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu.
66.	Ludowy Zespół Sportowy „Agroplon” , ul. Główna 38, 46-100 Głuszyna.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu.
67.	Ludowy Zespół Sportowy Łączany , Łączany 30, 46-100 Łączany.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu.
68.	Namysłowska Drużyna WOPR , ul. Konopnickiej 2, pok. 2, 46-100 Namysłów.	Propagowanie wśród dzieci, młodzieży i dorosłych bezpiecznego sposobu na spędzania czasu nad wodą, organizacja spotkań i zajęć edukacyjnych.
69.	Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, Zarząd Powiatowy w Namysłowie , Plac Powstańców Śląskich 3, 46-100 Namysłów.	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom, uczestnictwo w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska
70.	Ochotnicza Straż Pożarna w Ziemielowicach Ziemielowice 21, 46-100 Ziemielowice.	oraz innych klęsk i zdarzeń, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi, rozwijanie wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej
71.	Ochotnicza Straż Pożarna w Krasowicach , Krasowice 7, 46-100 Krasowice.	i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej.

72.	Ochotnicza Straż Pożarna w Smogorzowie , ul. Główna 44, 46-142 Smogorzów.	
73.	Ochotnicza Straż Pożarna w Mikowicach , 46-166 Mikowice.	
74.	Ochotnicza Straż Pożarna w Smarchowicach Śląskich , ul. Żymierskiego 17, 46-100 Smarchowice Śląskie.	
75.	Ochotnicza Straż Pożarna Browar Namysłów , ul. Chrobrego 26, 46-100 Namysłów.	
76.	Ochotnicza Straż Pożarna w Głuszynie , ul. Główna 94, 46-134 Głuszyna.	
77.	Ochotnicza Straż Pożarna w Ligocie Książęcej , Ligota Książęca 67, 46-166 Ligota Książęca.	
78.	Ochotnicza Straż Pożarna w Kowalowicach , ul. Szkolna 4, 46-142 Kowalowice.	
79.	Ochotnicza Straż Pożarna w Brzozowcu , Brzozowiec 80, 46-166 Brzozowiec.	
80.	Ochotnicza Straż Pożarna w Rychnowie , 46-142 Rychnów.	

Źródło danych: Urząd Miejski w Namysłowie oraz www.bazy.ngo.pl

Na terenie gminy działają także organizacje, które są kołami lub oddziałami podmiotów funkcjonujących na terenie powiatu namysłowskiego i województwa opolskiego oraz o zasięgu krajowym. Do ważniejszych należą: Chorągiew Opolska ZHP Hufiec w Namysłowie, Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim – Oddział w Namysłowie, Związek Inwalidów Wojennych RP – Zarząd Oddziału w Namysłowie, Namysłowskie Stowarzyszenie Diabetyków – Zarząd Powiatowy, Samodzielne Koło Terenowe Nr 235 Społecznego Towarzystwa Oświatowego, Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich – Oddział w Namysłowie, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – Oddział Powiatowy w Namysłowie, Polski Komitet Pomocy Społecznej – Zarząd Rejonowy w Namysłowie, Polski Związek Niewidomych – Koło w Namysłowie, Polski Związek

Niewidomych – Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności w Namysłowie, Polski Związek Rencistów, Emerytów i Inwalidów – Oddział Rejonowy II w Namysłowie, Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej w Namysłowie, Stowarzyszenie Pamięci Armii Krajowej – Oddział w Namysłowie, Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych w Namysłowie, Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых – Oddział w Namysłowie, Polski Związek Wędkarski – Koło Miejskie w Namysłowie, Polski Związek Wędkarski – Koło Namysłów NSM oraz Polski Związek Wędkarski – Wędkarski Klub Sportowy „Gobio” w Namysłowie.

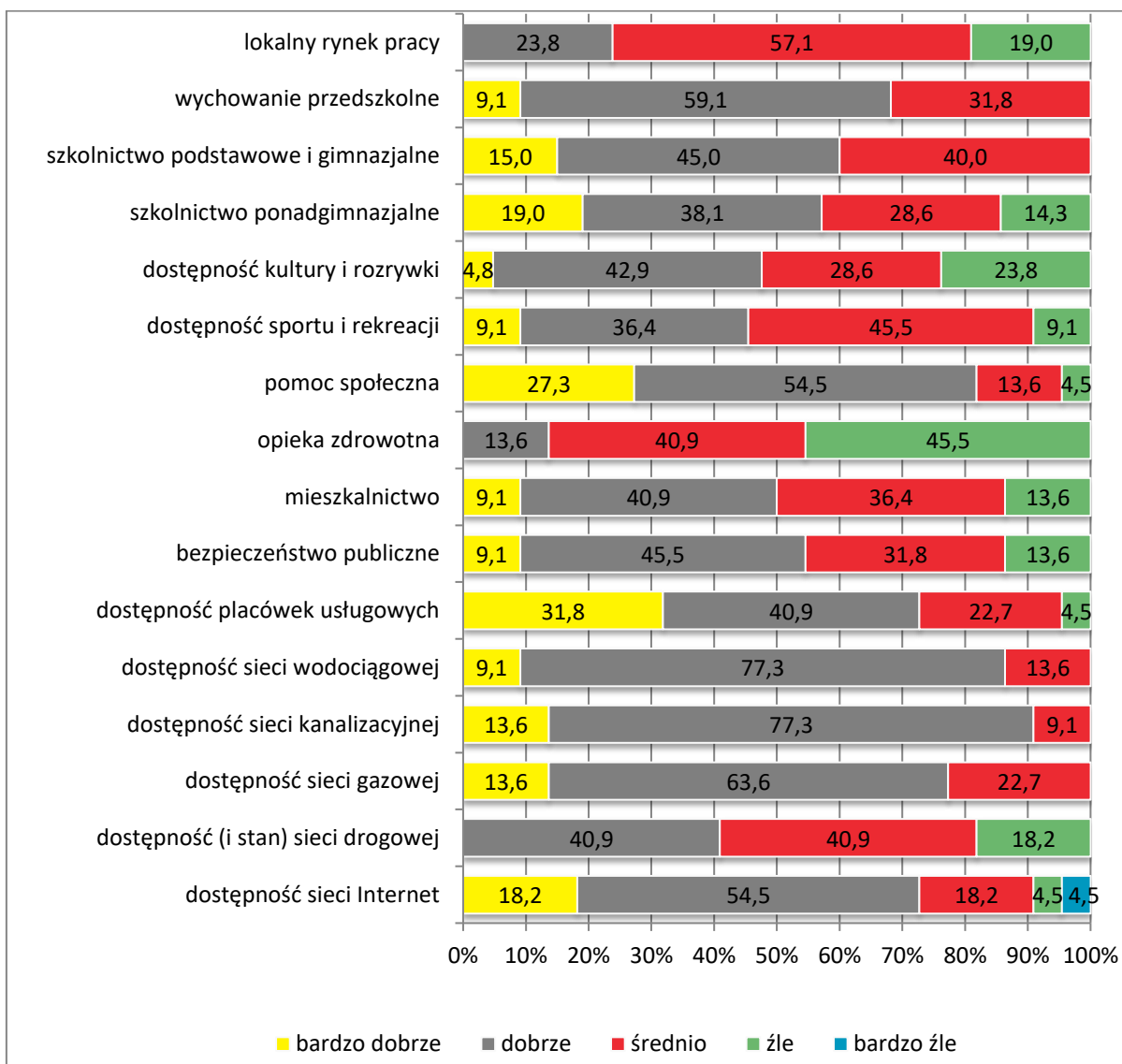
13. WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH „PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU LOKALNYM”

Badania ankietowe przeprowadzone w ramach diagnozy sytuacji społecznej w gminie Namysłów posłużyły identyfikacji, określeniu przyczyn i skali występujących na jej terenie problemów społecznych oraz wskazaniu działań, jakie należałoby podjąć w celu zmniejszenia ich natężenia oraz zminimalizowania ich skutków.

Badania zostały przeprowadzone przy pomocy ankiet, które zostały rozpowszechnione wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – Burmistrza Namysłowa, Zastępców Burmistrza Namysłowa, Skarbnika Gminy, Sekretarza Gminy, radnych, sołtysów, pracowników Urzędu Miejskiego, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, m.in. placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i pomocy społecznej, a także przedstawicieli jednostek służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych i kościoła. W sumie do analizy przedłożono 22 wypełnione anonimowo ankiety.

W pierwszym pytaniu poproszono przedstawicieli środowiska lokalnego o ocenę warunków życia w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 36. Warunki życia w gminie

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Analizując warunki życia w gminie, przedstawiciele środowiska lokalnego najwyżej ocenili dostęp do sieci kanalizacyjnej (łącznie 90,9% ocen dobrych i bardzo dobrych) i wodociągowej (w sumie 86,4% ocen dobrych i bardzo dobrych) oraz pomoc społeczną (w sumie 81,8% ocen dobrych i bardzo dobrych). Z wysokimi ocenami spotkały się również: dostęp do sieci gazowej (łącznie 77,2% ocen dobrych i bardzo dobrych), placówek usługowych, sieci Internet (w sumie po 72,7% ocen dobrych i bardzo dobrych) oraz wychowania przedszkolnego (łącznie 68,2% ocen dobrych i bardzo dobrych).

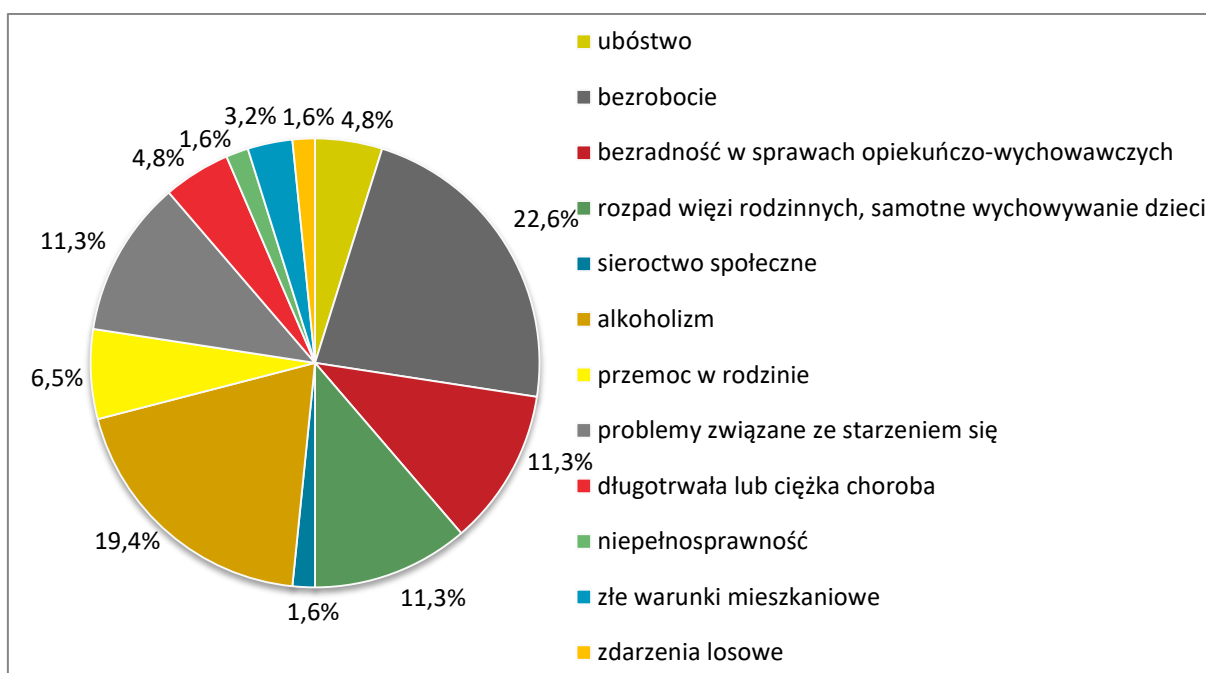
Najniżej ankietowani ocenili dostęp do opieki zdrowotnej (45,5% ocen złych). Z relatywnie niskimi ocenami spotkały się również: dostępność kultury i rozrywki (23,8%

ocen złych), lokalny rynek pracy (19% ocen złych) oraz dostępność (i stan) sieci drogowej (18,2% ocen złych).

W kolejnym pytaniu zapytano badanych o problemy, które najczęściej dotyczą mieszkańców gminy. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

W kolejnym pytaniu zapytano badanych o problemy, które najczęściej dotyczą mieszkańców gminy. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 37. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców gminy

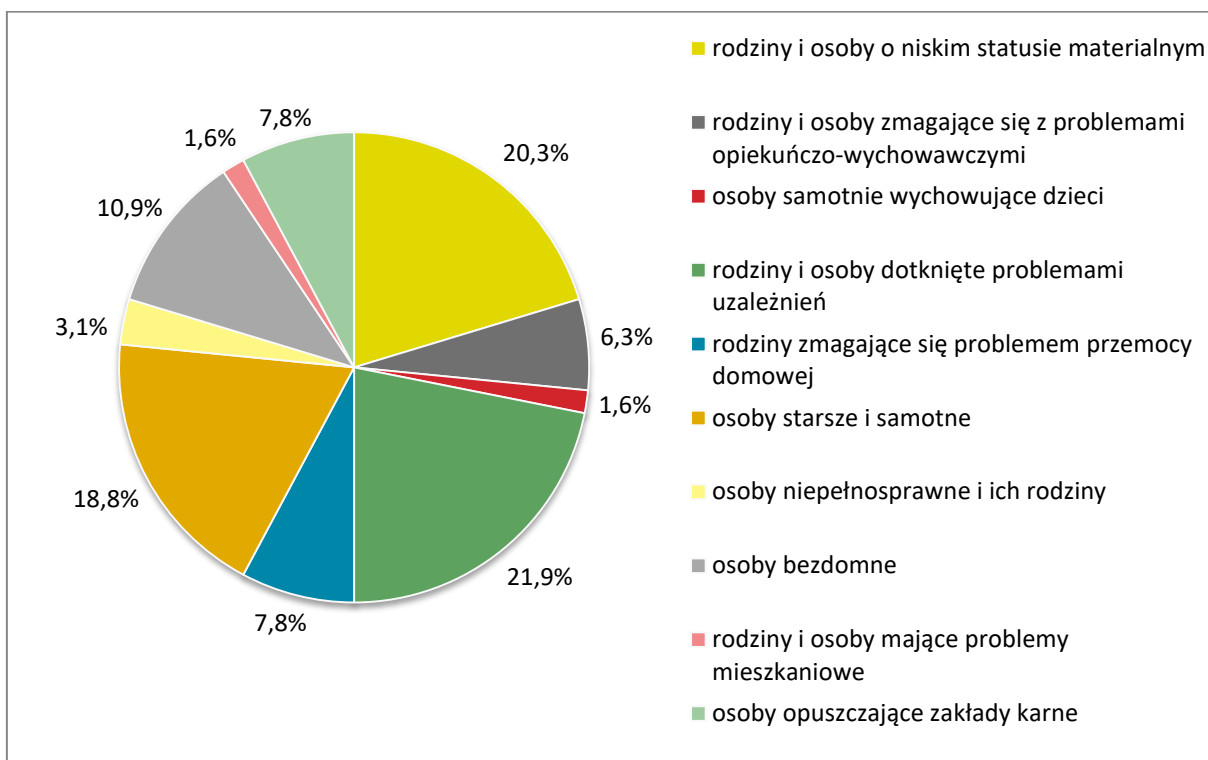

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Do problemów, które najczęściej dotyczą mieszkańców gminy, respondenci zaliczyli bezrobocie (22,6%) i alkoholizm (19,4%), a następnie bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zaniedbanie dzieci, rozpad więzi rodzinnych i samotne wychowywanie dzieci oraz problemy związane ze starzeniem się (po 11,3%).

Odpowiadając na następną pytanie, ankietowali identyfikowali grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 38. Grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

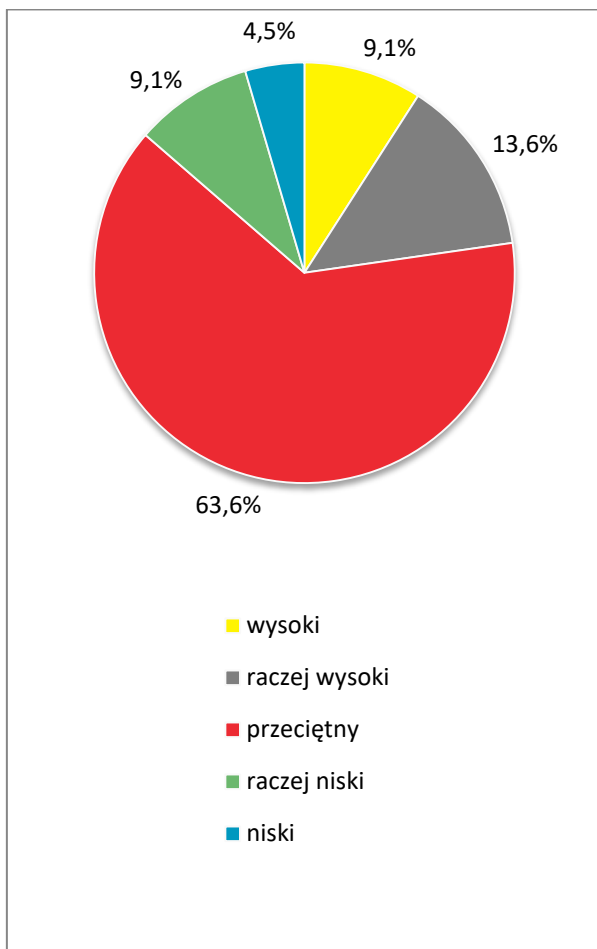
Najwięcej badanych stwierdziło, że najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym są rodziny i osoby dotknięte problemami uzależnień (21,9%), rodziny i osoby o niskim statusie materialnym (20,3%) oraz osoby starsze i samotne (18,8%).

Zdaniem respondentów wykluczeniem społecznym zagrożone są także osoby bezdomne (10,9%), a także rodziny zmagające się z problemem przemocy domowej oraz osoby opuszczające zakłady karne (7,8%).

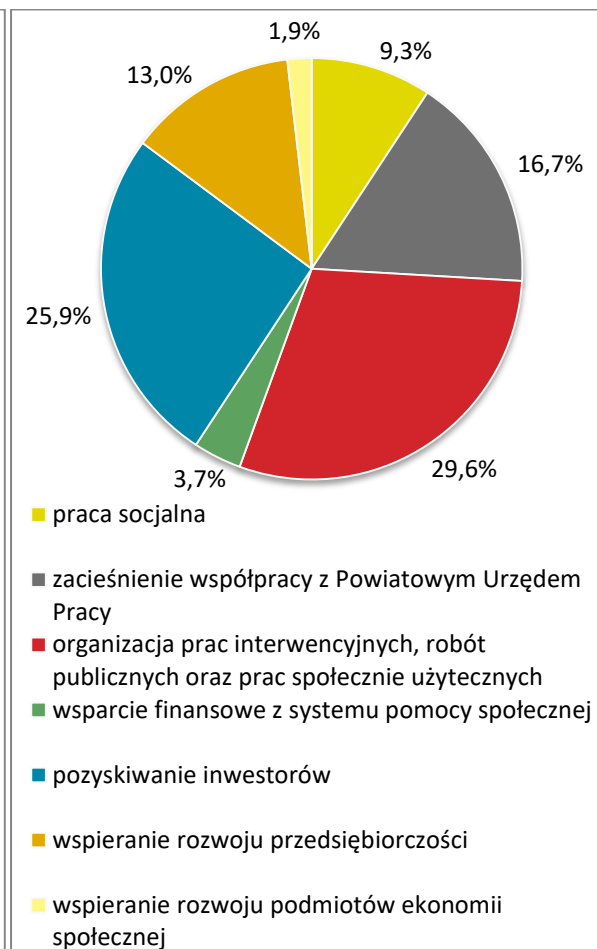
W kolejnych pytaniach poproszono badanych o opinię na temat poziomu bezrobocia w gminie oraz wskazanie działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób nim dotkniętych. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 39. Jaki jest poziom bezrobocia w gminie?

Wykres 40. Jakie działania należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych?

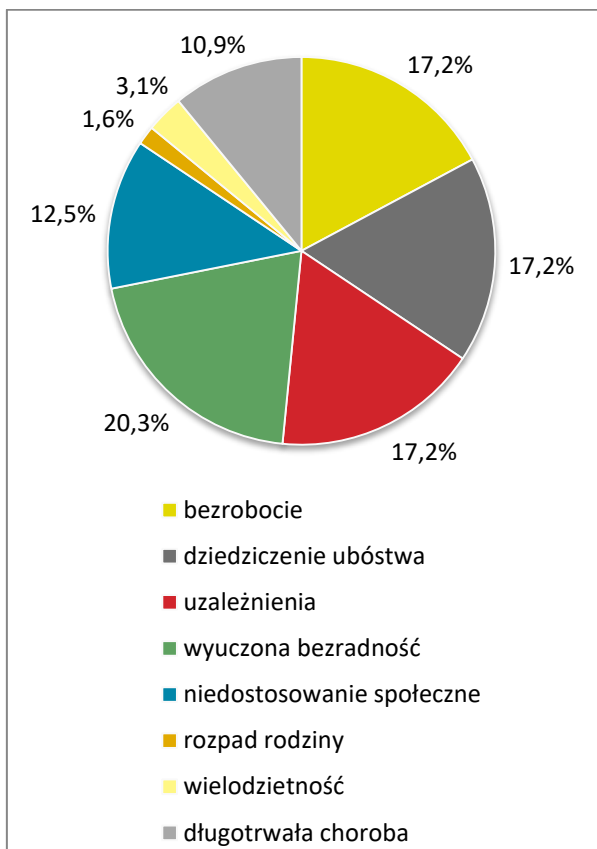
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii większości ankietowanych (63,6%) poziom bezrobocia w gminie jest przeciętny. Zdaniem łącznie 22,7% badanych jest on raczej wysoki lub wysoki, a według 13,6% respondentów raczej niski lub niski.

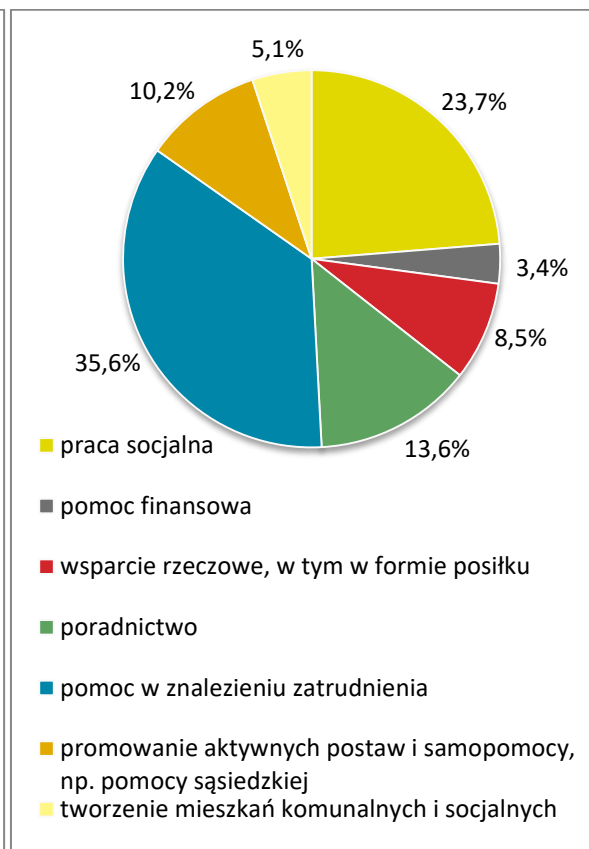
Wśród działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób pozostających bez pracy, respondenci najczęściej wymieniali: organizowanie prac interwencyjnych, robót publicznych i prac społecznie użytecznych (29,6%), pozyskiwanie inwestorów (25,9%), zacieśnianie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w celu umożliwienia osobom bezrobotnym (poprzez świadczenie poradnictwa oraz organizowanie stażu, kursów i szkoleń) zdobycia doświadczenia zawodowego oraz podniesienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych (16,7%) oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości (13%).

W odpowiedzi na następujące pytania ankietowani wskazali przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy oraz przedstawili propozycje działań, jakie powinny być podejmowane na rzecz osób nim dotkniętych. Szczegóły w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 41. Przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy?

Wykres 42. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz dotkniętych problemem ubóstwa?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

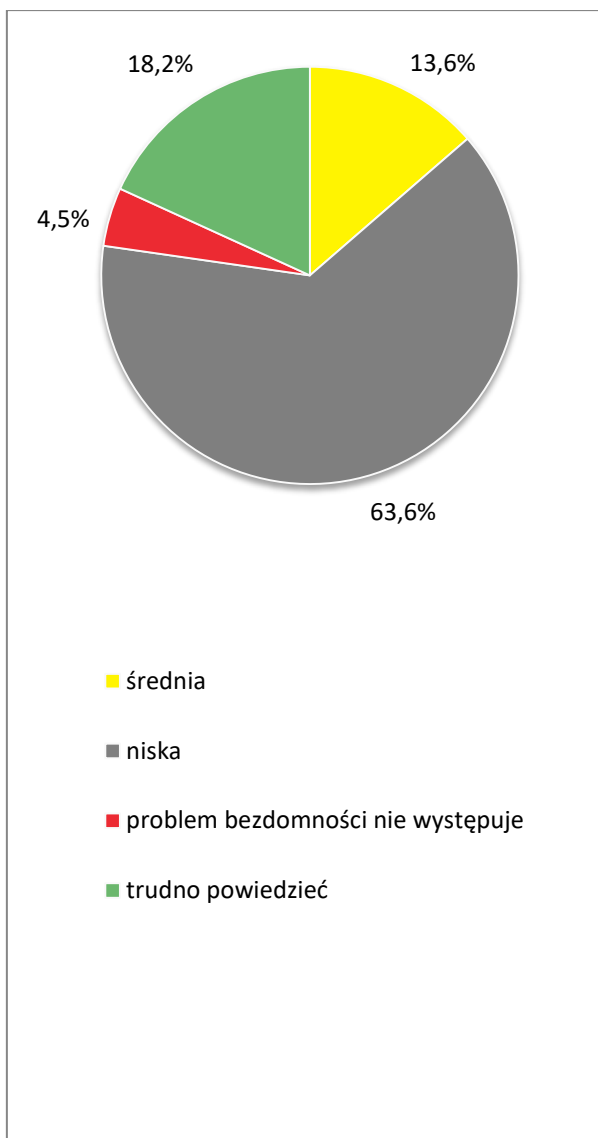
Wśród przyczyn popadania mieszkańców gminy w ubóstwo, ankietowani najczęściej wskazywali wyuczoną bezradność (20,3%). Do ważnych powodów ubożenia ludności badani zaliczyli także bezrobocie, dziedziczenie ubóstwa i uzależnienia (po 17,2%).

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać problemowi ubóstwa należałoby przede wszystkim udzielać pomocy w znalezieniu zatrudnienia (35,6%). Duże znaczenie przywiązywali również do prowadzenia pracy socjalnej (23,7%) i poradnictwa (13,6%) oraz promowania aktywnych postaw i samopomocy, np. pomocy sąsiedzkiej (10,2%).

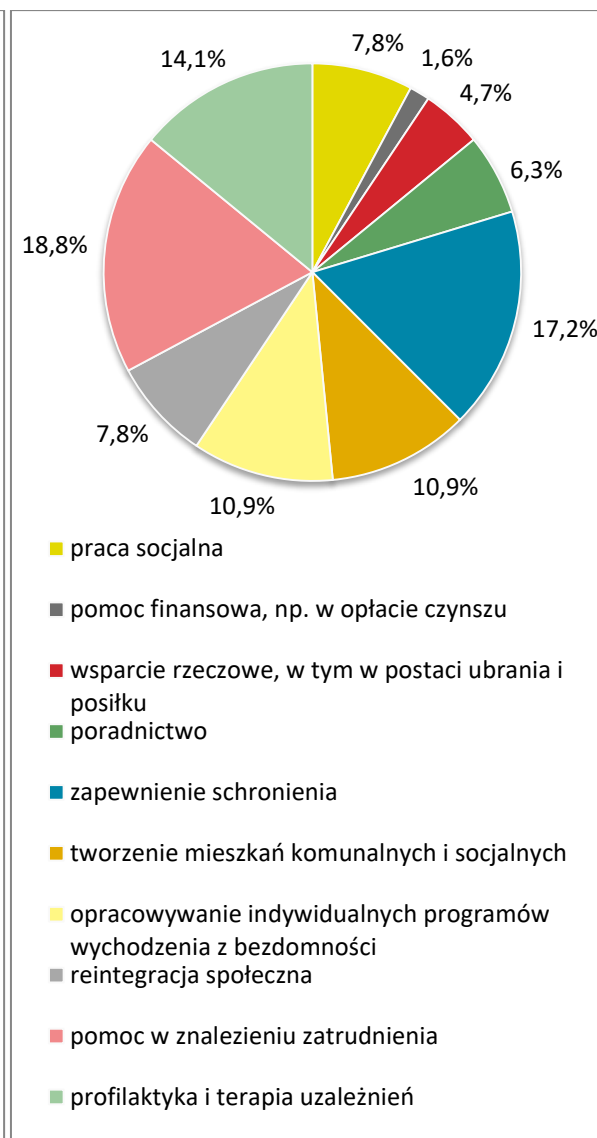
W kolejnych pytaniach została podjęta kwestia bezdomności – poproszono badanych o opinię na temat skali tego problemu w gminie oraz wskazanie działań, które przyniosłyby

największą skuteczność w jego zapobieganiu i rozwiązywaniu. Uzyskane odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 43. Jaka jest skala problemu bezdomności w gminie?

Wykres 44. Jakie działania byłby najskuteczniejsze w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemu bezdomności?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

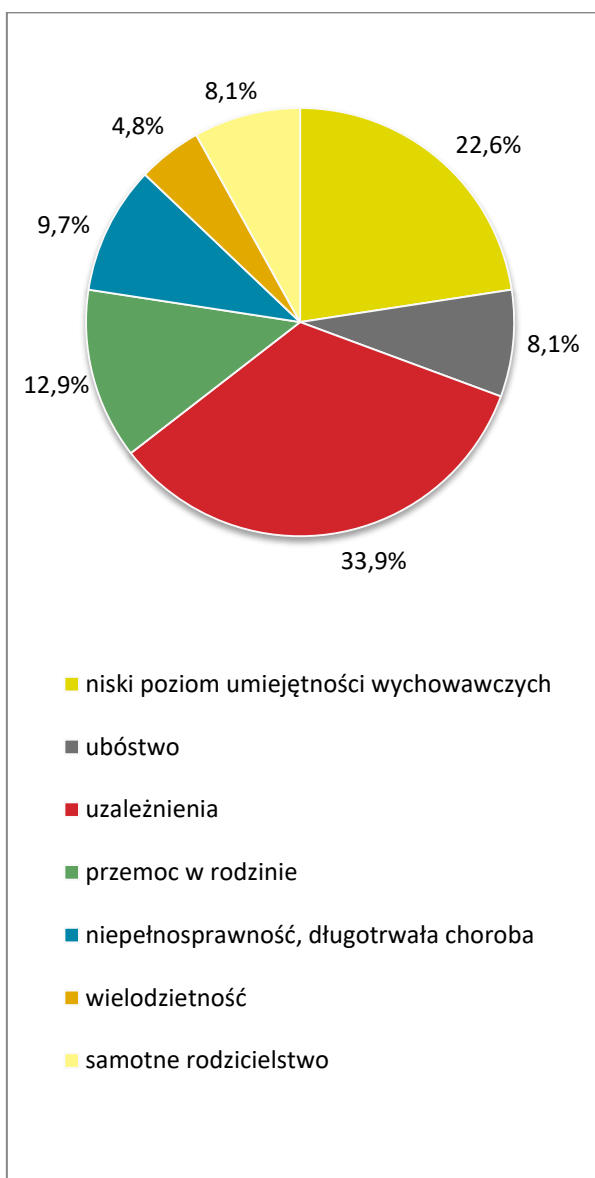
Większość respondentów (63,6%) stwierdziła, że skala bezdomności w gminie jest niska, a 13,6% ankietowanych uznało, że jest ona średnia. Jednocześnie 18,2% badanych nie miało zdania w tej sprawie.

W opinii ankietowanych największe efekty w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemu bezdomności może przynieść udzielenie pomocy w znalezieniu zatrudnienia (18,8%),

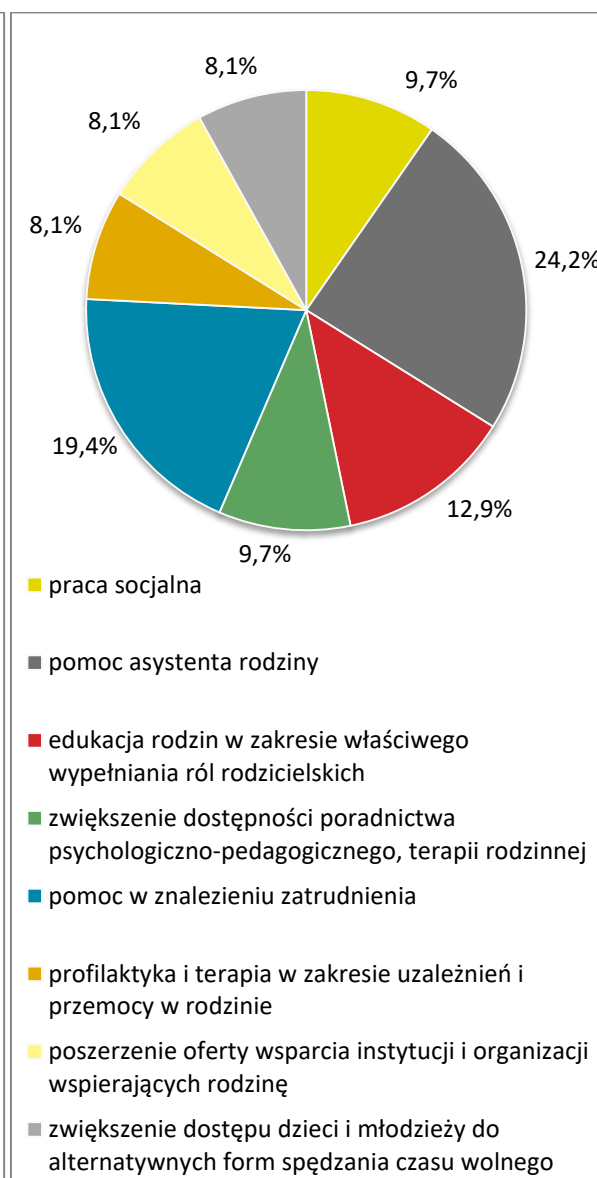
zapewnienie schronienia (17,2%), prowadzenie profilaktyki i zapewnienie dostępu do terapii uzależnień (14,1%), tworzenie mieszkań komunalnych i socjalnych oraz opracowywanie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności (po 10,9%).

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające poznać opinie respondentów na temat przyczyn bezradności opiekuńczo-wychowawczej oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Uzyskane odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 45. Przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w gminie

Wykres 46. Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo w gminie?

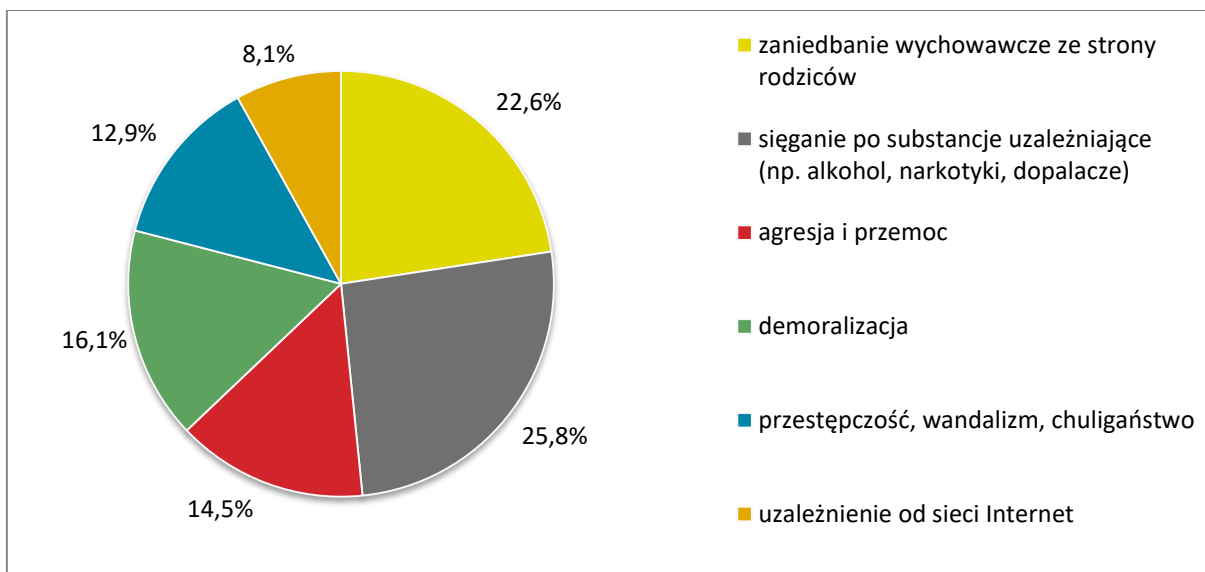
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii badanych głównymi przyczynami bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w gminie są uzależnienia (33,9%), niski poziom umiejętności wychowawczych (22,6%) oraz przemoc w rodzinie (12,9%).

Wśród działań, których podjęcie mogłoby poprawić sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo, ankietowani najczęściej wskazywali zapewnienie pomocy ze strony asystenta rodziny (24,2%), udzielenie pomocy w znalezieniu zatrudnienia (19,4%) oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich (12,9%).

W uzupełnieniu odpowiedzi na poprzednie pytania, ankietowani wskazali negatywne zjawiska, na jakie najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 47. Na jakie negatywne zjawiska społeczne najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy?

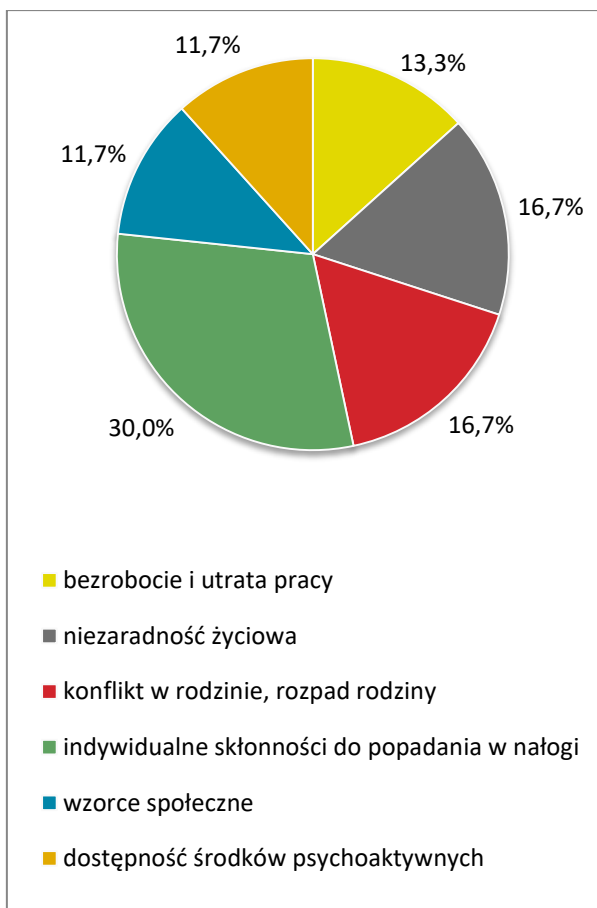
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według ankietowanych, do negatywnych zjawisk społecznych, na które najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy, należą: sięganie po substancje uzależniające, np. alkohol, narkotyki i dopalacze (25,8%), zaniechania wychowawcze ze strony rodziców (22,6%), demoralizacja (16,1%), agresja i przemoc (14,5%), a także przestępczość, wandalizm i chuligaństwo (12,9%).

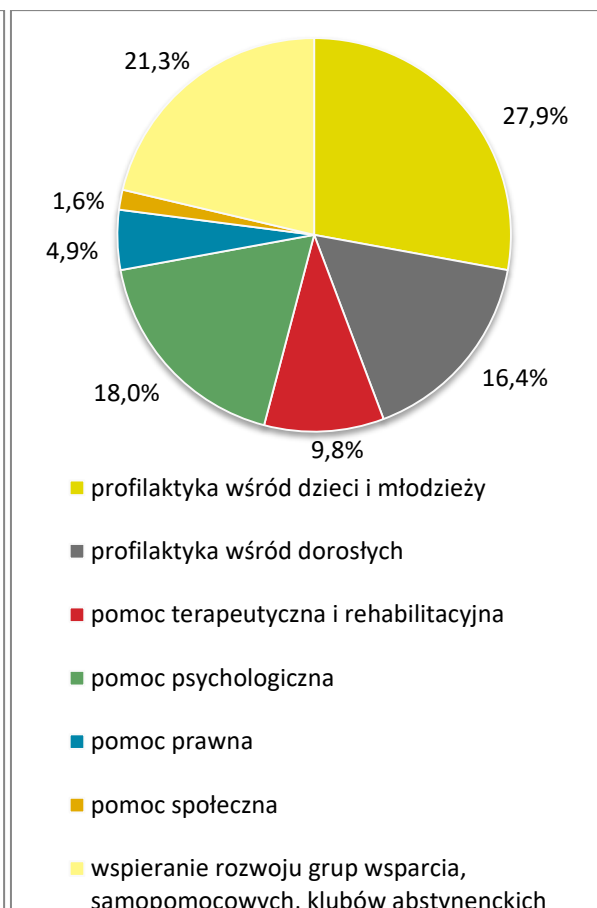
W następnych pytaniach poproszono respondentów o podanie przyczyn występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy oraz wskazanie działań, jakie

powinny być podejmowane na rzecz osób i rodzin nim dotkniętych. Odpowiedzi w tym zakresie prezentują poniższe wykresy.

Wykres 48. Przyczyny występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy

Wykres 49. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin?

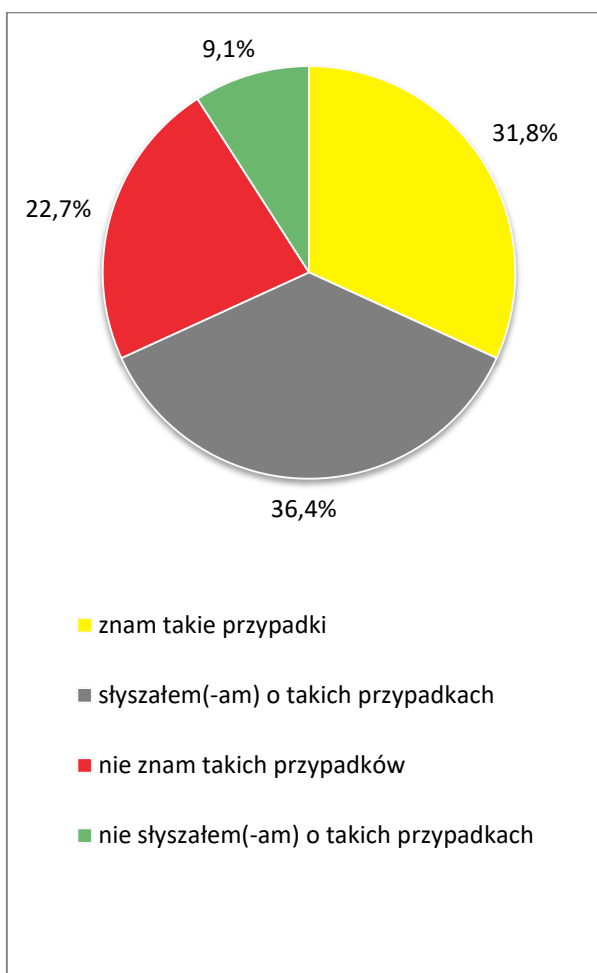
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Do zasadniczych powodów występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy badani zaliczyli indywidualne skłonności do popadania w nałogi (30%), a także niezaradność życiową, konflikt w rodzinie i jej rozpad (po 16,7%) oraz bezrobocie i utratę pracy (13,3%).

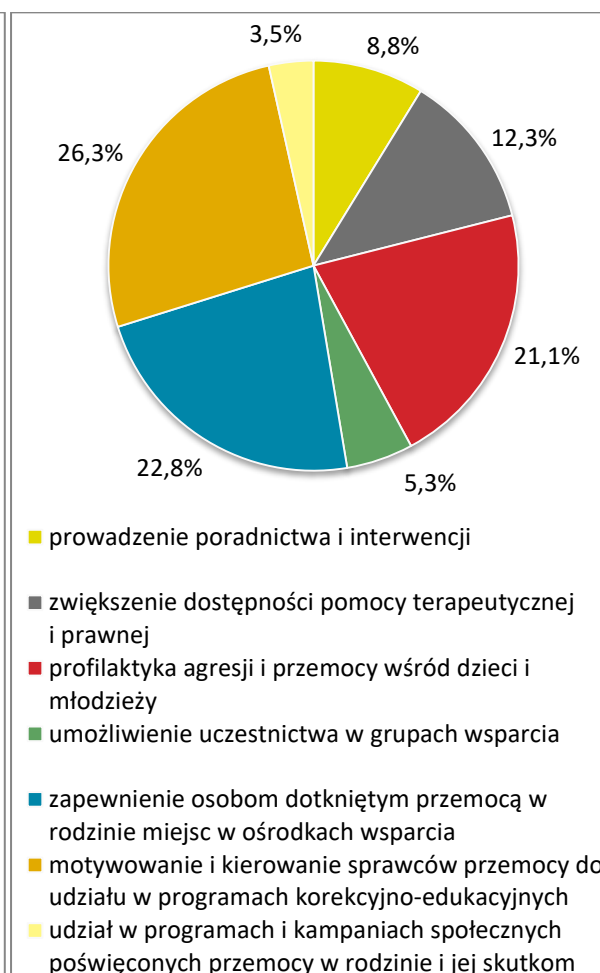
Zdaniem respondentów, podejmując działania na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, należy przede wszystkim skupić się na prowadzeniu profilaktyki wśród dzieci i młodzieży (27,9%), wspieraniu rozwoju grup wsparcia, samopomocowych (np. AA, Al-Anon) i klubów abstynenckich (21,3%), zapewnieniu dostępu do pomocy psychologicznej (18%), a także na prowadzeniu profilaktyki wśród osób dorosłych (16,4%).

Następnie zapytano badanych o znajomość przypadków występowania problemu, który niejednokrotnie ma swoje źródło w uzależnieniach, tj. przemocy w rodzinie, oraz poproszono o przedstawienie działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z tym zjawiskiem. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 50. Znajomość przypadków przemocy w rodzinie w gminie

Wykres 51. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

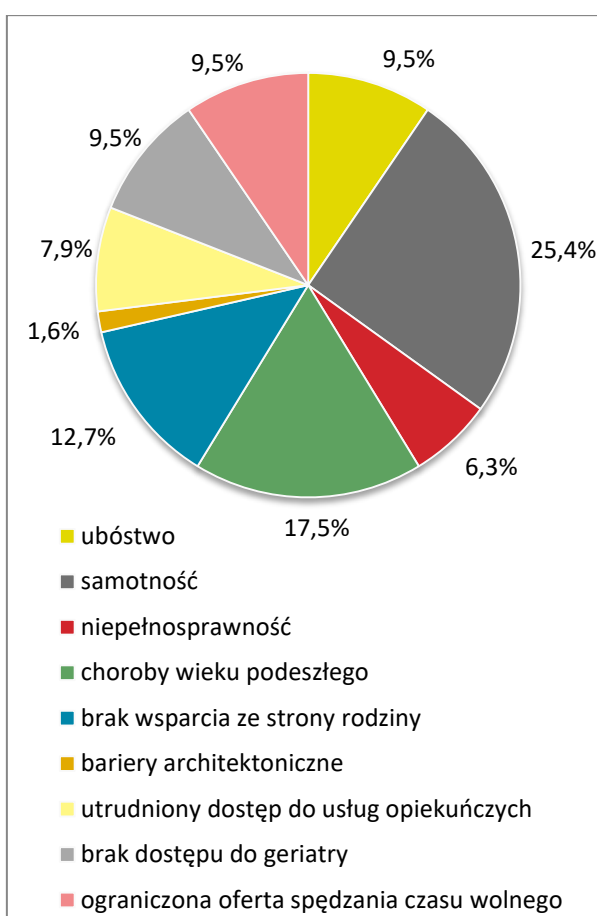
Większość ankietowanych (łącznie 68,2%) stwierdziła, że słyszała o przypadkach występowania przemocy w rodzinie w gminie bądź je zna. Odmiennego zdania było w sumie 31,8% badanych.

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy przede wszystkim motywować i kierować sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych (26,3%), zapewnić osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

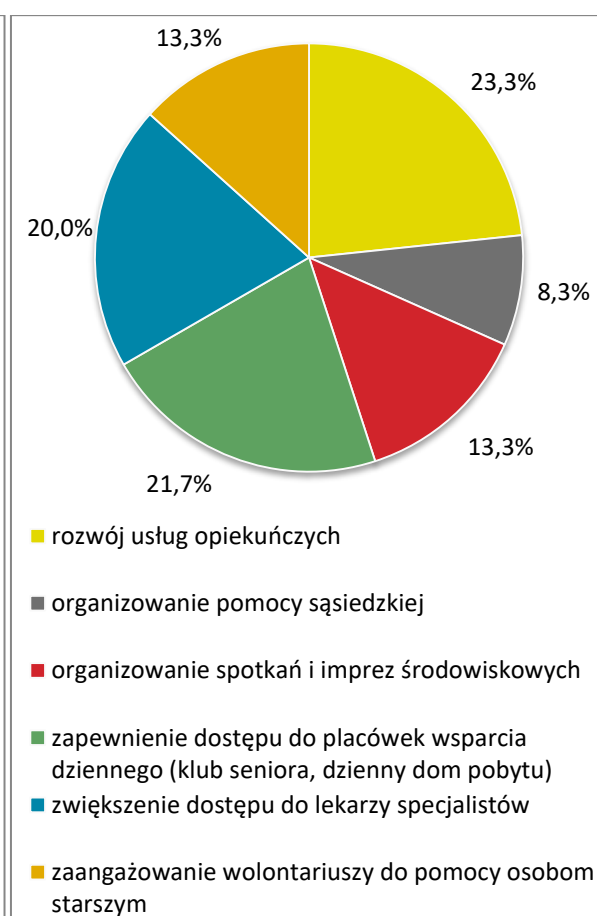
miejsca w ośrodkach wsparcia (22,8%), prowadzić profilaktykę agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży (21,1%) oraz zwiększyć dostępność pomocy terapeutycznej i prawnej (12,3%).

Kolejna kwestia poruszona w ankiecie dotyczyła problemów, z jakimi najczęściej zmagają się osoby starsze w gminie, oraz działań, których wdrożenie przyczyniłoby się do poprawy ich sytuacji. Udzielone przez badanych odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 52. Problemy najczęściej dotykające osoby starsze z gminy

Wykres 53. Jakie działania poprawiłyby sytuację osób starszych w gminie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii osób ankietowanych, problemami, które najczęściej dotykają seniorów w gminie, są: samotność (25,4%) oraz choroby wieku podeszłego (17,5%), a także brak wsparcia ze strony rodziny (12,7%).

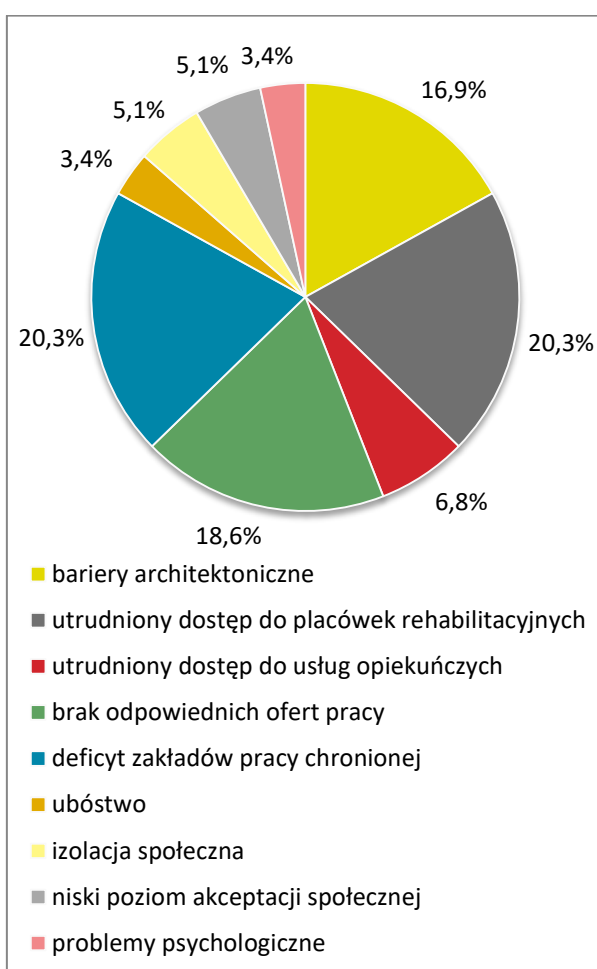
Do działań, których realizacja mogłaby się przyczynić do poprawy sytuacji seniorów w gminie, respondenci najczęściej zaliczali: rozwijanie usług opiekuńczych (23,3%),

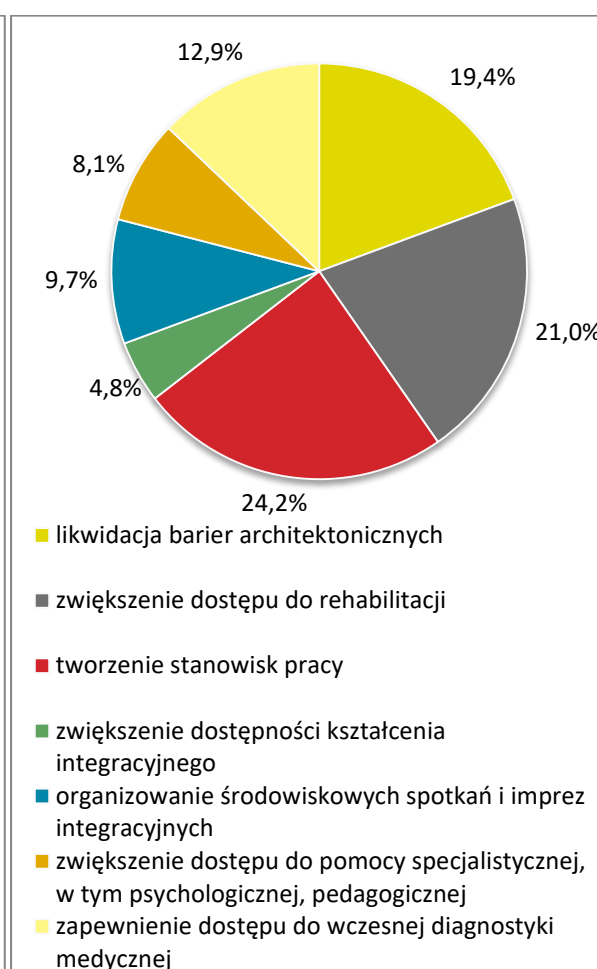
zapewnienie szerszego dostępu do placówek wsparcia dziennego (klub seniora, dzienny dom pobytu; 21,7%) oraz zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów (20%).

W odpowiedzi na kolejne pytania ankietowani identyfikowali problemy, których najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne w gminie, oraz wskazywali działania, których podjęcie pozwoliłoby na pełniejszy ich udział w życiu społecznym. Szczegóły w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 54. Problemy, których najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne z gminy

Wykres 55. Jakie działania umożliwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym?

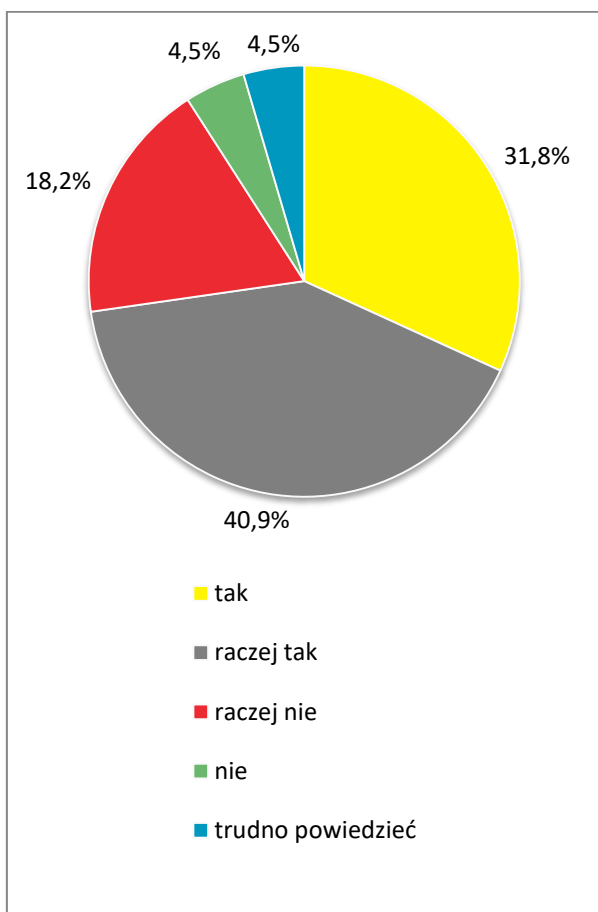
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według badanych problemami, z którymi najczęściej zmagają się osoby dotknięte niepełnosprawnością z gminy, są: utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych i deficyt zakładów pracy chronionej (po 20,3%), brak odpowiednich ofert pracy (18,6%) oraz bariery architektoniczne (16,9%).

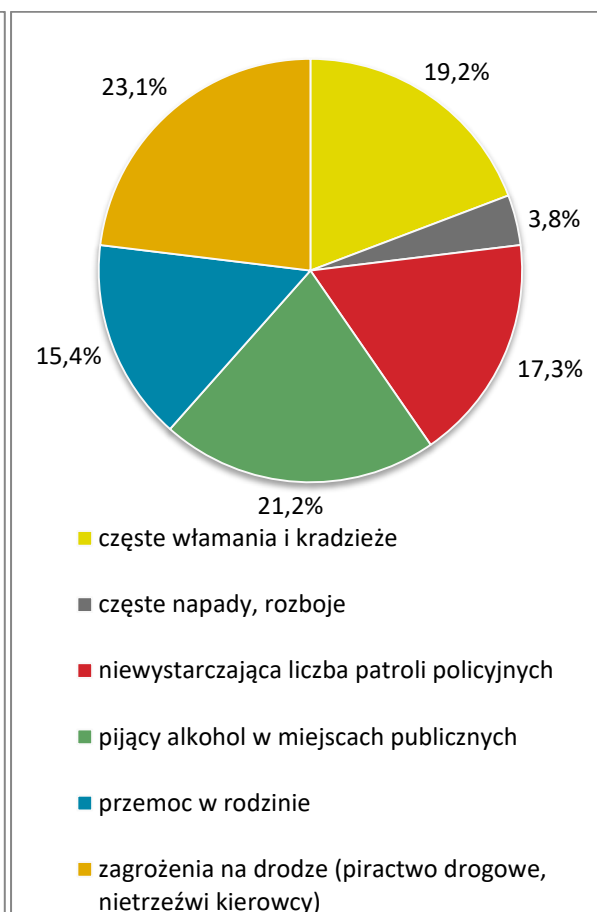
W opinii ankietowanych, działania, które umożliwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym, powinny skupiać się na tworzeniu stanowisk pracy (24,2%), zwiększeniu dostępu do rehabilitacji (21%), likwidowaniu barier architektonicznych (19,4%) oraz zapewnieniu dostępu do wczesnej diagnostyki medycznej (12,9%).

W ostatnich pytaniach podjęto temat stanu bezpieczeństwa w gminie – poczucia bezpieczeństwa, przyczyn jego braku oraz działań, które wpłynęłyby na jego zwiększenie. Szczegóły w tym zakresie prezentują poniższe wykresy.

Wykres 56. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w gminie?

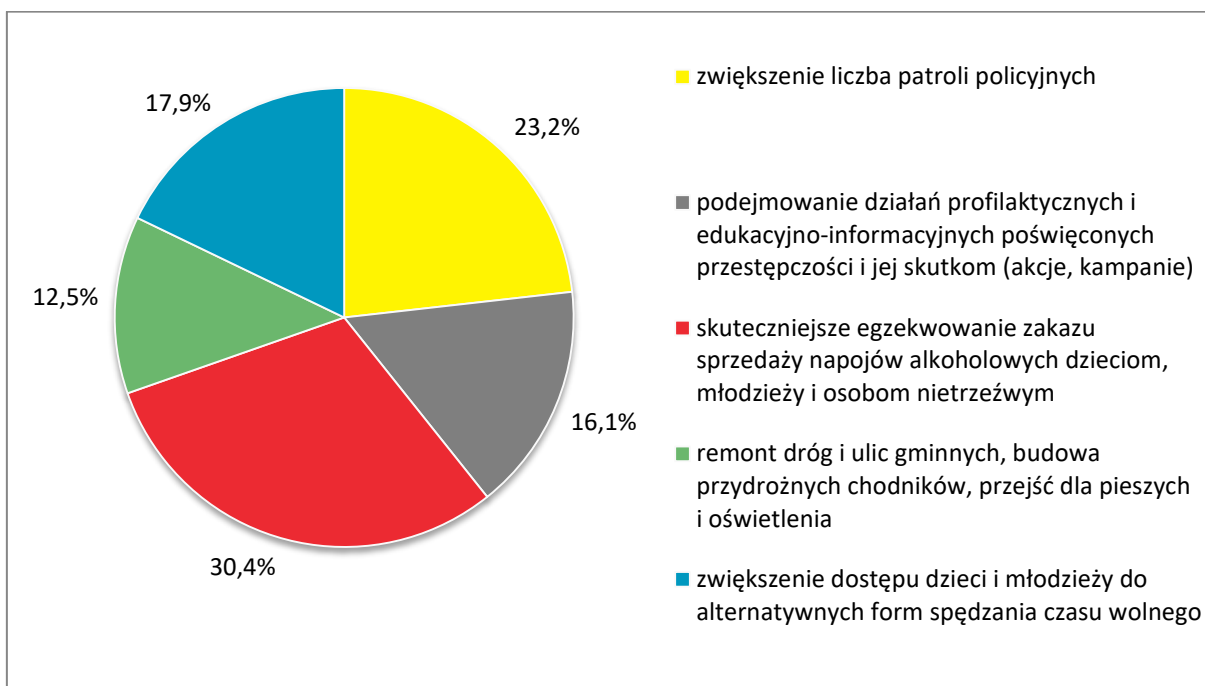

Wykres 57. Przyczyny braku bezpieczeństwa w gminie

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Wykres 58. Co wpłynęłoby na zwiększenie bezpieczeństwa publicznego w gminie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość badanych (łącznie 72,7%) stwierdziła, że czuje się raczej bezpiecznie bądź bezpiecznie w miejscu zamieszkania. Odmiennego zdania było 22,7% ankietowanych.

Wśród przyczyn braku bezpieczeństwa respondenci najczęściej wskazywali zagrożenia na drodze (piractwo drogowe, nietrzeźwi kierowcy; 23,1%), osoby pijące alkohol w miejscach publicznych (21,2%), częste włamania i kradzieże (19,2%), niewystarczającą liczbę patroli policyjnych (17,3%) oraz przemoc w rodzinie (15,4%).

Zdaniem ankietowanych na poprawę bezpieczeństwa publicznego w gminie w największym stopniu wpłynęłyby takie działania, jak: skuteczniejsze egzekwowanie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych dzieciom, młodzieży i osobom nietrzeźwym (30,4%), zwiększenie liczby patroli policyjnych (23,2%), zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego (17,9%) oraz podjęcie działań profilaktycznych i edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie; 16,1%).

14. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest heurystyczną techniką analityczną służącą uporządkowaniu posiadanych informacji. W przypadku strategii rozwiązywania problemów społecznych stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Na potrzeby niniejszego dokumentu analiza została przeprowadzona w następujących obszarach: 1. Bezrobocie, ubóstwo i bezdomność, 2. Rodzina, dzieci i młodzież, 3. Starość i niepełnosprawność, 4. Kapitał społeczny i aktywność obywatelska.

Obszar: Bezrobocie, ubóstwo i bezdomność

Mocne strony	Słabe strony
▪ upowszechnianie ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach ▪ zachęcanie inwestorów do tworzenia w gminie nowych miejsc pracy (przygotowywanie terenów pod inwestycje, oferowanie ulg podatkowych) ▪ pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej) ▪ diagnozowanie problemu bezdomności w gminie, informowanie bezdomnych o przysługujących im prawach i dostępnych formach pomocy ▪ relatywnie niska liczba osób bezdomnych w gminie	▪ niska skuteczność działań podejmowanych w gminie na rzecz ograniczenia bezrobocia ▪ nieodpowiednie zasoby mieszkań komunalnych w gminie, w tym socjalnych ▪ deficyt podmiotów ekonomii społecznej w gminie ▪ brak standaryzowanych usług dla osób bezdomnych ▪ brak indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności i bezrobocia ▪ ograniczona współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezrobotnych i bezdomnych

Szanse	Zagrożenia
▪ dalszy spadek poziomu bezrobocia ▪ możliwość rozwoju turystyki dzięki posiadanych zasobom przyrodniczym i kulturowym ▪ tworzenie na terenie gminy gospodarstw agroturystycznych ▪ duży potencjał inwestorów w regionie ▪ możliwość pozyskiwania środków finansowych na przeciwdziałanie bezrobociu z funduszy zewnętrznych (m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej) ▪ dostęp do europejskich rynków pracy	▪ występowanie zjawiska dziedziczenia bezrobocia ▪ niewielka aktywność osób bezrobotnych w poszukiwaniu pracy ▪ ograniczone możliwości znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez kończącą edukację młodzież ▪ migracja zarobkowa osób w wieku produkcyjnym, w tym ludzi młodych i wykształconych, do większych ośrodków i za granicę ▪ spadek opłacalności produkcji rolnej ▪ niski poziom społecznej akceptacji osób bezdomnych ▪ mały potencjał organizacji pozarządowych działających w regionie na rzecz osób bezrobotnych i bezdomnych

Obszar: Rodzina, dzieci i młodzież

Mocne strony	Słabe strony
▪ istnienie warunków do prowadzenia efektywnej pracy socjalnej ▪ zapewnianie rodzinom wystarczającego dostępu do poradnictwa specjalistycznego ▪ zapewnianie wsparcia ze strony asystenta rodziny ▪ dostateczny dostęp w gminie do opieki przedszkolnej oraz szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego ▪ możliwość kontynuowania w gminie nauki na poziomie ponadgimnazjalnym ▪ dostosowana do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferta spędzania czasu wolnego ▪ działalność w gminie Namysłowskiego Ośrodka Kultury, w tym Biblioteki Publicznej, Izby Regionalnej i Muzeum Techniki Młynarskiej	▪ brak w gminie grup i ośrodków wsparcia dla rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci ▪ niski poziom koordynacji działań instytucji i organizacji wspierających rodziny, dzieci i młodzież ▪ niedostateczny dostęp do opieki medycznej w gminie, w tym specjalistycznej

▪ dobrze rozwinięta baza sportowo-rekreacyjna w gminie ▪ działalność świetlic szkolnych, osiedlowych i wiejskich ▪ istnienie w gminie organizacji pozarządowych działających na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży (w tym klubów i zespołów sportowych); podejmowanie z nimi współpracy	
Szanse	Zagrożenia
▪ zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego ▪ dalsze wsparcie ze strony asystenta rodziny ▪ poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych ▪ zwiększenie dostępności oferty spędzania czasu wolnego ▪ rozwijanie oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w zakresie socjoterapii ▪ udział w programach i projektach skierowanych do rodzin, dzieci i młodzieży; możliwość pozyskania na nie środków zewnętrznych ▪ rosnąca liczba wolontariuszy wśród dzieci i młodzieży	▪ zaniechywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców ▪ utrzymująca się liczba rodzin dysfunkcyjnych ▪ osłabienie więzi rodzinnych i rozpad rodzin ▪ rosnące zagrożenie uzależnieniami i przemocą, w tym wśród dzieci i młodzieży ▪ dalszy odpływ ludzi młodych, wykształconych do jednostek miejskich ▪ zbyt mały potencjał organizacji pozarządowych działających w regionie na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży

Obszar: Uzależnienia i przemoc w rodzinie

Mocne strony	Słabe strony
▪ dostateczny dostęp rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie do wsparcia terapeutycznego i rehabilitacyjnego oraz pomocy psychospołecznej i prawnej ▪ funkcjonowanie w gminie Punktu Konsultacyjno- Informacyjnego, Poradni i Ośrodka Leczenia	▪ brak w gminie grupy wsparcia i mieszkań chronionych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Uzależnień, Ośrodka Interwencji Kryzysowej, grup samopomocowych ▪ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie ▪ podejmowanie działań przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespół interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie ▪ podejmowanie wśród dzieci i młodzieży, rodziców oraz sprzedawców napojów alkoholowych działań profilaktycznych, informacyjnych, edukacyjnych i szkoleniowych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie ▪ działalność w gminie świetlic dla dzieci realizujących program socjoterapeutyczny i opiekuńczo-wychowawczy ▪ podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie, w tym z Namysłowskim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym	
Szanse	Zagrożenia
▪ wzrost liczby osób wyleczonych z uzależnień ▪ zwiększająca się świadomość społeczna, w tym dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli, na temat problemów uzależnień i przemocy w rodzinie ▪ niezwiększająca się liczba osób wymagających z powodu przemocy w rodzinie interwencji, podjęcia działań interdyscyplinarnych, umieszczenia w ośrodkach wsparcia oraz objęcia działaniami korekcyjno-edukacyjnymi	▪ coraz większa dostępność alkoholu i innych środków psychoaktywnych ▪ obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej ▪ ograniczone możliwości odseparowania ofiar od sprawców przemocy oraz poczucie bezkarności ze strony tych drugich

▪ duży potencjał organizacji pozarządowych działających w regionie w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie	

Obszar: Starość i niepełnosprawność

Mocne strony	Słabe strony
▪ informowanie osób starszych i niepełnosprawnych o przysługujących im prawach i dostępnych formach pomocy ▪ wystarczająca liczba pracowników świadczących wsparcie osobom starszym i niepełnosprawnym, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi ▪ działalność w gminie Środowiskowego Domu Samopomocy, Warsztatu Terapii Zajęciowej, Rady Seniorów, Uniwersytetu III Wieku, Koła Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów ▪ istnienie w gminie bazy rehabilitacyjnej ▪ umożliwianie osobom starszym kontynuowania aktywności zawodowej ▪ prowadzenie wśród osób starszych działań prozdrowotnych ▪ zapewnianie w gminie dostępu do kształcenia integracyjnego ▪ podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych ▪ obecność w gminie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne w codziennym życiu	▪ brak w gminie placówki wsparcia dziennego dla osób starszych (dom dziennego pobytu) ▪ ograniczony dostęp osób starszych do opieki geriatrycznej w gminie ▪ istnienie w gminie barier utrudniających osobom niepełnosprawnym codzienne życie

Szanse	Zagrożenia
▪ możliwość uzyskania przez osoby starsze pomocy ze strony rodziny ▪ rosnący udział osób starszych w działaniach prozdrowotnych ▪ funkcjonowanie w Kamiennej Domu Pomocy Społecznej „Promyk” ▪ możliwość pozyskania ze źródeł zewnętrznych, w tym z Europejskiego Funduszu Społecznego, środków finansowych na wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych ▪ dalsze dofinansowywanie likwidacji barier architektonicznych oraz tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych ▪ wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych ▪ duży potencjał organizacji pozarządowych działających w regionie na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	▪ zwiększająca się liczba osób starszych w gminie ▪ nieodpowiednia dostępność domów pomocy społecznej ▪ niezadawalający poziom życia osób starszych ▪ rozluźnienie więzi rodzinnych ▪ zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym ▪ występowanie zjawiska migracji osób młodych do większych jednostek administracyjnych

Obszar: Kapitał społeczny i aktywność obywatelska

Mocne strony	Słabe strony
▪ dobrze wykwalifikowana, stale podnosząca kwalifikacje kadra zatrudniona w OPS-ie ▪ dysponowanie odpowiednią liczbą pracowników socjalnych ▪ zapewnianie wsparcia ze strony asystenta rodziny ▪ posiadanie wiedzy na temat problemów społecznych występujących w gminie ▪ informowanie beneficjentów systemu pomocy społecznej o możliwościach uzyskania wsparcia ▪ odpowiednia jakość obsługi klienta systemu pomocy społecznej ▪ dostatecznie rozwinięta sieć placówek pomocy społecznej w gminie	▪ ograniczona współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze polityki społecznej oraz z przedstawicielami kościołów i związków wyznaniowych ▪ niewielki potencjał organizacji pozarządowych działających w gminie w obszarze polityki społecznej

▪ pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej ▪ funkcjonowanie w gminie wolontariatu	
Szanse	Zagrożenia
▪ dostępność szkoleń dla kadry OPS-u; dalsze podnoszenie kwalifikacji zawodowych ▪ dalsze wsparcie rodzin ze strony asystenta rodziny ▪ utworzenie placówki wsparcia dziennego dla osób starszych ▪ dobrze finansowany system pomocy społecznej ▪ możliwość pozyskiwania środków finansowych z funduszy zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej ▪ świadomość roli i potrzeb sektora pomocy społecznej wśród władz gminy ▪ zmieniający się na korzyść wizerunek sektora pomocy społecznej ▪ aktywny udział mieszkańców gminy w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych	▪ przeciążenie pracowników OPS-u zbyt dużą liczbą zadań ▪ biurokracja w pomocy społecznej ▪ roszczeniowa postawa odbiorców pomocy społecznej ▪ niewłączanie się przedstawicieli kościołów i związków wyznaniowych w działania pomocowe

15. WNIOSKI Z DIAGNOZY

Przeprowadzona w kilkunastu obszarach diagnoza sytuacji społecznej w gminie Namysłów pozwoliła na zidentyfikowanie najważniejszych problemów oraz wyzwań, przed którymi w najbliższych latach stanie samorząd lokalny. Zaliczono do nich:

- zwiększenie możliwości rozwoju mieszkańców gminy oraz dalsze wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudniej sytuacji bytowej, co wymaga m.in. kontynuowania działań na rzecz tworzenia w gminie nowych miejsc pracy (m.in. poprzez pozyskiwanie nowych inwestorów do Podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej,

wspieranie rozwoju już istniejących podmiotów gospodarczych, propagowanie przedsiębiorczości, lepsze wykorzystanie posiadanych przez gminę walorów turystycznych), zachęcania osób pozostających bez pracy do aktywnych postaw (praca socjalna, poradnictwo, programy aktywizujące), udzielania im pomocy w znalezieniu zatrudnienia przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy oraz powiększenia w gminie zasobów mieszkań komunalnych i socjalnych;

- rosnącą liczbę rodzin zmagających się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz wymagających ochrony macierzyństwa, co świadczy o potrzebie udzielenia odpowiedniej pomocy w wychowaniu i opiece, m.in. poprzez dalsze edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, poszerzenie dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia ze strony asystenta rodziny, tworzenie grup wsparcia dla rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci, rozwijanie oferty działających w gminie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz zwiększenie ich dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego;
- perspektywa, pomimo rosnącej nieznacznie liczby mieszkańców, niekorzystnych zmian demograficznych w gminie – systematyczny spadek liczby osób w wieku produkcyjnym, któremu towarzyszy stały i znaczny wzrost liczby seniorów. Zmiany te, prowadzące do starzenia się społeczności lokalnej, a tym samym zwiększające ryzyko chorób i niepełnosprawności, wymagają m.in. zwiększenia dostępu do usług opiekuńczych (w tym specjalistycznych), rehabilitacyjnych i medycznych, a także rozwijania oferty spędzania czasu wolnego dla osób starszych i niepełnosprawnych, w tym rozszerzenia wachlarza środowiskowych przedsięwzięć integracyjnych, podjęcia działań w kierunku utworzenia na terenie gminy placówki wsparcia dziennego (domu dziennego pobytu); dalszego likwidowania barier architektonicznych oraz udzielania wsparcia osobom niepełnosprawnym w uzyskaniu i utrzymaniu zatrudnienia;
- zagrożenie problemami uzależnień i przemocy domowej, które powodują m.in. konieczność zintensyfikowania prowadzonej w gminie działalności profilaktycznej, zwiększenia dostępności leczenia i wsparcia, w tym pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej, psychologicznej i prawnej, oraz wspierania ruchu samopomocowego (w tym działań mających na celu utworzenie w gminie grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie), zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach

wsparcia oraz kierowania sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych;

- zaspokajanie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia, m.in. poprzez zwiększenie dostępu do opieki zdrowotnej, głównie usług specjalistycznych (w tym geriatrycznych), oraz kontynuowanie działań prozdrowotnych;
- utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego, m.in. poprzez kontynuowanie przedsięwzięć profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych poświęconych przestępczości oraz zwiększenie liczby patroli policyjnych w miejscach najbardziej zagrożonych przestępczością, szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych;
- profesjonalizacja służb społecznych oraz rozwijanie sektora obywatelskiego, m.in. poprzez stałe doskonalenie, a w razie potrzeby i możliwości, poszerzenie kadr pomocowych, rozwijanie infrastruktury socjalnej, a także wspieranie i rozwijanie sektora pozarządowego działającego w gminie w obszarze polityki społecznej oraz zacieśnianie współpracy z należącymi do niego organizacjami pozarządowymi.

Wyniki diagnozy, po ich nałożeniu na kompetencje samorządu gminnego, posłużyły do sformułowania misji oraz wyznaczenia celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań niezbędnych do podjęcia w latach 2017-2021. Wdrożenie zaplanowanych przedsięwzięć powinno przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy, zmniejszenia skali występujących problemów społecznych oraz zminimalizowania ich skutków społecznych. Inicjatywy te zostały ujęte w poniżej przedstawionych obszarach.

- 1. Tworzenie warunków do zwiększenia zatrudnienia oraz wspieranie i integrowanie osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym:** tworzenie w gminie nowych miejsc pracy, wspieranie osób bezrobotnych i poszukujących zatrudnienia, przeciwdziałanie ubóstwu i udzielanie pomocy osobom zagrożonym lub dotkniętym bezdomnością, a także zwiększanie udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społeczności lokalnej;
- 2. Wspieranie rodzin, zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju, zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej oraz utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie:** pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju, wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień

i przemocy w rodzinie, zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia oraz przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich;

- 3. Profesjonalizacja służb społecznych oraz rozwijanie sektora obywatelskiego:** rozwijanie sektora pomocy społecznej oraz wzmocnienie sektora pozarządowego w gminie oraz zacieśnianie współpracy z należącymi do niego organizacjami.

III. MISJA, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Misją samorządu gminy Namysłów w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017-2021 **podnoszenie jakości życia w gminie oraz dążenie do integracji społecznej poprzez stwarzanie mieszkańcom możliwości rozwoju oraz skuteczne przeciwdziałanie różnym formom wykluczenia społecznego**. Wypełnienie tak sformułowanej misji wymaga wdrożenia wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań. Zostały one przedstawione poniżej w formie kart strategicznych, w których uwzględniono również realizatorów poszczególnych zapisów, źródła ich finansowania oraz prognozę zmian.

Cel strategiczny 1.	Tworzenie warunków do zwiększenia zatrudnienia oraz wspieranie i integrowanie osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym
Cele operacyjne:	1. Tworzenie w gminie nowych miejsc pracy, wspieranie osób bezrobotnych i poszukujących zatrudnienia, przeciwdziałanie ubóstwu i udzielanie pomocy osobom zagrożonym lub dotkniętym bezdomnością. 2. Zwiększanie udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społeczności lokalnej.
Kierunki działań do celu operacyjnego 1.	1. Pozyskiwanie nowych inwestorów, promowanie gminy przy wykorzystaniu jej walorów, tworzenie i oferowanie terenów pod działalność gospodarczą w ramach Podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, oferowanie inwestorom ulg podatkowych. 2. Wspieranie i promowanie przedsiębiorczości, w tym małej i średniej, oraz tworzenie warunków do rozwoju rynku handlu i usług oraz przemysłu. 3. Wspieranie rozwoju turystyki i rekreacji w gminie, m.in. poprzez promowanie jej walorów oraz rozwijanie oferty i infrastruktury turystycznej, w tym turystyki rekreacyjnej oraz agroturystyki. 4. Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców gminy – upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach oraz organizowanie robót publicznych, prac społecznie użytecznych, interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego oraz realizowanie programów aktywizacji i integracji osób bezrobotnych. 5. Promowanie wśród bezrobotnych mieszkańców gminy samozatrudnienia oraz udzielanie informacji na temat możliwości

	pozyskania środków finansowych na podjęcie i rozwój działalności gospodarczej. 6. Wspieranie rozwoju podmiotów ekonomii społecznej w gminie, np. spółdzielni socjalnej. 7. Kontynuowanie pracy socjalnej z osobami ubogimi i bezrobotnymi obejmującej m.in. motywowanie do podnoszenia kwalifikacji, poszukiwania zatrudnienia i rozwiązywania własnych problemów oraz zawieranie z nimi kontraktów socjalnych. 8. Podejmowanie wśród osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej działań edukacyjnych służących poprawie ich położenia oraz zapobieganiu zjawisku dziedziczenia biedy, m.in. edukowanie w zakresie umiejętnego gospodarowania budżetem domowym. 9. Udzielanie przez OPS pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz w formie dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego. 10. Zachęcanie osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego do aktywnych postaw, promowanie wśród nich samopomocy, np. pomocy sąsiedzkiej, oraz organizowanie na rzecz ubogich akcji charytatywnych. 11. Udzielanie pomocy dzieciom pochodzącym z rodzin ubogich, m.in. poprzez prowadzenie dożywiania w szkołach, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także organizowanie wypoczynku oraz czasu wolnego. 12. Podejmowanie działań na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych bezdomnością – prowadzenie pracy socjalnej, udzielenie wsparcia finansowego i rzeczowego, zapewnienie dostępu do pomocy specjalistów, w tym psychologa i terapeuty uzależnień, w razie potrzeby opracowywanie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności oraz zapewnienie schronienia; podejmowanie współpracy w tym zakresie m.in. z Kołem Brzeskim Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Pępicach oraz Kołem Bielickim Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Łambinowicach. 13. Poszerzenie w gminie zasobów mieszkań komunalnych i rozwijanie budownictwa socjalnego. 14. Opracowanie, realizacja lub współudział w realizacji programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa (w ramach konkursów). 15. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się wspieraniem przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych oraz rozwoju gminy, udzielaniem wsparcia osobom bezrobotnym, ubogim i bezdomnym, a także z Kościołem.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.	1. Udzielanie osobom starszym i niepełnosprawnym wsparcia w postaci pracy socjalnej oraz pomocy finansowej i rzeczowej. 2. Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. 3. Rozwijanie specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi. 4. Inicjowanie i promowanie wśród mieszkańców gminy działań samopomocowych, np. pomocy sąsiedzkiej. 5. Prowadzenie działań prozdrowotnych wśród osób starszych i niepełnosprawnych. 6. Rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego kierowanej do osób starszych i niepełnosprawnych – zapewnienie im odpowiedniego dostępu do edukacji, kultury i rekreacji poprzez organizowanie imprez środowiskowych, wycieczek, zajęć, spotkań integracyjnych, m.in. w ramach Namysłowskiego Ośrodka Kultury i przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym ze Stowarzyszeniem Emerytów, Rencistów i Inwalidów „Sami Dla Siebie” oraz ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Chorych „Nadzieja” w Namysłowie. 7. Rozwijanie oferty działającego w gminie Środowiskowego Domu Samopomocy. 8. Podjęcie działań w kierunku utworzenia w gminie domu dziennego pobytu. 9. Wspieranie inicjatyw służących zwiększeniu aktywności osób starszych i niepełnosprawnych oraz wykorzystujących ich potencjał. 10. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy oraz Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. przy: likwidacji barier, zapewnieniu dostępu do rehabilitacji i sprzętu rehabilitacyjnego oraz zapewnieniu i utrzymaniu odpowiedniego zatrudnienia. 11. Zwiększenie dostępności usług rehabilitacyjnych w gminie oraz podejmowanie współpracy z podmiotami świadczącymi usługi w tym zakresie poza gminą, m.in. z Warsztatem Terapii Zajęciowej w Namysłowie. 12. Podejmowanie i rozszerzanie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, m.in. z zakładami opieki zdrowotnej, ośrodkami wsparcia, domami pomocy społecznej, w tym z Domem Pomocy Społecznej „Promyk” w Kamiennej, placówkami rehabilitacyjnymi, zakładami pracy chronionej, organizacjami pozarządowymi, a także z Kościołem. 13. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne w codziennym życiu.

Czas realizacji	Lata 2017-2021.
Realizatorzy	Burmistrz Namysłowa, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy w Namysłowie, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym świetlice wiejskie.
Partnerzy w realizacji	Powiatowy Urząd Pracy i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, szkoły ponadgimnazjalne, inwestorzy, pracodawcy, w tym lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska spoza gminy, w tym schroniska prowadzone przez Koło Brzeskie Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Pępicach oraz Koło Bielickie Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Łambinowicach, placówki ochrony zdrowia, ośrodki wsparcia spoza gminy, placówki świadczące usługi rehabilitacyjne, w tym Warsztat Terapii Zajęciowej w Namysłowie, domy pomocy społecznej, w tym Dom Pomocy Społecznej „Promyk” w Kamiennej, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, w tym organizacje zajmujące się wspieraniem przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych oraz rozwoju gminy, udzielaniem wsparcia osobom bezrobotnym, ubogim, bezdomnym, starszym i niepełnosprawnym (w tym Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów „Sami Dla Siebie” w Namysłowie, Stowarzyszenie Przyjaciół Chorych „Nadzieja” w Namysłowie), a także Kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).
Prognoza zmian	▪ wzrost aktywności gospodarczej w gminie, ▪ większa aktywność zawodowa mieszkańców gminy, ▪ usamodzielnienie części dotychczasowych beneficjentów systemu pomocy społecznej, ▪ poprawa warunków ekonomicznych osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego, ▪ łatwiejszy dostęp do mieszkań dla osób o niskim statusie materialnym, ▪ lepsze wsparcie dla osób zagrożonych i dotkniętych bezdomnością, ▪ efektywniejszy udział seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, ▪ wyższy standard świadczonych usług, ▪ lepsza jakość funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, ▪ wzrost liczby osób usprawnionych i zatrudnionych.

Cel strategiczny 2.	Wspieranie rodzin, zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju, zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej oraz utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie
Cele operacyjne:	1. Pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju. 2. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie. 3. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia. 4. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.
Kierunki działań do celu operacyjnego 1.	1. Kontynuowanie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności z rodzinami mającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz wymagającymi ochrony macierzyństwa (głównie z uwagi na wielodzietność). 2. Zwiększenie liczby asystentów rodziny oraz, w razie potrzeby, ustanawianie rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń. 3. Prowadzenie wśród rodzin edukacji w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich oraz promowanie prawidłowego modelu rodziny, m.in. przez pracowników OPS-u, placówek oświatowych, asystentów rodziny. 4. Zapewnienie rodzinom oraz osobom samotnie wychowującym dzieci (w tym osobom i rodzinom z dziećmi dotkniętymi niepełnosprawnością) szerszego dostępu do poradnictwa specjalistycznego, w tym rodzinnego, psychologiczno-pedagogicznego i terapii rodzinnej. 5. Tworzenie grup wsparcia dla rodziców zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, rodziców samotnych oraz wychowujących dzieci niepełnosprawne. 6. Promowanie wśród pracodawców elastycznych form zatrudnienia, ułatwiających godzenie pracy z wychowaniem dzieci. 7. Dostosowanie dostępności opieki przedszkolnej do potrzeb mieszkańców (w szczególności pracujących). 8. Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz tworzenie warunków do ich samorealizacji, m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów oświatowych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy. 9. Rozwijanie infrastruktury umożliwiającej dzieciom i młodzieży spędzanie czasu wolnego oraz rozwój uzdolnień i zainteresowań, organizowanie wypoczynku. 10. Poszerzanie oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym świetlic wiejskich, m.in. o elementy socjoterapii. 11. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez zwiększenie dostępności zajęć wyrównawczych, udzielanie

	pomocy w nauce (np. przez wolontariuszy), przyznawanie stypendiów i zasiłków szkolnych. 12. Opracowywanie i wdrażanie programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka (np. Karty Dużej Rodziny), w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i z budżetu państwa (w ramach konkursów); podejmowanie współpracy w tym zakresie z organizacjami pozarządowymi. 13. Integrowanie i koordynowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i ochrony zdrowia, policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych i kościoła.
Kierunki działań do celu operacyjnego 2.	1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej, psychologicznej, prawnej i społecznej dla osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, m.in. poprzez rozszerzenie oferty funkcjonującego w gminie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego oraz zacieśnienie współpracy z placówkami leczenia uzależnień, np. z Poradnią Leczenia Uzależnień i Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Woskowicach Małych, oraz z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Namysłowie. 2. Zintensyfikowanie w gminie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności kierowanej do dzieci i młodzieży, ich rodziców oraz nauczycieli. 3. Wspieranie ruchu samopomocowego w gminie, w tym działań mających na celu utworzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. 4. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 5. Zintensyfikowanie działalności Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 6. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia oraz kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych; nawiązywanie współpracy w tym zakresie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie w Namysłowie. 7. Poszerzanie oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w gminie, m.in. o elementy socjoterapii. 8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie, w tym z Namysłowskim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.	1. Promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej. 2. Zwiększenie dostępu mieszkańcom do świadczeń zdrowotnych, głównie specjalistycznych, w tym opieki geriatrycznej. 3. Podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, w tym opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych. 4. Inicjowanie przedsięwzięć lokalnych mających na celu zaznajomienie mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami. 5. Upowszechnianie wśród mieszkańców gminy informacji na temat dostępności i możliwości skorzystania ze specjalistycznych usług medycznych, w tym wykonania badań specjalistycznych. 6. Opracowanie i realizacja gminnego programu ochrony zdrowia psychicznego.
Kierunki działań do celu operacyjnego 4.	1. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych; włączanie w ich realizację policjantów i strażników miejskich. 2. Podejmowanie w gminie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie). 3. Rozwijanie systemu monitoringu w mieście oraz patrolowanie i wizytowanie miejsc publicznych w gminie; zwiększenie częstotliwości patroli policyjnych w miejscach najbardziej zagrożonych przestępczością, szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych. 4. Kontynuowanie przez jednostki gminne i mieszkańców współpracy z policją, prokuraturą rejonową, sądem rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości. 5. Zapewnienie dzieciom i młodzieży szerszego dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego. 6. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez budowę i remont ulic i dróg gminnych, budowę chodników i ścieżek rowerowych, budowę przejść dla pieszych, oświetlenia i miejsc parkingowych, organizację dowozu dzieci do szkół.
Czas realizacji	Lata 2017-2021.
Realizatorzy	Burmistrz Namysłowa, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny, Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym świetlice wiejskie, Straż Miejska w Namysłowie.

Partnerzy w realizacji	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Namysłowie, szkoły ponadgimnazjalne, placówki ochrony zdrowia, placówki leczenia uzależnień, w tym Poradnia Leczenia Uzależnień i Ośrodek Leczenia Uzależnień w Woskowicach Małych, ośrodki wsparcia, w tym Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie w Namysłowie, grupy samopomocowe, instytucje rządowe, policja, prokuratura rejonowa, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, m.in. organizacje udzielające pomocy rodzinom i dzieciom, w tym dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie, organizacje zajmujące się wspieraniem i upowszechnianiem kultury, turystyki, sportu i rekreacji, jednostki ochotniczej straży pożarnej, oraz Kościoł, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
Prognoza zmian	▪ niższy odsetek rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, ▪ podniesienie poziomu wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, ▪ skuteczniejsze wsparcie dla rodziców mających trudności opiekuńczo-wychowawcze, rodziców samotnych oraz wychowujących dzieci niepełnosprawne, ▪ łatwiejszy dostęp do opieki przedszkolnej, ▪ podwyższenie szans edukacyjnych dla uczniów uzdolnionych i dzieci mających problemy w nauce, ▪ wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego oraz wzrost liczby dzieci i młodzieży z niej korzystających, ▪ większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej, uzależnień oraz zdrowego trybu życia, ▪ lepszy dostęp do opieki zdrowotnej, w tym specjalistycznej, ▪ wydatniejsze wsparcie dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, ▪ obniżenie liczby przypadków przemocy w rodzinie, ▪ ograniczenie przestępczości, w tym wśród młodocianych, ▪ wzrost zasobu wiedzy mieszkańców na temat przestępczości i jej skutków, ▪ bezpieczniejsze drogi.

Cel strategiczny 3.	Profesjonalizacja służb społecznych oraz rozwijanie sektora obywatelskiego
Cele operacyjne:	1. Rozwijanie sektora pomocy społecznej. 2. Wzmacnianie sektora pozarządowego w gminie oraz zacieśnianie współpracy z należącymi do niego organizacjami.
Kierunki działań do celu operacyjnego 1.	1. Systematycznie podnoszenie kompetencji przez kadre OPS-u, m.in. poprzez uczestnictwo w szkoleniach. 2. Zwiększenie liczby asystentów rodziny. 3. W razie możliwości rozszerzenie infrastruktury socjalnej w gminie. 4. Projektowanie i wdrażanie nowych instrumentów i usług służących podniesieniu jakości świadczonej pomocy. 5. Zapewnienie mieszkańcom szerszego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. poprzez rozwijanie strony internetowej OPS-u. 6. Opracowywanie i realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa (w ramach konkursów).
Kierunki działań do celu operacyjnego 2.	1. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy szerszej współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. 2. Wspieranie organizacyjne, prawne i lokalowe powstających i istniejących organizacji pozarządowych, promowanie ich działalności oraz udzielanie im pomocy w nawiązaniu współpracy międzynarodowej oraz w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet samorządu źródeł finansowania. 3. Zachęcanie mieszkańców gminy do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych; samoorganizowania się, samopomocy oraz tworzenia organizacji działających na rzecz społeczności lokalnej. 4. Wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych. 5. Propagowanie idei wolontariatu oraz pozyskiwanie wolontariuszy do udziału w realizacji zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych.
Czas realizacji	Lata 2017-2021.
Realizatorzy	Burmistrz Namysłowa, Rada Miejska Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne gminy.
Partnerzy w realizacji	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, Kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Prognoza zmian	▪ większe kompetencje kadr pomocy społecznej, ▪ wyższa jakość świadczonych usług, ▪ zwiększenie aktywności mieszkańców, ▪ zwielenokrotnienie inicjatyw społecznych, ▪ różnaitość form i lepsza efektywność współpracy z sektorem pozarządowym.

IV. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Namysłów na lata 2017-2021 będzie realizowana w szczególności poprzez następujące programy:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Gminny Program Wspierania Rodziny,
- Program współpracy Gminy Namysłów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Skuteczność wdrożenia dokumentu będzie również zależała od środków finansowych – posiadanych i pozyskanych przez samorząd gminy lub inne podmioty uczestniczące w realizacji strategii – na opracowanie i realizację innych programów oraz projektów, które będą zgodne z przyjętymi w dokumencie kierunkami działań.

Programy i projekty powinny cechować efektywność, skuteczność i celowość. Mogą być one przyjmowane stosownymi uchwałami przez Radę i, w zależności od charakteru, realizowane w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych.

Zaprojektowane zgodnie z zapisami strategicznymi przedsięwzięcia mogą być dofinansowywane m.in. ze środków programów resortowych (np. w ramach otwartych konkursów ofert). Wśród obecnie obowiązujących należy wymienić:

- Resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej,
- Program „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu – nowy wymiar 2020”,
- Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014–2020,
- Program Wieloletni „Senior-WIGOR” na lata 2015-2020,
- Program wspierający powrót osób bezdomnych do społeczności,
- Program „Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi”.

V. WDROŻENIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII

Zgodnie z art. 110, pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, koordynatorem realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Namysłów na lata 2017-2021 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Namysławie. Sformułowane w dokumencie kierunki działań będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji, w zależności od posiadanych i pozyskanych środków finansowych. Poniższa tabela przedstawia ramy finansowe strategii, które obejmują szacunkową wielkość wydatków planowanych w budżecie gminy na jej realizację w kolejnych latach.

Tabela 14. Ramy finansowe strategii w latach 2017-2021*

2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
26.330.000 zł	26.500.000 zł	26.650.000 zł	26.800.000 zł	27.000.000 zł

*środki finansowe planowane w budżecie gminy na realizację strategii.

Źródło danych: Urząd Miejski w Namysławie.

Środki finansowe na realizację zapisów strategii będą ujmowane corocznie w uchwale budżetowej Rady Miejskiej.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych, polegające na zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji.

Gromadzone dane z jednej strony pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych działań zmierza w słusznym kierunku, z drugiej natomiast umożliwią ustalenie rzeczywistych rezultatów ich wdrożenia – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ.

Informacja na temat realizacji strategii oraz osiągniętych rezultatów będzie przygotowywana corocznie w formie raportu monitoringowego. Poza oceną wdrożenia zapisów strategicznych, będzie on zawierał propozycje rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, podjęcie działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

W celu skutecznego i sprawnego opracowywania raportu monitoringowego, Burmistrz Namysłowa może powołać zespół zadaniowy, w skład którego wejdą przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej.

Do oceny stopnia wdrożenia strategii zostaną wykorzystane przedstawione poniżej wskaźniki monitoringowe. W większości są one dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji.

Przygotowany zestaw wskaźników monitoringowych ma charakter otwarty, co oznacza, że w trakcie wdrażania strategii, może być on zmodyfikowany, w tym poszerzony o nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji zapisów strategicznych.

Cel strategiczny 1.:

- liczba nowych inwestorów,
- liczba podmiotów gospodarczych,
- liczba gospodarstw agroturystycznych,
- wielkość stopy bezrobocia,
- liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,
- liczba podmiotów ekonomii społecznej,
- liczba osób bezrobotnych, ubogich i bezdomnych objętych pracą socjalną,
- liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia, ubóstwa i bezdomności,
- liczba osób i rodzin objętych wsparciem w postaci świadczeń pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz w formie dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego,
- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
- liczba opracowanych programów na rzecz osób bezdomnych, w tym indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie,

- liczba nowych mieszkań komunalnych i socjalnych,
- liczba programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym,
- liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców,
- liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością,
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,
- liczba seniorów i osób niepełnosprawnych objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- liczba osób objętych wsparciem w domu dziennego pobytu,
- liczba osób objętych opieką w ramach środowiskowego domu samopomocy,
- liczba obiektów, w których zlikwidowano bariery,
- liczba nowo utworzonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- liczba osób objętych usługami rehabilitacyjnymi, w tym liczba osób korzystających z warsztatu terapii zajęciowej,
- liczba osób z gminy korzystających z ośrodków wsparcia dziennego poza gminą,
- liczba osób z gminy objętych całodobową opieką w domach pomocy społecznej,
- liczba wolontariuszy wspierających osoby starsze i niepełnosprawne.

Cel strategiczny 2.:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem,
- liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych oraz w formie dodatków mieszkaniowych i energetycznego,
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad,
- liczba grup wsparcia oraz liczba osób objętych w ich ramach pomocą,
- liczba dzieci objętych opieką przedszkolną,
- liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz liczba osób objętych w ich ramach opieką,

- liczba opracowywanych i realizowanych programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną,
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych pomocą w ramach punktu konsultacyjno-informacyjnego,
- liczba grup samopomocowych oraz liczba osób objętych w ich ramach wsparciem,
- liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba osób umieszczonych w ośrodkach wsparcia, w tym liczba osób objętych wsparciem w ramach ośrodka interwencji kryzysowej,
- liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej,
- liczba osób objętych świadczeniami zdrowotnymi,
- liczba opracowanych i realizowanych programów zdrowotnych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba popełnionych i wykrytych przestępstw,
- liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych,
- liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze.

Cel strategiczny 3.:

- liczba pracowników OPS-u, w tym liczba pracowników socjalnych,
- liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem,
- liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,
- liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,
- liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych,
- liczba wolontariuszy.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2013-2015	21
Tabela 2. Placówki oświatowe w gminie	30
Tabela 3. Placówki kulturalne w gminie	34
Tabela 4. Zakłady opieki zdrowotnej, poradnie specjalistyczne i praktyki stomatologiczne w gminie	36
Tabela 5. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych..	43
Tabela 6. Podmioty mogące wspierać mieszkańców gminy dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.....	47
Tabela 7. Kadra OPS-u i jej kwalifikacje w 2015 roku.....	53
Tabela 8. Wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej w gminie w latach 2013-2015.....	55
Tabela 9. Formy świadczeń pomocy społecznej udzielonych w gminie przez OPS w latach 2013-2015.....	59
Tabela 10. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2013-2015	63
Tabela 11. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2013-2015	64
Tabela 12. Instytucje wsparcia w gminie.....	65
Tabela 13. Organizacje pozarządowe w gminie	69
Tabela 14. Ramy finansowe strategii w latach 2017-2021*	112

Wykresy:

Wykresy 1-2. Ludność gminy oraz jej struktura wiekowa w latach 2013-2015	16
Wykresy 3-4. Ruch naturalny i saldo migracji ludności gminy w latach 2013-2015	17
Wykres 5. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2013-2015 według typu i kierunku migracji	18
Wykres 6. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2013-2015	20
Wykres 7. Mieszkania pozostające w zasobach gminy w latach 2013-2015.....	20
Wykres 8. Użytki rolne, lasy i grunty leśne, pozostałe grunty i nieużytki (w ha) w gminie	22

Wykres 9. Podmioty gospodarcze w gminie w latach 2013-2015.....	23
Wykres 10. Podmioty gospodarcze w gminie w poszczególnych sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w 2015 roku	23
Wykres 11. Mieszkańcy gminy posiadający zatrudnienie w latach 2013-2015*	25
Wykres 12. Bezrobotni w gminie według płci w latach 2013-2015	25
Wykres 13. Stopa bezrobocia w powiecie namysłowskim, w województwie opolskim i w kraju w latach 2013-2015 (w %)	26
Wykresy 14-17. Bezrobotni w gminie na koniec 2015 roku według wieku, czasu pozostawiania bez pracy, stażu pracy i poziomu wykształcenia	27
Wykres 18. Bezrobotni w gminie w 2015 roku według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy	28
Wykres 19. Schorzenia najczęściej stwierdzane u dzieci i młodzieży w 2015 roku	38
Wykres 20. Schorzenia najczęściej stwierdzane u osób dorosłych w 2015 roku	38
Wykres 21. Opieka profilaktyczna nad matką i dzieckiem w 2015 roku	39
Wykres 22. Osoby niepełnosprawne w ogóle mieszkańców gminy w 2002 roku.....	40
Wykres 23. Struktura wiekowa osób niepełnosprawnych w gminie w 2002 roku	40
Wykres 24. Osoby niepełnosprawne w wieku 13 lat i więcej w gminie według poziomu wykształcenia w 2002 roku.....	41
Wykres 25. Osoby niepełnosprawne w gminie według aktywności ekonomicznej w 2002 roku	41
Wykres 26. Mieszkańcy gminy zaliczeni przez PZOON w Namysłowie do osób niepełnosprawnych i stopnia niepełnosprawności w latach 2013-2015	42
Wykres 28. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie oraz działalności GKRPA w latach 2014-2015.....	45
Wykres 29. Przestępstwa popełnione w powiecie namysłowskim w 2015 roku.....	51
Wykres 30. Sprawcy przestępstw popełnionych w powiecie namysłowskim w 2015 roku	51
Wykres 31. Osoby w gminie, którym w latach 2013-2015 udzielono pomocy i wsparcia	56
Wykres 32. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2013-2015 przyznano świadczenie ..	56
Wykres 33. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2013-2015 przyznano świadczenie pieniężne	57

Wykres 34. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2013-2015 przyznano świadczenie niepieniężne	57
Wykres 35. Powody przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2013-2015 (liczba osób w rodzinach)	58
Wykres 36. Warunki życia w gminie	77
Wykres 37. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców gminy	78
Wykres 38. Grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie	79
Wykres 39. Jaki jest poziom bezrobocia w gminie?	80
Wykres 40. Jakie działania należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych?	80
Wykres 41. Przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy?	81
Wykres 42. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz dotkniętych problemem ubóstwa?	81
Wykres 43. Jaka jest skala problemu bezdomności w gminie?.....	82
Wykres 44. Jakie działania byłyby najskuteczniejsze w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemu bezdomności?	82
Wykres 45. Przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w gminie.....	83
Wykres 46. Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo w gminie?.....	83
Wykres 47. Na jakie negatywne zjawiska społeczne najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy?	84
Wykres 48. Przyczyny występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy.....	85
Wykres 49. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin?.....	85
Wykres 50. Znajomość przypadków przemocy w rodzinie w gminie.....	86
Wykres 51. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?	86
Wykres 52. Problemy najczęściej dotykające osoby starsze z gminy.....	87
Wykres 53. Jakie działania poprawiłyby sytuację osób starszych w gminie?	87
Wykres 54. Problemy, których najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne z gminy....	88

Wykres 55. Jakie działania umożliwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym?	88
Wykres 56. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w gminie?	89
Wykres 57. Przyczyny braku bezpieczeństwa w gminie.....	89
Wykres 58. Co wpłynęłoby na zwiększenie bezpieczeństwa publicznego w gminie?.....	90